

Forretningsudvalgets møde den 27. marts 2012

Bilag til meddelelser

Meddelelse nr. 35.01	Henvendelse fra Forsvarsminister Nick Hækkerup
Meddelelse nr. 35.03	Kvartalsrapport fra Nordea vedrørende regionens låneportefølje - januar 2012
Meddelelse nr. 35.04	Standardiseret økonomiopfølgning pr. 15. februar 2012
Meddelelse nr. 35.05	KulturMetropol Øresund
Meddelelse nr. 35.06	Aftale om takstnedsættelser og pulje til forbedringer af den kollektive trafik
Meddelelse nr. 35.07	Rigsrevisionen vil undersøge forebyggelsesindsatsen på sundhedsområdet
Meddelelse nr. 35.09	Kvalitet i behandlingen af medicinske patienter i planlægningsområde Nord
Meddelelse nr. 35.11	Indgåelse af rammeaftale med medicinalvirksomheder
Meddelelse nr. 35.15	Gennemgang af Region Hovedstadens miljøforvaltning i henhold til jordforureningslovens § 52, ved advokat Kurt Bardeleben fra Kammeradvokaten.
Meddelelse nr. 35.18	UDVIKLING I FORBRUG PÅ DE PRIVATE HOSPITALER
Meddelelse nr. 35.22	Økonomi- og Indenrigsministeren fremsætter lovforslag om regionale driftsudvalg
Meddelelse nr. 35.23	Aftale mellem Region Sjælland og Region Hovedstaden om behandling af patienter

Forretningsudvalgets møde den 27. marts 2012

Meddelelse nr. 35.01

Emne: Henvendelse fra Forsvarsminister Nick Hækkerup

1 bilag

Vibeke Storm Rasmussen, regionsrådsformand
Kongens Vænge 2
3400 Hillerød

FORSVARSMINISTEREN
24 FEB. 2012

Kære Vibeke Storm Rasmussen

I forbindelse med mine besøg hos de danske soldater i internationale missioner har jeg på nærmeste hold haft lejlighed til at opleve den store indsats, som det civile sundhedspersonale yder i forbindelse med Danmarks deltagelse i internationale missioner. Det vil jeg gerne takke for.

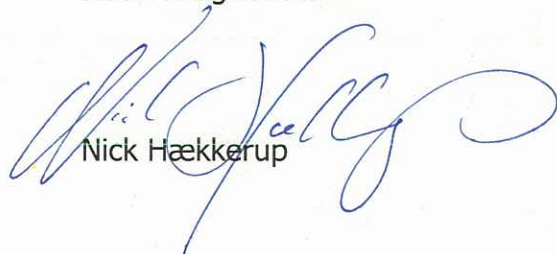
Det civile sundhedspersonales indstilling til at hjælpe indgyder stor respekt. Alene inden for de sidste 3 år har flere end 200 personer med sundhedsfaglig baggrund været udsendt. De gør en forskel – ikke bare for egne soldater – men også for civilbefolkningen og lokale sundhedsvæsenet.

Samtidig er jeg opmærksom på, at når der er sundhedsfagligt personale udsendt, vil der være kollegaer, som må løbe hurtigere for at få hverdagen til at hænge sammen på sygehusene i Danmark.

Endelig vil jeg rose den store indsats, som sundhedsvæsenet yder i forbindelse med behandlingen af veteranerne. Jeg har selv haft lejlighed til at opleve denne behandling på nærmeste hånd for nyligt ved mit besøg på Rigshospitalet.

Jeg håber, at du vil videregive min tak og anerkendelse til personalet på de enkelte sygehuse.

Med venlig hilsen

Nick Hækkerup

Forretningsudvalgets møde den 27. marts 2012

Meddelelse nr. 35.03

Emne: Kvartalsrapport fra Nordea vedrørende regionens låneportefølje
- januar 2012

1 bilag

Region Hovedstaden

Kvartalsrapport – januar 2012

Nordea Markets, Derivatives Marketing Corporate & Public Sector

Sammenfatning (se side 3 for en uddybning)

Region Hovedstaden har en høj andel af fast finansiering, men med en relativ lav varighed.

Regionen kan med fordel overveje at øge varigheden på de nuværende lave niveauer.

Det anbefales at beslutte stop-niveauer på CHF, hvis niveauet mod forventning bryder det nuværende maks- niveau på ca. 6,21.

Økonomiske udsigter (se analysen "Økonomisk Status" for en uddybning)

Stor usikkerhed præger udsigterne for 2012

Dansk økonomi kan se frem til en beskeden, men dog positiv vækst i 2012 og 2013

Denne rapport, som er udarbejdet på baggrund af oplysninger fra regionen, giver et samlet overblik over låneporteføljen. Rapporten viser sammensætningen af porteføljen og illustrerer de forventede rente- og afdragsbetalinger samt rente- og valutarisiko ved forskellige scenarier. Anbefalinger samt ændringer i porteføljen siden sidste rapport er også beskrevet.

Overblik over låneporteføljen

Nøgletal	
Rapporteringsdato	30-12-2011
Samlet nominel gæld (DKK)	5,013,676,965
Gennemsnitlig rente (%)	2.03
Varighed	1.91
Forventede renteudgifter 2012	99,197,191
Forventede renteudgifter 2013	85,831,112

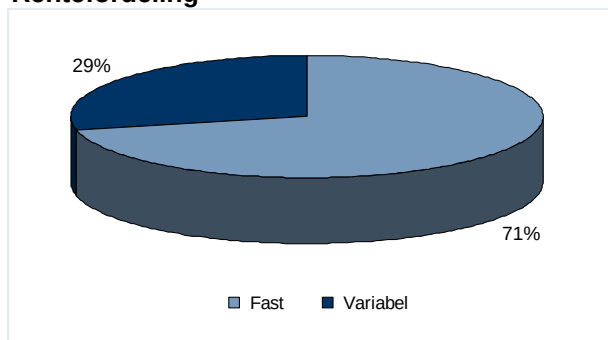
Ovenstående tabel viser nøgletallene for låneporteføljen ultimo december 2011. Se bilag 1 for en samlet oversigt over lån og finansielle kontrakter.

Rammer for den finansielle politik

	Retningslinier	Aktuel fordeling (DKK)	Aktuel fordeling (%)
Fast	30 - 70%	3,561,615,884	71%
Variabel	30 - 70%	1,452,061,082	29%
DKK	100%	4,033,038,587	80%
CHF		980,638,378	20%

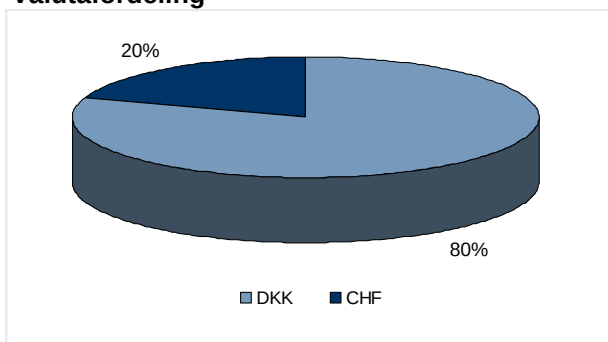
Ovenfor ses den aktuelle restgældsfordeling af låneporteføljen samt de finansielle retningslinjer, som er oplyst af regionen.

Rentefordeling

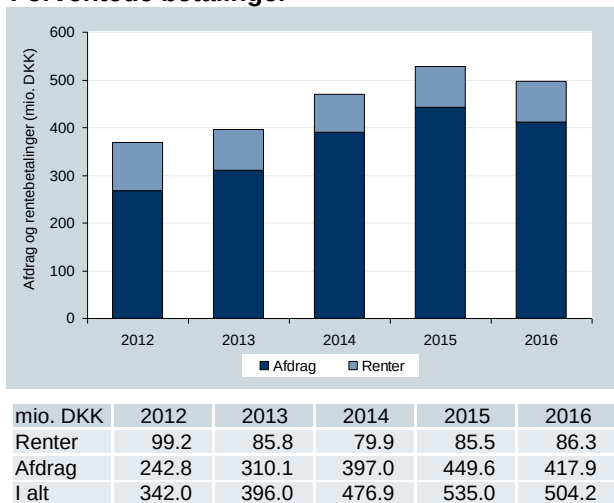
Ovenstående figur viser gældsfordelingen i regionens låneportefølje. Andelen af fast rente er en smule højere end politikken tilsiger.

Valutafordeling

Figuren viser valutafordelingen i låneporteføljen.

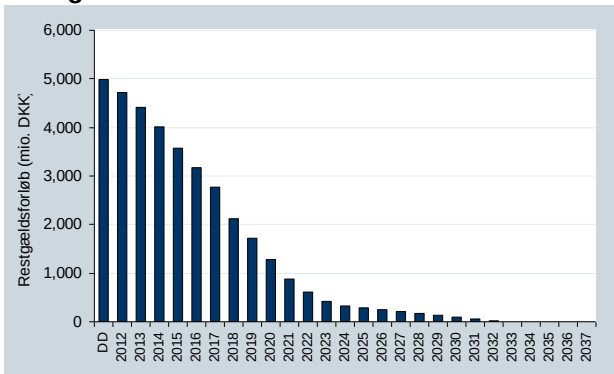
Forventede betalinger

Figurerne viser de forventede betalinger på regionens låneporteføje (dvs. afdrag samt rentebetalinger).¹

For den variable del af låneporteføljen er rentebetalingerne estimeret ud fra forwardrenterne. Usikkerheden omkring de forventede rentebetalinger afhænger derfor af andelen af variabel gæld, ligesom eventuel yderligere låneoptagelse vil påvirke de fremtidige betalinger.²

Restgældsforløb

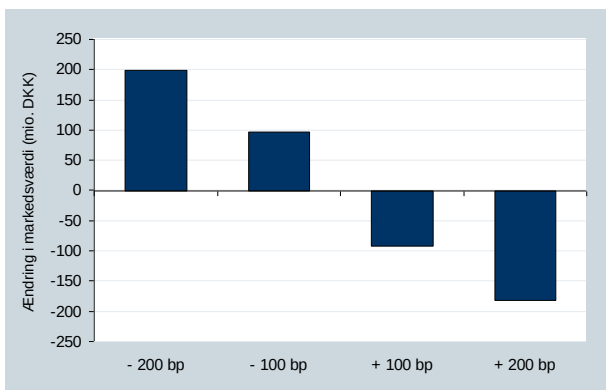

Figuren viser låneporteføjlens restgældsforløb. Lån som endnu ikke er optaget samt refinansiering af eksisterende lån fremgår ikke i figuren.

Rentefølsomhed

Ændring i renteomkostningerne ved stigning i markedsrenten					
mio. DKK	2012	2013	2014	2015	2016
+ 1.00%	5.8	18.5	29.2	33.2	29.4
+ 2.00%	11.6	36.9	58.3	66.3	58.7

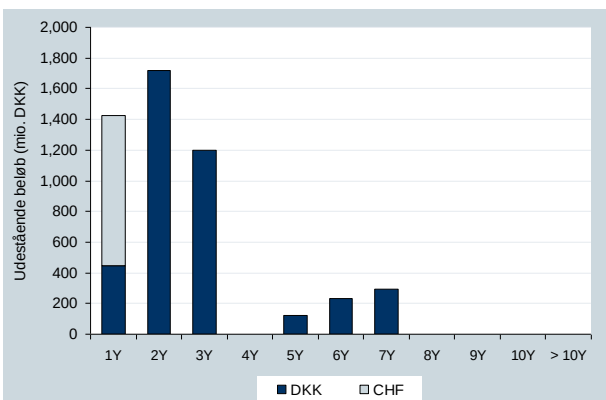
Tabellen viser stigningen i de forventede rentebetalinger, hvis markedsrenten stiger med hhv. 1 eller 2 pct. point.

DKK

Følsomhed ved rentefald på 1.00% 96,887,916

Figurerne viser ændringen i markedsværdien af regionens låneporteføje ved en umiddelbar parallelforskydning i markedsrenterne.

Figuren viser hvorledes låneporteføjlens varighed er fordelt. Søjlerne viser beløbsstørrelsen i DKK ved den givne rentebindingsperiode angivet i år.

¹ Der er ikke taget højde for lånemarginal, bidragssatser, etc.

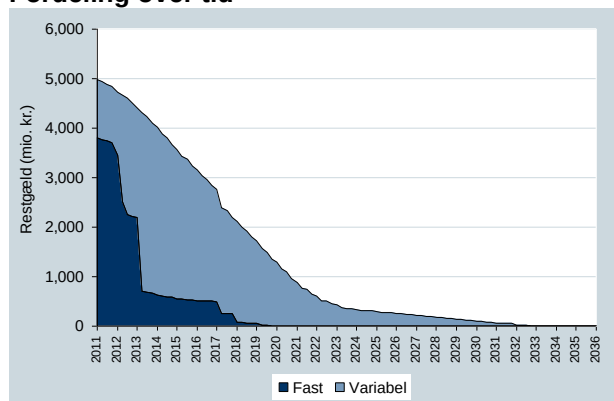
² Alle beregninger er foretaget på baggrund af Nordeas oplysninger om regionens låneporteføje. Nordea anbefaler, at regionen altid selv forholder sig til den fremsendte analyse. Forudsætningerne for Nordeas beregninger kan ses i Bilag 2

Valutakursfølsomhed

Valuta	Kurs	Volatilitet	Estimeret FX risiko (DKK)
CHF/DKK	6.11	12.24%	197,519,635

Tabellen viser med 95% sikkerhed det samlede maksimale estimerede tab/gevinst inden for det næste år i de angivne valutaer. Beregningen er foretaget på baggrund af 1 års historiske udsving.

Fordeling over tid

Figuren viser udviklingen i fordelingen mellem fast og variabel rente i restløbetiden under antagelse af uændret portefølje.

Status på låneporteføljen

I det foregående kvartal er lånet på CHF 160,5 mio. kr. blevet refinansieret. Herudover er der ikke foretaget ændringer i låneporteføljen.

Regionen har 1 finansiell kontrakt hos Nordea til afdekning af låneporteføljen. Markedsværdien pr. 30. december 2011 af den finansielle kontrakt med Nordea som modpart fremgår af vedlagte markedsværdirapport.

Se evt. bilag 1 for en beskrivelse af regionens lån og finansielle kontrakter.

For at give et så retvisende billede som muligt, opfordres regionen til, at informere nedenstående kontaktpersoner om ændringer i låneporteføljen – herunder optagelse af nye lån eller finansielle kontrakter.

Udvikling på rente- og valutamarkedet

Den vedvarende gældskrise, i specielt Sydeuropa, har i det seneste kvartal medført faldende renter over hele rentekurven. Derudover er spændet mellem renterne i Danmark og Eurozonen vendt rundt, således at de danske renter nu er lavere end eurorenterne. Eksempelvis ligger 3 måneders Cibor og Euribor på hhv. 0.9975% og 1.356%. De lave danske renter skyldes, at Danmark i stigende grad har fået status som "sikker havn". Nationalbanken har derfor for første gang nogensinde været nødt til at fastsætte udlånsrenten lavere end ECB's refirente, for dermed at forhindre en yderligere styrkelse af kronen.

Schweizerfrancen har i 4. kvartal handlet i intervallet 597-614 overfor danske kroner. Det er således lykkedes den schweiziske centralbank, at holde kursen under loftet på 621. Nordea forventer at centralbanken fortsat vil være i stand til at holde kursen – og måske endda sænke loftet. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at der fortsat er en risiko for, at kursen kan bryde loftet. Sker dette, kan kursen stige betydeligt på kort tid. Specielt optionsmarkedet indpriser denne risiko.

For en uddybning se vedlagte analyse "Økonomisk Status"

Anbefaling

Andelen af fast finansiering falder markant i løbet af de kommende år. Region Hovedstaden kan overveje at øge varigheden på de nuværende lave niveauer.

Andelen af fast finansiering er faldet fra 76% ved den seneste rapport til nu 71% idet en del af den faste finansiering udløber i oktober 2012.

Derudover kan det overvejes at omlægge lån med 6 måneders rentetermin til 3 måneders rentetermin, hvorved der kan opnås en billigere finansieringsrente via renteswap.

Regionen har oplyst, at der er besluttet en nedlukningsstrategi for CHF finansieringen ved et fald i CHF/DKK kursen til 5,20. Derudover er det besluttet at hele lånet skal omlægges til DKK ved en valutakurs på 5,00. Nordea anbefaler derudover at fastsætte et stopniveau i tilfælde af at kursen, mod forventning, stiger op over det nuværende maksniveau på 6,21

Nordea stiller gerne op til et møde vedrørende denne rapport.

Anne Kathrine Møller Petersen

anne.kathrine.petersen@nordea.com

+45 3333 1782

Rasmus Andreasen

rasmus.andreasen@nordea.com

+45 3333 1466

Bilag 1

Overblik regionens låneportefølje

Fast	Restgæld	Valuta	Nuværende rente	Næste betalingsdato	Antal terminer	Næste afdrag	Næste rentebetaling	Udløb	Varighed
Renteswap (KK S2011Z78231)	889,200,000	DKK	1.36	02-04-2012	2	0	6,001,915	15-02-2013	1.12
Renteswap (KK S2011Z78223)	992,000,000	DKK	1.51	27-02-2012	2	0	6,460,056	27-02-2014	2.14
Renteswap (ND 1000267)	121,220,000	DKK	3.40	18-01-2012	4	3,190,000	1,029,309	19-04-2021	4.56
KK 200630488	179,308,713	DKK	3.75	30-03-2012	4	9,779,636	1,678,778	30-03-2016	2.33
KK 200832538	233,250,000	DKK	4.63	17-01-2012	1	0	10,799,475	17-01-2018	6.24
KK 200832632 *(2)	247,896,000	DKK	4.02	02-04-2012	1	11,268,000	9,910,056	03-03-2033	1.25
KK 200833285 *(3)	234,168,000	DKK	4.78	01-10-2012	1	10,644,000	11,135,703	30-09-2033	6.00
KK 201035256 *(4)	58,656,000	DKK	3.51	22-02-2012	2	1,248,000	1,029,413	22-02-2035	6.49
KK 201035293 *(5)	579,505,853	DKK	2.48	22-02-2012	2	24,328,123	7,185,873	22-02-2022	1.95
KK 201036466 *(6)	26,411,318	DKK	2.30	11-06-2012	2	1,062,331	307,105	09-12-2022	2.62

Variabel	Restgæld	Valuta	Nuværende rente	Næste betalingsdato	Antal terminer	Næste afdrag	Næste rentebetaling	Udløb	Varighed
Renteswap (KK S2011Z78231)	-889,200,000	DKK	1.51	02-04-2012	2	0	-6,765,577	15-02-2013	0.25
Renteswap (KK S2011Z78223)	-992,000,000	DKK	1.61	27-02-2012	2	0	-6,998,698	27-02-2014	0.16
Renteswap (ND 1000267)	-121,220,000	DKK	1.40	18-01-2012	4	-3,190,000	-432,924	19-04-2021	0.05
KK 200732213 *(1)	242,886,000	DKK	4.72	31-10-2012	1	242,886,000	11,464,219	29-10-2032	0.86
KK 200935034	22,174,640	DKK	1.01	23-03-2012	4	307,981	56,613	27-12-2029	0.23
KK 201035257	28,800,000	DKK	1.77	22-02-2012	2	0	260,544	24-02-2020	0.14
KK 201035564	114,935,397	DKK	1.58	30-03-2012	2	4,420,592	916,626	30-09-2024	0.25
KK 201036463	37,426,666	DKK	1.40	11-06-2012	2	1,336,667	268,302	09-12-2025	0.44
KK 201137138	121,220,000	DKK	1.40	18-01-2012	4	3,190,000	432,924	19-04-2021	0.05
KK 201137157	160,500,000	CHF	0.10	29-06-2012	2	8,025,000	79,113	30-12-2021	0.50
KK 201137158 *(R)	889,200,000	DKK	1.51	02-04-2012	2	0	6,765,577	15-02-2023	0.24
KK 201137159 *(R)	992,000,000	DKK	1.75	27-02-2012	2	0	8,788,982	27-02-2024	0.16
KK 201137984	25,200,000	DKK	1.27	22-06-2012	2	1,260,000	162,047	22-12-2021	0.47

Porteføljen inkluderer kun lån, som er optaget i KommuneKredit. Lån optaget fra statens administration samt lån i Nordea er udeladt.

*(1) Genforhandling af rente 30-10-2012

*(2) Genforhandling af rente 02-04-2013

*(3) Genforhandling af rente 01-10-2018

*(4) Genforhandling af rente 24-02-2020

*(5) Genforhandling af rente 24-02-2014

*(6) Genforhandling af rente 09-12-2014

*(R) Refinansiering af nuværende lån

Bilag 2

Forudsætninger for beregninger

Generelt

Alle beregninger i kvartalsrapporten er foretaget på baggrund af de informationer, som regionen har leveret til Nordea.

Den samlede nominelle gæld viser den samlede restgæld i DKK for alle lån. Lån og finansielle kontrakter i andre valutaer end DKK er omregnet til DKK på baggrund af valutakursen på rapporteringsdatoen.

Den nominelle gæld medregner ikke markedsværdien fra fastrentelån, obligationslån eller finansielle kontrakter - bortset fra valutakurseffekter.

Den gennemsnitlige rente viser et vægtet gennemsnit af de aktuelle rentesatser på rapporteringsdatoen på regionens lån inklusiv effekten fra finansielle kontrakter. Rentesatsen er vist som en årlig rente, som er opgjort på baggrund af pengemarkedskonventionen, faktiske antal dage i forhold til 360 dage – betalt kvartårligt.

For lån, som er optaget i Kommune Kredit, og som forrentes efter ECP-renten, anvendes i denne rapport Cibo/Euribor/CHFLibor som referencerente. Regionen bør være opmærksom på, at den faktiske rente kan være både højere eller lavere.

Varigheden viser følsomheden på markedsværdien af gælden ved en renteændring på 1 pct.. Er varigheden på gældsporteføljen eksempelvis 5, vil en rentestigning på 1 pct. over hele rentekurven reducere markedsværdien af gælden med 5 pct.. Varigheden kan også tolkes som den gennemsnitlige rentebinding målt i antal år.

Rente- og valutafordeling

Fordelingerne er opgjort på baggrund af den nominelle restgæld. Forward startende swaps er medregnet som fast rente. Lån og finansielle kontrakter i udenlandsk valuta er omregnet til DKK på baggrund af valutakursen på rapporteringsdatoen. En ændring i valutakursen

kan således ændre på valutafordelingen i låneporteføljen.

Forventede rentebetalinger

Fremtidige rentebetalinger er opgjort for den resterende del af indeværende kalenderår samt de efterfølgende 4 kalenderår. For lån, hvor renten endnu ikke er fastsat, estimeres rentesatsen ud fra forwardrenterne, som er markedets implicitte forventning til de fremtidige renter.

Rentefølsomhed

Ændring i renteomkostningerne viser ændringen i de forventede renteudgifter, hvis rentekurven parallelforskydes med +1 og +2 pct. Variable lån eller finansielle kontrakter, hvor renten allerede er fastsat, påvirkes derimod ikke af en ændring i markedsrenten for indeværende renteperiode.

Ændringen i renteudgifter og markedsværdi ved forskellige scenarier beregnes ved en umiddelbar parallelforskydning af rentekurven. Jo højere den fastforrentede gældsandel er, jo større udsving i markedsværdien af låneporteføljen vil der være ved renteændringer, og jo højere den variable gældsandel er, jo større vil udsvingene på renteudgifterne være.

Valutakursfølsomhed

Valutafølsomheden i låneporteføljen er beregnet på baggrund af Value-at-Risk princippet. I denne rapport opgøres valutarisikoen som det forventede maksimale tab (eller gevinst) inden for det næste år med 95%-sikkerhed.

Risikoen er beregnet på baggrund af historiske udsving i valutakursen. Det kan dog ikke forventes, at den historiske udvikling vil gentage sig, og det faktiske valutakurstab (eller gevinst) kan således vise sig, at blive større end angivet i denne rapport.

Disclaimer

Nordea Markets er en fælles betegnelse for afdelingerne Markets i Nordea Bank Norge ASA, Nordea Bank AB (publ), Nordea Bank Finland Plc og Nordea Bank Danmark A/S. Oplysningerne i dette materiale er udelukkende til de modtagere, som materialet er rettet mod.

Vurderinger samt øvrige oplysninger i materialet er gældende pr. udgivelsesdatoen og kan ændres uden varsel. Synspunkterne er udelukkende baseret på den information, som er gjort tilgængelig for Nordea Markets og med det formål, at præsentere de tjenester og produkter, som tilbydes af Nordea Markets. Oplysningerne i dette materiale kan ikke erstatte modtagerens egen vurdering. Nordea fralægger sig ansvaret for ethvert tab eller skade, der måtte opstå som følge af kommunes egne handlinger på baggrund af beregningerne. Ansvarsfraskrivelsen gælder også situationer, hvor beregningerne er fejlbehæftede eller mangelfulde.

Nordea Markets er ikke rådgiver for så vidt angår juridiske, skattemæssige, regnskabsmæssige eller lovgivningsmæssige forhold. Det tilrådes altid, at indhente relevant professionel rådgivning, inden der træffes investerings- eller kreditbeslutninger.

Dette dokument må ikke gengives, distribueres eller offentliggøres uden forudgående skriftlig tilsagn fra Nordea Markets.

Forretningsudvalgets møde den 27. marts 2012

Meddelelse nr. 35.04

Emne: Standardiseret økonomiopfølgning pr. 15. februar 2012

1 bilag

Standardiseret oversigt til indberetning på driftsvirksomhed

Nettodriftsvirksomhed - udgiftsbaseret	Oprindeligt budget, inkl. aftalte korrektioner	Forbrug pr. 15. februar 2012	Fremskrevet forbrug	Forventet årsresultat
	(hele mio. kr.)	(hele mio. kr.)	(hele mio. kr.)	(hele mio. kr.)
1 Sundhed (dranst 1+2), ekskl. fkt. 1.80.60	30.347	29.307		29.307
1.10 Sygehusvæsen	22.607	21.838		21.838
1.20 Sygesikring m.v. ekskl. medicin	4.906	4.950		4.950
1.20.12 Medicin	1.867	1.807		1.807
1.70 Andel af fælles formål og administration	706	658		658
2 Social og specialundervisning (bruttodriftsudgifter dranst 1, Hovedart 1-6 +9)	894	871		871
2.70 Andel af fælles formål og administration	22	17		17
3 Regional udvikling (dranst 1+2), ekskl. fkt. 3.80.70	883	821		821
3.70 Andel af fælles formål og administration	20	17		17

Kommentarer til indberetning på driftsvirksomhed

	Afvielser mellem oprindeligt budget og fremskrevet forbrug	Afvielser mellem oprindeligt budget og forventet årsresultat
1 Sundhed (dranst 1+2), ekskl. fkt. 1.80.60	Opfølgningen med udgangspunkt i det registrerede forbrug pr. 15. februar er en opgørelse, der medtager de afsluttende posteringer i 2011 og er således et udtryk for årsresultatet.	Opgørelsen pr. 15. februar viser et mindreforbrug på sundhedsområdet på 1.039 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget. Mindreforbruget kan i væsentligt omfang henføres til tidsforskydninger og mindreforbrug som følge af generel tilbageholdenhed samt mere afdæmpet udvikling i aktiviteten.
1.10 Sygehusvæsen		Der er et mindreforbrug på 770 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget.
1.20 Sygesikring m.v.		I forhold til oprindeligt budget er der et merforbrug på 45 mio. kr.
heraf 1.20.12 Medicin		Der er et mindreforbrug til medicintilskud på 60 mio. kr.
2 Social og specialundervisning (dranst 1+2)	Opfølgningen med udgangspunkt i det registrerede forbrug pr. 15. februar er en opgørelse, der medtager de afsluttende posteringer i 2011 og er således et udtryk for årsresultatet.	Der er et mindreforbrug på 23 mio. kr.
3 Regional udvikling (dranst 1+2), ekskl. fkt. 3.80.70	Opfølgningen med udgangspunkt i det registrerede forbrug pr. 15. februar er en opgørelse, der medtager de afsluttende posteringer i 2011 og er således et udtryk for årsresultatet.	Årsresultatet afviger fra det oprindelige budget bl.a. som følge af overførsler mellem årene.

Standardiseret oversigt til indberetning på anlægsvirksomhed

Bruttoanlægsudgifter (dranst 3)	Oprindeligt budget, inkl. aftalte korrektioner	Uudnyttet bevilling i sidste regnskabsår overført (genbevilget i) til nyt regnskabsår	Andre tillægsbevillinger	Korrigeret budget	Forbrug pr. 15. februar 2012	Forventet årsresultat
	(hele mio. kr.)	(hele mio. kr.)	(hele mio. kr.)	(hele mio. kr.)	(hele mio. kr.)	(hele mio. kr.)
1 Sundhed	1.161	1.119	260	2.541	1.322	1.322
Kvalitetsfondsprojekter	414	354	68	836	126	126
2 Social og specialundervisning	32	21	5	58	23	23
3 Regional udvikling	0	0	0	0	0	0
4 Fælles formål og administration	207	123	-22	307	178	178

Kommentarer til indberetning på anlægsvirksomhed

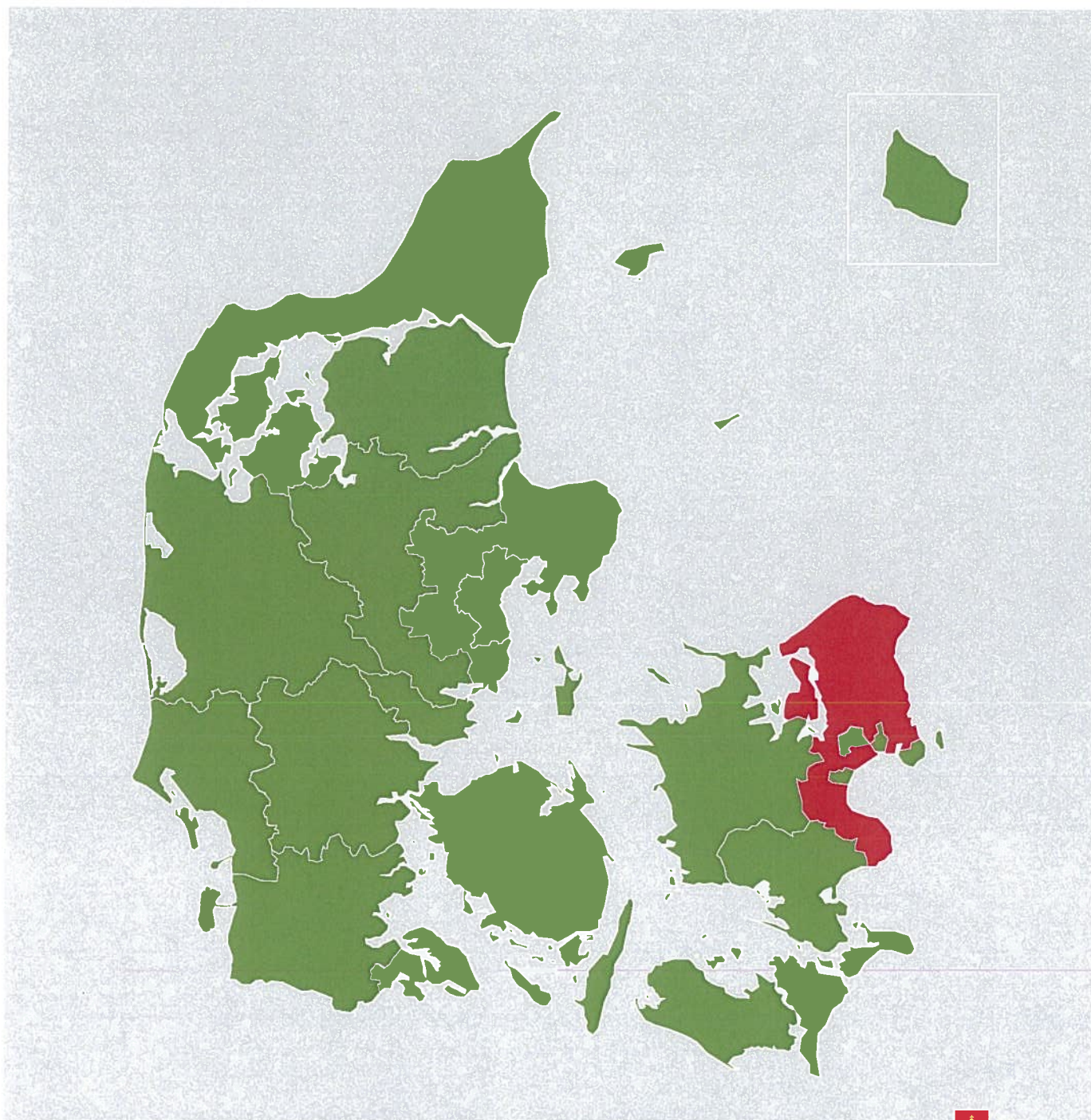
	Afviigelser mellem oprindeligt budget og forventet årsresultat
1 Sundhed	Forskellen mellem det korrigerede budget og det forventede årsresultat udgøres af forventede overførsler til 2012 som følge af tidsforskydninger.
Kvalitetsfondsprojekter	Midler til kvalitetsfondsprojekter er opgjort særskilt. Beløbet består både af hensættelser og projekter som er finansieret ved kassetræk indtil endeligt tilsagn foreligger.
2 Social og specialundervisning	Forskellen mellem det korrigerede budget og det forventede årsresultat udgøres af forventede overførsler til 2012 som følge af tidsforskydninger.
3 Regional udvikling	
4 Fælles formål og administration	Forskellen mellem det korrigerede budget og det forventede årsresultat udgøres af forventede overførsler til 2012 som følge af tidsforskydninger.

Forretningsudvalgets møde den 27. marts 2012

Meddelelse nr. 35.05

Emne: KulturMetropol Øresund

1 bilag

MINISTERIET

KULTURAFKALE 2012-2015

MELLEM KULTURMINISTEREN OG
KULTURMETROPOLØRESUND

Indhold

Kapitel 1: Kulturpolitik og kulturaftaler	3
1.1 Formål med kulturaftaler	3
Kapitel 2: Beskrivelse af kulturpolitikken i KulturMetropolØresund	4
2.1. KulturMetropolØresund	4
2.2. Kulturregionens kulturpolitiske vision	4
2.3. Samarbejdsorganisation	6
Kapitel 3: Indsatsområder og mål	8
3.1. Skematisk oversigt over indsatsområder og mål	8
3.2. Beskrivelse af de enkelte indsatsområder og mål	9
Kapitel 4: Bevillinger knyttet til aftalen	14
Kapitel 5: Evaluering og regnskabsoplysninger	16
5.1. Evaluering	16
5.2. Regnskabsoplysninger	16
Kapitel 6: Underskrift af aftalen	18
Bilag	19
Bilag 1: Kulturaftalens bevillingsmæssige grundlag og vilkår	19
Bilag 2: Vilkår for genforhandling, justering og opsigelse af kulturaftalen	22
Bilag 3: Om Kulturpuljen til hele landet	23
Bilag 4: Projektbeskrivelser	24

Kapitel 1: Kulturpolitik og kulturaftaler

1.1 Formål med kulturaftaler

Alle skal sikres adgang til gode og varierede kulturtilbud, uanset hvor i Danmark de bor og opholder sig. At sikre kultur til alle i hele landet er en ambitiøs udfordring, der kræver en fælles koordineret indsats på tværs af de politiske niveauer i kulturpolitikken. Kulturaftalerne spiller en afgørende rolle i denne indsats ved at danne en kulturpolitisk platform for samarbejdet mellem kommunerne, staten og regionerne.

Overordnet set er formålet med kulturaftalerne at:

- understøtte kommunernes engagement på kulturområdet
- styrke samarbejdet på tværs af kommunegrænser
- styrke samarbejdet mellem kommunerne og staten
- fastholde og udbygge den kulturpolitiske dialog og værdidebat mellem kommunerne og staten
- give større dispositionsfrihed på det kommunale niveau og sætte fokus på mål og resultater i stedet for detailstyring
- sikre en bedre ressourceudnyttelse gennem regional koordinering og arbejdsdeling på kulturområdet
- fremme og videreudvikle de kulturelle institutioner, produktionsmiljøer og aktiviteter i kulturregionen med vægt på kvalitet
- opsamle og videregive særlig viden og erfaringer på kulturområdet til gavn for det samlede kulturliv i hele landet.

Samarbejdet omkring en kulturaftale både under udarbejdelsen og i den efterfølgende aftaleperiode er kendetegnet ved en løbende dialog mellem ligeværdige parter. Dialogen er byggestenen i den fælles målrettede indsats, der skal til for at give kulturen det nødvendige løft.

Kapitel 2: Beskrivelse af kulturpolitikken i KulturMetropolØresund

2.1. KulturMetropolØresund

I denne aftale indgår kommunerne Albertslund, Allerød, Ballerup, Egedal, Fredensborg, Frederiksberg, Frederikssund, Furesø, Gentofte, Gladsaxe, Greve, Gribskov, Halsnæs, Helsingør, Herlev, Hillerød, Hvidovre, Hørsholm, Ishøj, København, Køge, Lyngby-Taarbæk, Roskilde, Rudersdal, Rødovre og Stevn Kommuner og Region Hovedstaden partnerskab omkring kulturaftalen "KulturMetropolØresund". Kulturregionen har et samlet indbyggertal på ca. 1,7 millioner.

Det geografiske område, som kommunerne og Region Hovedstaden dækker, danner Danmarks største by-netværk, og udgør, for borgerne, et sammenhængende bolig- og arbejdsmarked med et stort og bredt udbud af kultur-, idræts- og friluftstilbud på tværs af områdets kommunegrænser. Området har et stort antal statslige, private og kommunale kunst- og kulturinstitutioner, teatre og spillesteder, samt et mangfoldigt kommunalt udbud af lokalt forankrede tilbud og rammer på idræts- og fritidsområdet. Der er således mange aktører, deltagere, foreninger, forbrugere og frivillige på det kulturelle felt i området. Inkluderer Region Skåne i betragtningen, øges antallet af borgere til ca. 3 millioner – og antallet af institutioner og aktører med en lignende faktor.

Området er kendetegnet ved at have en relativt veluddannet arbejdsstyrke, en høj andel af landets samlede investeringer i forskning og udvikling og relativt mange videregående uddannelsesinstitutioner og specialiserede forskningsmiljøer. Samtidig er den generelle spredning i alder, indkomst, uddannelsesniveau, etnisk herkomst og kulturelle præferencer stor.

Områdets karakteristika og styrke ligger således i mængden af borgere, institutioner, infrastruktur, aktivitet og internationalt udsyn. Karakteristisk er det dog også, at der i dag ikke eksisterer et udbygget samarbejde mellem kommunerne på kulturområdet. På lignende vis eksisterer der i dag ikke et tæt samspil mellem de statslige og de kommunale kulturinstitutioner.

I europæisk sammenhæng konkurrerer området, som sammenhængende metropolområde, med Europas storbyregioner om at tiltrække investeringer, aktivitet og ressourcer. Her spiller evnen til at skabe attraktive kulturelle, sociale og bymæssige miljøer og muligheder, som giver metropolerne identitet og social tiltrækningskraft, en stor rolle. Flere af de nordeuropæiske metropolområder styrker deres indsats på netop disse parametre i disse år, hvorfor hovedstadsområdets kommuner tilsvarende er nødt til at styrke den samlede indsats og se sig som en samlet region for at kunne klare sig i denne konkurrence.

2.2. Kulturregionens kulturpolitiske vision

Kulturregionen har i det spil mulighederne for at markere sig positivt i den internationale konkurrence. Det kræver dog, at forudsætningerne udnyttes, og indsats og kræfter fokuseres. Det er derfor visionen at udnytte kulturregionens geografiske og sociale tæthed, kulturelle

variation og kreative ressourcer på tværs af kommunegrænser og på tværs af Øresund, så området i løbet af en periode på ti år går fra bynetværk til en sammenhængende kulturel metropol. En kulturel metropol, hvor kulturen spiller en afgørende faktor som social, innovativ og økonomisk værdiskaber.

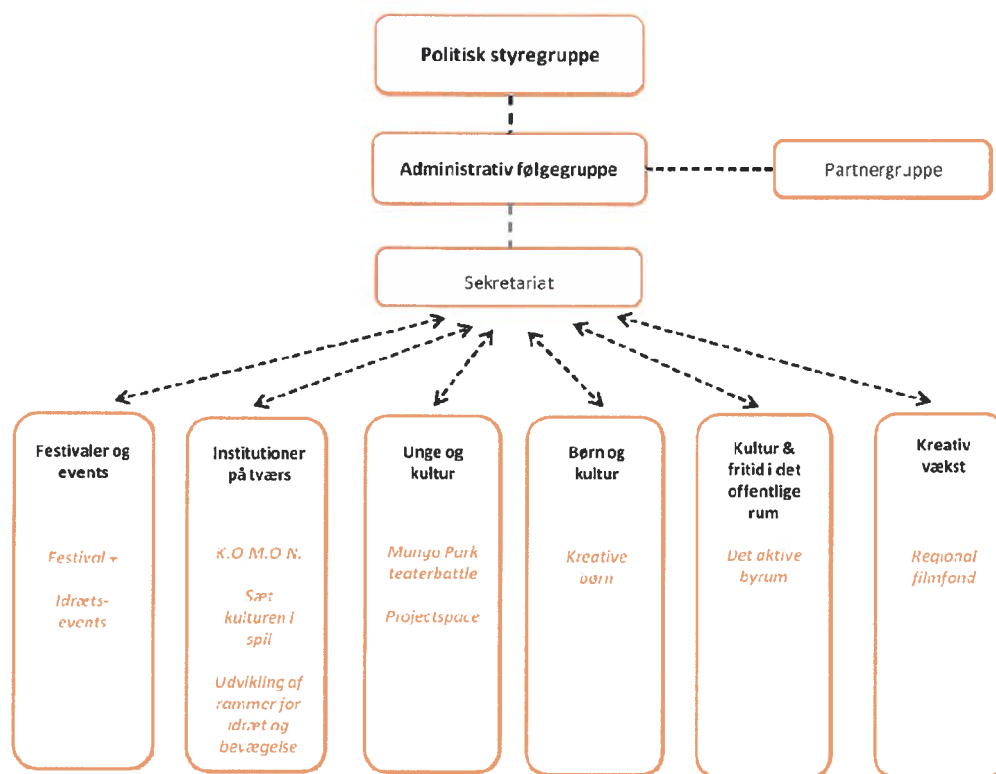
De overordnede mål for kulturaftalen for KulturMetropolØresund er derfor:

- at skabe en kulturregion med kulturel sammenhængskraft og ekstern gennemslagskraft
- at skabe kulturtilbud og kulturoplevelser, der tiltrækker kulturforbrugere på tværs af regionen og fra Europa
- at udvikle stærke sociale, kreative og innovative kompetencer hos kulturregionens børn og unge
- at kulturregionen kendetegnes ved kulturel entreprenørskab, engagement og udfoldelseskraft.

Vi vil gøre det ved:

- at igangsætte samarbejder på tværs af kommuner og institutioner, der sikrer, at kulturregionens samlede ressourcer og viden bliver udnyttet i en fælles udviklingsindsats af kultur, fritids- og idrætsområdet
- at styrke kunst- og kulturinstitutionernes møde med nye brugergrupper
- at styrke kulturaktører og idrætsudøveres udfoldelses- og vækstmuligheder
- at identificere, udvikle og synliggøre kulturregionens særegne kulturarv, kvaliteter og styrkepositioner og derigennem øge oplevelsen af en dynamisk og nytænkende kulturregion, hvor store oplevelser og aktivt engagement går hånd i hånd
- at etablere et tættere samarbejde med svenske kommuner og Region Skåne, så viden og erfaringer kan deles – og områdets samlede ressourcer, oplevelses- og udfoldelsesmuligheder aktiveres
- at styrke det praktiske og videnskabsmæssige samarbejde mellem kunst- og kulturinstitutioner, uddannelsesinstitutioner og det private erhvervsliv, så der udvikles ny viden om samarbejde på tværs af sektorer, der kan bidrage til den strategiske udvikling af kulturregionen.

2.3. Samarbejdsorganisation

Politisk styregruppe

Kulturregionen organiseres med en politisk styregruppe bestående af kulturudvalgsformændene fra de deltagende kommuner samt en politisk repræsentant fra Region Hovedstaden. Styregruppen fungerer som besluttende myndighed. Styregruppen mødes halvårligt.

Administrativ følgegruppe

Der nedsættes en administrativ følgegruppe med repræsentanter fra kulturregionens kommuners forvaltninger samt en repræsentant fra Region Hovedstaden. Følgegruppens opgave er at følge fremdriften i kulturaftalens projekter på strategisk niveau, sikre at projekterne understøtter hvert indsatsområdes fortælling samt kvalificere oplæg til den politiske styregruppe. Følgegruppen mødes kvartalsvis.

Partnergruppe

Der etableres en partnergruppe bestående af udvalgte projektpartnere, der kan rådgive og perspektivere projekter og pege på udviklingsmuligheder. Partnergruppen skal fungere og opfattes som en integreret del af den samlede organisation. Partnergruppen mødes med følgegruppen to gange årligt.

Sekretariat

Der etableres et kulturaftalesekretariat, der finansieres af de deltagende kommuner i fællesskab. Sekretariatet placeres i den kommune, der varetager formandskabet. Ejerkredsens kontingentbidrag for deltagelse i kulturaftalen finansierer 1 konsulent årligt. Midler til yderligere bemanning søges tilvejebragt gennem eksterne partnere.

Formandskab

Der udpeges en formand for den politiske styregruppe og for den administrative følgegruppe. Politisk og administrativ formand er fra samme kommune. Formandskabet varetages i de fire år, kulturaftalen løber. Ballerup Kommune varetager formandskabet i perioden 2012-2015.

Indsatsområder og projektstyring:

Hvert af kulturaftalens projekter styres af en projektleder, der finansieres gennem projektet. Projektlederen varetager fremdrift, økonomistyring og afrapportering til sekretariatet. Projektlederen kan, alt afhængig af projektets karakter, være en ressourceperson fra en af de deltagende kommuner og projektpartnere eller en projektleder ansat til at køre projektet. Projektlederne fra alle projekter udgør en samlet koordineringsgruppe, der jævnligt mødes med sekretariatet.

Videndeling og netværksdannelse udgør en essentiel værdi ved kulturaftalesamarbejdet. Derfor skal det systematiseres og dyrkes aktivt.

Kapitel 3: Indsatsområder og mål

3.1. Skematisk oversigt over indsatsområder og mål

Indsatsområde	Mål
Festivaler og events	• At øge de regionale festivaler og begivenheders udbredelse og forankring, synliggøre kulturregionen regionalt, nationalt og internationalt samt at skabe forbedrede udfoldelses- og vækstmuligheder for kulturelle aktører i kulturregionen.
Institutioner på tværs	• At skabe kulturmøder for, og mellem, borgere fra alle dele af samfundet og styrke den regionale sammenhængskraft, ved at kulturregionens kunst- og kulturinstitutioner drager fordel af hinandens viden, kompetencer, faciliteter og tilgang til borgere og brugere.
Unge og kultur	• At kulturregionens unge får øgede muligheder for at pleje og udvikle deres kulturelle talenter, styrke identiteten knyttet til det at være innovativ kulturentreprenør i kulturregionen og skærpe de kreative, sociale og organisatoriske kompetencer, der knytter sig hertil.
Børn og kultur	• At børn i kulturregionen sikres møder med kunst, kunstproduktion og kreative arbejdsprocesser i rammer og former, der styrker og fremmer deres kreative, innovative og sociale kompetencer og opleves som en naturlig og væsentlig del af børnenes hverdag.
Kultur og fritid i det offentlige rum	• At de kulturelle institutioner og tilbud spiller en aktiv rolle i at udvikle det offentlige rum som et kulturelt levende og spændende, fælles mødested.
Kreativ Vækst	• At øge de kreative erhvervs vækstmuligheder i kulturregionen.

3.2. Beskrivelse af de enkelte indsatsområder og mål

Festivaler og events

Festivaler og events tilbyder et varieret kulturliv til kulturregionens borgere. Begivenhedernes midlertidige karakter – selv som faste og tilbagevendende begivenheder – gør byerne aktive og levende og har potentiale til at binde byer og mennesker sammen på tværs af kommunegrænser og sociale skel. Begivenheder kan skabe regional identitet, knytte regionen sammen samt skabe lokalt engagement og lokal forankring ved inddragelse af lokale aktører og frivillige i afviklingen af begivenhederne.

Samtidig er festivaler og events en oplagt platform, som regionen kan brande sig på. De kan være udgangspunkt for at skabe internationale relationer til andre aktører eller byer og regioner uden for Danmark. Herudover har begivenhederne oplevelsesøkonomisk potentiale, ligesom de kan understøtte kreative brancher og indgå i fødekæden inden for kreative erhverv og dermed indskrives i en vækstdagsorden.

Målene for indsatsområdet ”Festivaler og events” er at øge de regionale festivaler og begivenheders udbredelse og forankring, synliggøre kulturregionen regionalt, nationalt og internationalt samt at skabe forbedrede udfoldelses- og vækstmuligheder for kulturelle aktører i kulturregionen.

Metoderne til at nå disse mål er:

- at samarbejde om at videreudvikle eksisterende, større festivaler med rækkevidde, tyngde og kvalitet, så de får endnu større gennemslagskraft – både regionalt og internationalt
- at samarbejde om at tiltrække, afholde og forankre store begivenheder i regionen
- at aktivere de store events lokalt, således at der skabes sammenhæng og identitet i regionen, samt at potentialet i de større events udnyttes bedst muligt.

Projekter under Festivaler og events:

- ❖ Festival+
- ❖ Idrætsevents

Se bilag for projektbeskrivelse.

Institutioner på tværs

Kulturregionen rummer mange mindre og mellemstore kunst- og kulturinstitutioner. Den store institutionelle mangfoldighed er på mange måder en regional styrke. Men institutionerne er udfordret af økonomi og ressourcepres, hvilket gør det svært at fastholde det faglige niveau og

udvikle nye metoder til at fastholde eksisterende brugere og nå de borgere, som i dag ikke vælger institutionernes tilbud til.

Målene for indsatsområdet "Institutioner på tværs" er, at kulturregionens kunst- og kulturinstitutioner drager fordel af hinandens viden, kompetencer, faciliteter og tilgang til borgere og brugere, så der kan skabes kulturmøder for og mellem borgere fra alle dele af samfundet – og den regionale sammenhængskraft styrkes.

Metoderne til at nå disse mål er:

- at styrke kulturinstitutionernes møde med borgere og brugere ved at koble kultur- og fritidsmæssige fagligheder, institutioner og formidlings- og oplevelsesformer
- at øge inddragelsen af brugere og borgere i udviklingen af institutioner og tilbud
- at etablere samarbejder mellem kulturregionens mange aktører (såvel statslige som mindre og lokale aktører), så borgere fra alle dele af samfundet mødes på tværs af kulturelle og sociale skel.

Projekter under institutioner på tværs:

- ❖ KOMON
- ❖ Sæt kulturen i spil
- ❖ Udvikling af rammer for idræt og bevægelse

Se bilag for projektbeskrivelser.

Unge og kultur

De unge står over for mange valg i forbindelse med uddannelse, fremtid og i forhold til deres fritid – kulturlivet kan være med til at sikre rammerne for et godt og indholdsrigt ungeliv. Unge efterspørger ofte åbne, fleksible rammer, hvor de kan afprøve egne kulturelle og kreative kompetencer, hvor de kan mødes i sociale interessefællesskaber og dermed tage ejerskab i forhold til udviklingen af kulturlivet. Samtidig vil det etablerede kulturliv have fordel af, at de unge medvirker til at udvikle og igangsætte kunst- og kulturinitiativer, der kan berige og udvikle regionens kulturelle, æstetiske og geografiske horisont.

Målene for indsatsområdet "Unge og kultur" er, at kulturregionens unge får øgede muligheder for at pleje og udvikle deres kulturelle talenter, styrke identiteten knyttet til det at være innovativ kulturentreprenør og de kreative, sociale og organisatoriske kompetencer, der knytter sig hertil.

Metoderne til at nå disse mål er:

- at etablere regionalt forankrede tiltag, der kan støtte og rådgive unge kulturentreprenører med at kvalificere, konkretisere og afvikle ideer og projekter på tværs af regionen

- at etablere regionale strukturer for talentudvikling og vækstlagspleje for de dele af kulturområdet, hvor der i dag ikke eksisterer en sådan, eksempelvis inden for scenekunsten
- at eksperimentere med rammer og metoder, som sikrer kultur og idrætstilbud til både selvorganiserede, uorganiserede og organiserede unge – til fordel for både de unge og for kulturlivet.

Projekter under Unge og kultur:

- ❖ Mungo Park Teaterbattle og Akademi
- ❖ Projectspace

Se bilag for projektbeskrivelser

Børn og kultur

Børns møde med kultur er en afgørende faktor i deres vej til at forme identitet og selvforståelse. Kulturelle oplevelser inspirerer og pirrer forestillingsevne, fantasi og lyst til at skabe og udfolde sig. Derfor er børns første møde med kultur en væsentlig faktor i en region, der ønsker at fremme børns kreative, innovative og sociale kompetencer gennem kunst, kultur og idræt. I det lys er det afgørende, at det fokus på børnekultur, der er etableret gennem de seneste år, fastholdes, og at der fremadrettet udvikles modeller og initiativer, der sikrer, at alle børn gives mulighed for at møde og deltage i kulturaktiviteter – uanset social og kulturel baggrund.

Målene for indsatsområdet ”Børn og kultur” er derfor, at børn i kulturregionen sikres møder med kunst, kunstproduktion og kreative arbejdsprocesser, i rammer og former der styrker og fremmer deres kreative, innovative og sociale kompetencer og opleves som en naturlig og væsentlig del af børnenes hverdag.

Metoderne til at nå målet er:

- at arbejde på tættere koblinger mellem daginstitutioner, skoler, kulturinstitutioner og fritidsorganisationer, så børns møde med kultur får større helhedskarakter
- at skabe rammer, der støtter og inspirerer børns kreative kompetencer samt giver mulighed for at afprøve kunstens mange udtryksformer sammen med professionelle kunstnere
- at tilknytte forskning, der kan bringe større præcision af de kreative læringsmetoder.

Projekter under Børn og kultur:

- ❖ Kreative børn

Se bilag for projektbeskrivelse.

Kultur og fritid i det offentlige rum

Gaden, pladsen, havnen, stranden, skoven etc. danner sammen med det virtuelle rum ramme om borgernes og de kulturelle aktørers oplevelses- og udfoldelsesmuligheder. Det offentlige rum er et fælles sted, hvor kultur, kunst og bevægelse leves og opleves som både permanente og midlertidige tilbud.

Målet for indsatsområdet "Kultur og fritid i det offentlige rum" er, at de kulturelle institutioner og tilbud spiller en aktiv rolle i at udvikle det offentlige rum som et kulturelt levende og spændende, fælles mødested.

Metoderne til at nå disse er:

- at markante kunst- og kulturprojekter gør det offentlige rum til genstand og rum for debat og samtidig nytænker det offentlige rums grænser og muligheder som kulturelt mødested
- at det offentlige rum gøres let tilgængeligt som scene for både organiserede kulturaktører og selvorganiserede kulturbrugere
- at et stærkt samarbejde med bl.a. byplanlægningen sikrer fleksibilitet og multifunktionalitet i de offentlige rum.

Projekter under Kultur og fritid i det offentlige rum:

- ❖ Det aktive byrum

Se bilag for projektbeskrivelse.

Kreativ vækst

Kreative erhverv er udpeget som et af fremtidens globale væksterhverv. Den kreative sektor er en af de hurtigst voksende sektorer med årlige vækstrater på op til 20 %. Dermed har kreative erhverv et erhvervsøkonomisk potentiale i form af omsætning og arbejdspladser, både inden for de fagspecifikke, kreative erhverv samt i relaterede erhverv. Samtidig giver kreative erhverv muligheder for internationale koblinger, ligesom de bidrager til dynamik og processer, der har betydning ud over de pågældende brancher. I ønsket om at skabe en kreativ metropol spiller styrkelsen af de kreative brancher og den kreative vækst således en afgørende rolle.

Ved at udvikle initiativer, der kan bidrage til øget vækst, omsætning, professionalismisme og viden i flere dele af de kreative erhvervs vækstkæde, kan regionen, i højere grad end det er tilfældet i dag, udnytte og styrke det kreative værkspotentiale, der allerede eksisterer.

Målsætningen for indsatsområdet "Kreativ vækst" er at øge de kreative erhvervs vækstmuligheder i kulturregionen.

Metoderne til at nå målet er:

- at stimulere til højere kvalitet, udvikling, vækst og levedygtighed inden for kulturregionens kreative erhverv
- at styrke kommunernes grundlag og samspil med de kreative erhverv
- at fjerne barrierer, der hæmmer de kreative erhvervs vækst- og udfoldelsesmuligheder på tværs af regionen
- at øge kommunernes incitament for at investere i de kreative erhverv i regionen.

Projekter under Kreativ vækst:

- ❖ Filmfond

Kulturministeriet yder ikke økonomisk støtte til en eventuel filmfond.

Se bilag for projektbeskrivelse.

Kapitel 4: Bevillinger knyttet til aftalen

Økonomiske rammer

Kultur Metropol Øresund	2012		2013		2014		2015	
Mio. kr. 2011- prisniveau								
	Kulturmi- nisteriets finan.	Kultur- regionens finan.	Kulturmi- nisteriets finan.	Kultur- regionens finan.	Kulturmi- nisteriets finan.	Kultur- regionens finan.	Kulturmi- nisteriets finan.	Kultur- regionens finan.
Projekt- tilskud	3.027.500	3.855.000	3.027.500	3.595.000	2.672.500	3.390.000	2.672.500	3.390.000
Statsligt tilskud i alt	11.400.000							
Regional egenfinan- sierung i alt	14.230.000							

Kulturaftalens bevillingsmæssige grundlag og vilkår samt specificering af bevillingens fordeling er nærmere beskrevet i bilag 1.

Tilskud til festivaler

De nuværende statslige tilskud til festivalerne Golden Days, Copenhagen Filmfestival og Copenhagen Jazzfestival indgår som en del af kulturaftalen. De tre tilskud fortsætter som udgangspunkt på uændrede vilkår i aftaleperioden, dvs. at festivalerne leverer samme ydelser for tilskuddet som hidtil.

Formålet med at inddrage festivalerne i aftalen er, at festivalerne på sigt kan udvikle sig yderligere i regionen eller internationalt og dermed berøre endnu flere af regionens borgere samt markere kulturregionen nationalt og internationalt.

De tre tilskud bliver håndteret separat og indgår ikke som del i basisfinansieringen i kulturaftalens projekt Festival+. Således udgør tilskuddene det fundament for festivalerne, som basisfinansiering og projektet Festival+ kan bygge videre på, hvis de tre festivaler vælges under Festival+. Københavns Kommune udbetaler tilskuddene til festivalerne i aftaleperioden.

Der ydes et årligt statsligt tilskud af de kulturelle tipsmidler på i alt 3 mio. kr. til de 3 festivaler:

- Copenhagen Filmfestival, 1.200.000 kr.

- Copenhagen Jazzfestival, 800.000 kr.
- Golden Days, 1.024.000 kr.

Kapitel 5: Evaluering og regnskabsoplysninger

5.1. Evaluering

Evalueringen skal tage udgangspunkt i kulturaftalens vision, indsatsområder og mål.

KulturMetropolØresund skal årligt gøre kortfattet skriftlig status over mål og resultater for aftalens indsatsområder med henblik på erfaringsudveksling med de øvrige kulturregioner og med henblik på dialog med Kulturministeriet.

Første status indsendes den 15. september 2012. I forbindelse med indsendelse af status i aftalens andet år indsendes samtidig en kort evaluering med kulturregionens vurdering af aftalens forløb indtil dette tidspunkt. Senest den 1. marts 2015 skal kulturregionen indsende en skriftlig evaluering, som skal have en sådan kvalitet, at den kan danne grundlag for forhandlinger om en eventuel ny aftale. Evalueringens udformning skal følge de til enhver tid gældende retningslinjer herfor.

Kulturregionen har besluttet, at evalueringen af kulturaftalens projekter tager udgangspunkt i modellen for "Oplevelsesøkonomisk effektvurdering", udviklet af Apex, Invio og Manto A/S.¹ Modellen vil blive brugt som værktøj til at beskrive en forandringsteori for de enkelte projekter og evaluere de konkrete effekter, der kan identificeres i projektperioden, og beskrive de effekter projektet vil kunne bidrage med over tid og på samfundsmæssigt niveau, ud fra en række identificerede indikatorer.

Anvendelsen af evalueringsmetoden vil samtidig være en anledning til læring og praksisudvikling på et område, der traditionelt kan opleve sig udfordret af et klassisk samfundsvidenskabeligt paradigme om måling og evaluering. Det er derfor intentionen, at evalueringen af aftalens projekter skal bidrage til at videreudvikle en metode og praksis for evaluering af kulturprojekter, der med terminologi og målestok betragter og medtænker et projekts kvalitative effekter som parameter på linje med de direkte kvantificerbare.

5.2. Regnskabsoplysninger

Udviklingsmidler

Der skal årligt pr. 15. september indsendes en oversigt, der viser udviklingsbevillingens fordeling på projekter under hvert indsatsområde. Der indsendes samtidig en regnskabsmæssig erklæring, hvoraf det skal fremgå, at kommunernes revision har påset

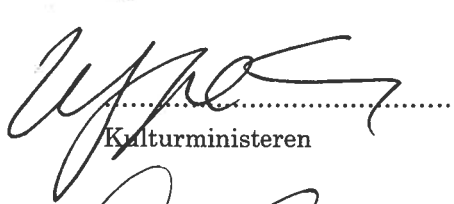
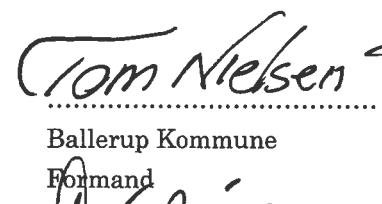
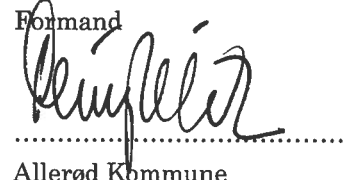
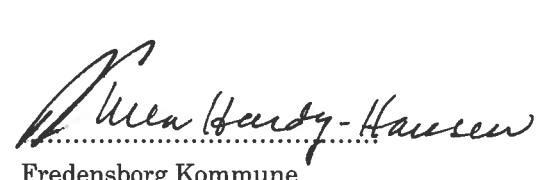
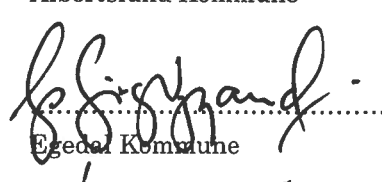
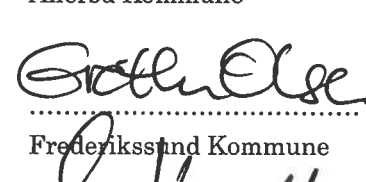
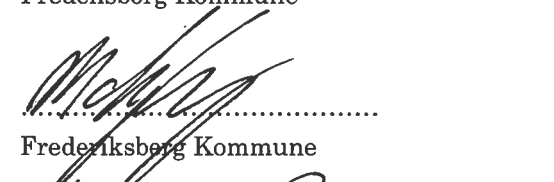
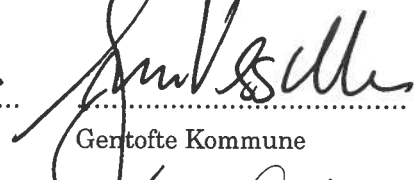
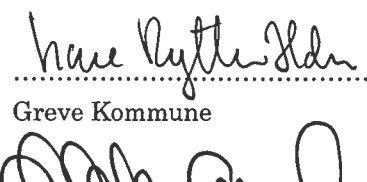
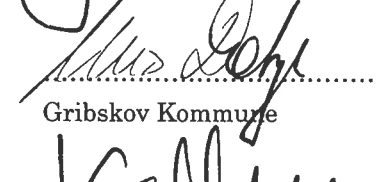
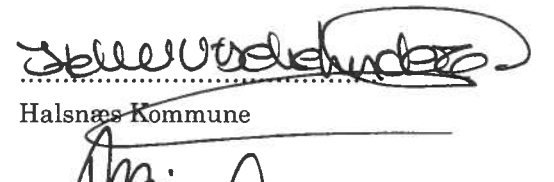
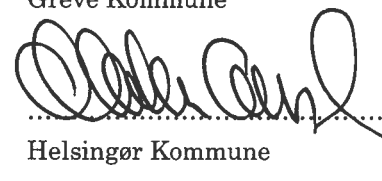
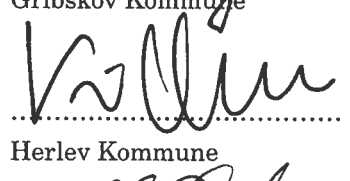
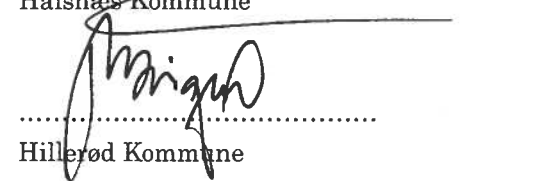
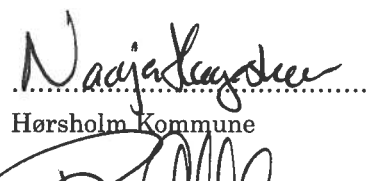
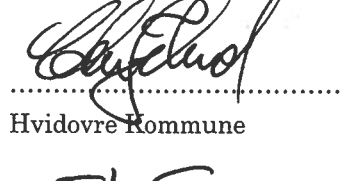
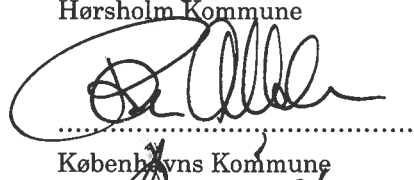
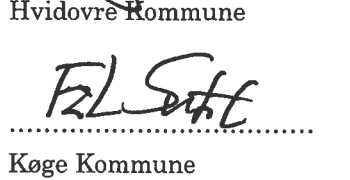
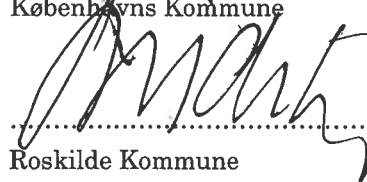
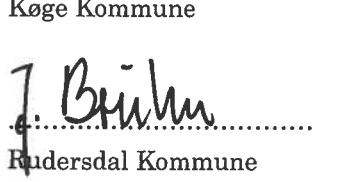
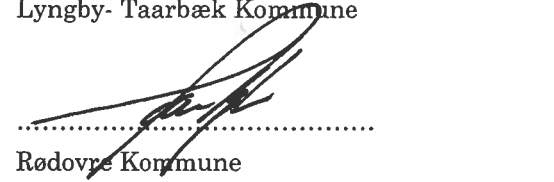
1. at det statslige udviklingstilskud er brugt sparsommeligt og i overensstemmelse med de formål, der er beskrevet i denne aftale

¹ "Oplevelsesøkonomisk Effektvurdering", Line Bjerregaard Jessen, Anna Porse Nielsen, Jens F. Jensen, Aalborg Universitetsforlag 2011.

2. at den samlede statslige medfinansiering ikke udgør mere end 50 % af den samlede finansiering for hvert indsatsområde
3. at regnskabet er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler.

Kulturregionen foretager den endelig regnskabsmæssige godkendelse af de enkelte projektregnskaber og har den fulde tilsynsforpligtelse med de udviklingsprojekter, kulturregionen iværksætter med tilskud fra Kulturministeriet.

Kapitel 6: Underskrift af aftalen

 Kulturministeren	 Ballerup Kommune Formand	 Region Hovedstaden
 Albertslund Kommune	 Allerød Kommune	 Fredensborg Kommune
 Egedal Kommune	 Frederikssund Kommune	 Frederiksberg Kommune
 Furesø Kommune	 Gentofte Kommune	 Gladsaxe Kommune
 Greve Kommune	 Gribskov Kommune	 Halsnæs Kommune
 Helsingør Kommune	 Herlev Kommune	 Hillerød Kommune
 Hørsholm Kommune	 Hvidovre Kommune	 Ishøj Kommune
 Københavns Kommune	 Køge Kommune	 Lyngby- Taarbæk Kommune
 Roskilde Kommune	 Rudersdal Kommune	 Rødovre Kommune
 Stevns Kommune		

Bilag

Bilag 1: Kulturaftalens bevillingsmæssige grundlag og vilkår

Projektbevillinger

Til særlige udviklings- og forsøgsprojekter som led i kulturaftalen ydes et statsligt tilskud af de kulturelle tipsmidler. Det statslige tilskud ydes på indsatsområdeniveau. Se oversigt i tabel nedenfor.

Derudover ydes et årligt statsligt tilskud af de kulturelle tipsmidler på i alt 3 mio. kr. til de 3 festivaler:

- Copenhagen Filmfestival, 1.200.000 kr.
- Copenhagen Jazzfestival, 800.000 kr.
- Golden Days, 1.024.000 kr.

Tilskuddene ydes som faste kronebeløb, der ikke vil være omfattet af prisreguleringer i aftaleperioden. Der kan ske overførsel af bevillinger fra et år til et andet inden for aftaleperioden. Ikke-anvendte tilskud kan kræves tilbagebetalt ved aftalens udløb.

Tildelingen af tipsmidler forudsætter Finansudvalgets tilslutning i de enkelte år.

Fordeling af hhv. tipsmidler og Kulturregionens egenfinansiering til de konkrete indsatsområder fremgår af oversigten nedenfor.

Årlig statslig projektbevilling 2012 – 2015

Projekter/mio. kr.	2012	2013	2014	2015
Festivaler og events				
Festival+	450.000	450.000	450.000	450.000
Idrætsevents	0	0	0	0
Institutioner på tværs				
KOMON	730.000	730.000	530.000	530.000
Sæt kulturen i spil	220.000	220.000	370.000	370.000
Koordinering og udvikling af rammer for	0	0	0	0

idræt og bevægelse				
Unge og kultur				
Mungo Park Teaterbattle & Akademi	250.000	250.000	180.000	180.000
Projectspace	460.000	610.000	610.000	610.000
Børn og kultur				
Kreative børn	682.500	532.500	532.500	532.500
Kultur og fritid i det offentlige rum				
Det aktive byrum	235.000	235.000	0	0
Kreativ vækst				
FilmFond	0	0	0	0
I alt	3.027.500	3.027.500	2.672.500	2.672.500

Med udgangspunkt i kriterierne for støtte fra den statslige tipspulje Kulturpuljen til hele landet yder staten ikke tilskud til projekterne:

- Idrætsevents
- Udvikling af rammer for idræt og bevægelse
- Teaterakademi

Derudover yder staten ikke økonomisk støtte til en filmfond under indsatsområdet Kreativ vækst.

Kulturregionens egenfinansiering 2012 – 2015

Projekter/mio. kr.	2012	2013	2014	2015
Festivaler og events				
Festival+	660.000	660.000	660.000	660.000
Idrætsevents	370.000	370.000	500.000	500.000
Institutioner på tværs				
KOMON	885.000	715.000	535.000	535.000
Sæt kulturen i spil	220.000	220.000	370.000	370.000
Udvikling af rammer for idræt og bevægelse	90.000			
Unge og kultur				
Mungo Park Teaterbattle og Ak.	252.500	252.500	182.500	182.500
Projectspace	460.000	610.000	610.000	610.000
Børn og kultur				
Kreative børn	682.500	532.500	532.500	532.500
Kultur og fritid i det offentlige rum				
Det aktive byrum	235.000	235.000	0	0
Kreativ vækst				
FilmFond				
I alt	3.855.000	3.595.000	3.390.000	3.390.000

Bilag 2: Vilkår for genforhandling, justering og opsigelse af kulturaftalen

Kulturaftalen mellem kulturministeren og KulturMetropolØresund har virkning for perioden 1. januar 2012 – 31. december 2015.

Genforhandling eller justering af aftalen kan finde sted ved væsentlige ændringer af det grundlag, hvorpå aftalen er indgået, og i øvrigt når parterne er enige herom.

Ved væsentlige ændringer af grundlaget forstås f.eks. ændringer i Kulturministeriets økonomiske rammer, som har virkning for de tilskud, der indgår i kulturaftalen, og ændringer i den regionale egenfinansiering, som indebærer, at parternes tilskud skal reguleres. Kan der ikke opnås enighed mellem parterne om justering af aftalen, kan de vælge at lade den eksisterende aftale fortsætte uændret. Hvis der heller ikke kan opnås enighed om en uændret fortsættelse af den eksisterende aftale, bortfalder aftalen for den resterende del af aftaleperioden.

Hvis en forvaltningsenhed, der indgår i aftalen, ønsker at trække sig ud, eller hvis en ny ønsker at tilslutte sig, kan der forhandles om en opsigelse af aftalen eller en ændring af sammensætningen af parterne bag aftalen.

Bilag 3: Om Kulturpuljen til hele landet

Kulturpuljen til hele landet har som sit overordnede mål at videreudvikle og højne kvaliteten i kulturlivet, så borgerne får mulighed for at opleve kunst og kultur af høj kvalitet i hele landet. Målet skal nås gennem øget kulturpolitisk samarbejde, koordinering og arbejdsdeling om markante kulturinitiativer med høj kvalitet.

Hvilke typer projekter kan modtage støtte fra puljen

- Der gives støtte til udviklingsprojekter. Projekter, der handler om støtte til ordinær drift, kan ikke få støtte fra puljen.
- Kulturelle nyskabelser, dvs. unikke projekter, der er ikke tidligere er afprøvet. Der kan f.eks. være tale om afprøvning af projekter, der kan have eksemplarisk værdi for resten af landet, eller projekter, der på anden vis repræsenterer kunstneriske, kulturelle eller organisatoriske landvindinger. Det er f.eks. ikke nyskabende at sætte et traditionelt teaterstykke op eller at arrangere en musikfestival eller et marked.
- Tværgående samarbejder mellem flere parter, f.eks. forskellige dele af kulturlivet, kulturinstitutioner af forskellige typer, erhvervsliv og kommuner.
- Projekter, der øger tilgængeligheden af kulturtilbud af høj kvalitet i områder, hvor den pågældende type kultur er sjældent forekommende.
- Internationalt orienterede kulturelle samarbejdsprojekter, fortrinsvis med en længerevarende tidshorisont, hvor projektet eksempelvis er opstart på et længerevarende samarbejde på tværs af landegrænser.
- Initiativer, hvor udviklingsopgaver af national betydning udlægges til institutioner uden for hovedstadsområdet, kaldet nationale opdrag.
- I mindre omfang anlægsprojekter, der i øvrigt lever op til puljens kriterier, eksempelvis støtte til fælles magasiner for museer.
- Projektet skal have en umiddelbar effekt for borgerne. Der gives som udgangspunkt ikke støtte til opbyggelse af netværk, udarbejdelse af analyser eller forskning.

Statslig støtte og lokal medfinansiering

- For at sikre lokal opbakning og engagement skal der være minimum 50 % finansiering fra lokalt hold. Dvs. tilskud opnået fra lokale myndigheder, institutioner, foreninger, privatpersoner el.lign.
- Statens samlede støtte kan ikke overstige 50 % af den samlede finansiering. Dvs. at alle statslige midler tæller med i opgørelsen også fra andre ministerier, styrelser, institutioner mv. Desuden opfattes EU-støtte, herunder LAG midler (Lokal Aktions Gruppe), som statsstøtte.

Bilag 4.

Indsatsområder og projektbeskrivelser KulturMetropolØresund

Projektbeskrivelserne er af vejledende karakter i forhold til afrapportering til Kulturministeriet. Afrapportering sker til Kulturministeriet på indsatsområdeniveau.

Indholdsfortegnelse

Festivaler og Events.....	3
Festival+	3
Idrætsevents	7
Institutioner på tværs	10
KOMON	10
Sæt kulturen i spil	15
Udvikling af rammer for idræt og bevægelse	19
Unge og Kultur	22
Mungo Park Teaterbattle og Akademi	22
Projektspace	27
Børn og Kultur	32
Kreative Børn	32
Kultur og fritid i det offentlige rum	37
Det aktive byrum	37
Kreativ Vækst	40
Regional Filmfond	40

Festivaler og Events

Målene for indsatsområdet "Festivaler og events" er at øge de regionale festivaler og begivenheders udbredelse og forankring, synliggøre kulturregionen regionalt, nationalt og internationalt, samt at skabe forbedrede udfoldelses- og vækstmuligheder for kulturelle aktører i kulturregionen.

Projekter under Festivaler og events:

- ❖ Festival+
- ❖ Idrætsevents

1.	Projektets navn	Festival+
2.	Projektansvarlig	Tovholder: Københavns Kommune Projektansvarlig: De pågældende festivalorganisationer. Deltagere: Egedal, Helsingør, Gentofte, Køge, Rudersdal, København, Ishøj, Rødovre Kommune, samt Region Hovedstaden. Festival+ vil være åben over for tilmelding af nye kommuner. Dog skal tilmeldinger ske ved nyt kalenderår.
3.	Projektets indhold Helt kort fortalt	At skabe en platform, der hjælper festivaler i kulturregionen med at opbygge volumen og tilstrækkelig tyngde til at udvikle sig regionalt og på sigt række ud over regionens grænser. Udvikling af nye tiltag, koncepter og aktiviteter, der afholdes i de deltagende kommuner.
	Aktiviteter	Den første festival der udvikles gennem Festival+ er den historiske festival Golden Days. Copenhagen Film Festivals er valgt som den næste festival, der vil være relevant at udvikle. Projektet vil efterfølgende blive udvidet med flere festivaler, eks. Copenhagen Jazzfestival, Strøm og Distortion. Deltagerkredsen vil også have mulighed for at opdyrke en ny festival gennem projektet. Golden Days er en netværksorganisation mellem kulturinstitutioner i hovedstadsområdet. Golden Days festivalen afholdes hvert år i september, og blander debatter, koncerter og cross-over arrangementer, der blander kulturelle genrer med oplysning og aktualitet. Den har fat i forskellige målgrupper, fra de nysgerrige unge/studerende til de kulturinteresserede ældre. Golden Days vil i samarbejde med de deltagende parter udvikle et projekt, som på den ene side rummer fleksibilitet i forhold til den enkelte

		kommunes ønsker og muligheder, og på den anden side giver en sammenhæng til aktiviteterne under kulturaftalen. De konkrete aktiviteter udvikles i foråret 2012 som et fælles koncept for alle, som besluttet i deltagerkredsen. Herudover indgår Golden Days lokale samarbejder med de enkelte kommuner, regionen og de aktører, der skal afholde festivalaktiviteter i øvrigt. Golden Days arbejder således individuelt med hver kommune og regionen, da udformningen af aktiviteterne afhænger af sted, lokaliteter, tema og konkrete ønsker, men skaber samtidig et fælles koncept, arrangement eller lign. for at binde aktiviteterne sammen og dermed sikre synergi og sammenhængskraft mellem kommunerne.
4.	Hvad er formålet med projektet?	Formålet med projektet Festival+ er at skabe en samarbejdsplatform, der kan hjælpe de store festivaler i hovedstadsområdet til øget volumen og tilstrækkelig tyngde til at udvikle sig regionalt og på sigt række ud over regionens grænser. Fordelen ved at tage udgangspunkt i eksisterende festivaler er, at de allerede har en profil og et brand, som sikrer sammenhæng i aktiviteterne på tværs af kulturregionen, og at aktiviteterne er på et højt kvalitativt niveau. Festivalerne har etablerede organisationer og en praksis, som gør det muligt at løfte store opgaver, og de har gennem flere år etableret et publikum, som sikrer festivalernes hovedaktiviteter. Festivalerne har således et solidt udgangspunkt at bygge videre på. Endelig har de en viden, som de kan trække på i forhold til at tiltrække nye målgrupper og nytænke aktiviteter inden for deres fagområder. Formålet ved at styrke disse festivaler yderligere er, at de, i kraft af deres volumen og faglighed, ved at dække hele kulturregionen, kan bidrage til øget fællesskabsfølelse i kulturregionen, og tiltrække opmærksomhed fra national og international hold. Formålet med at udvikle Golden Days under Festival+ er at skabe en sammenhæng mellem de forskellige samarbejdsrelationer og aktiviteter i kommunerne i relation til formidling og aktivering af vores fælles kulturarv, samt understøtte videreudviklingen af Golden Days som festival, herunder med et muligt Øresundsperspektiv. På sigt udvides festival+ med andre festivaler. Udgangspunktet for Festival+ er, at de deltagende kommuner og Region Hovedstaden udvælger de festivaler, der skal indgå i projektet. Festival+ er således ikke en pulje, der kan søges af festivaler. Københavns Kommune vil i samarbejdet med sekretariatet udarbejde en procedure for de henvendelser, der kan komme fra nye festivaler, så muligheden kan forelægges de deltagende kommuner og Region Hovedstaden. I første omgang er Copenhagen Film Festivals udvalgt som anden prioritet under Festival+. Her vil det være muligt at lave filmpakker fra de tre filmfestivaler: CPH:PIX; CPH:DOX og Buster.

		Herudover vil der være mulighed for at inddrage Copenhagen Jazzfestival, Distortion og Strøm. Disse kan lave minifestivaler, koncerter og workshops enten som lokale nedslag under selve festivalperioden, som optakt eller løbende året rundt. Mulighederne udarbejdes i fællesskab mellem kommuner, Region Hovedstaden og festivalen.
5	Hvordan bidrager projektet til opfyldelse af indsatsområder i kulturaftalen?	Festival+ vil gennem styrkelsen af de regionale festivaler bidrage til at festivalernes geografiske udbredelse øges og vækstmuligheder forbedres. I forlængelse heraf vil projektet, i og med, at festivalen udfoldes i hele regionen, bidrage til, at kulturregionen opleves som sammenhængende. Samtidig vil Festival+, gennem styrkelsen af de regionale festivaler, sikre kulturregionen en øget opmærksomhed og brandværdi nationalt og internationalt.
6.	Hvornår i aftaleperioden løber projektet?	Festival+ løber i hele aftaleperioden, 2012-2015. Der startes i 2012 med udvikling af Golden Days.
7.	Hvilke effekter vil efterfølgende kunne konstateres eller sandsynliggøres? Og hvordan?	Under og efter Festival+ vil følgende effekter kunne sandsynliggøres: <u>Kulturforbrug</u> Udviklingen og udbredelsen af de større festivaler i kulturregionen vil i første omgang øge aktivitetsniveauet og publikumsdeltagelsen. Nye deltagere vil få mulighed for at deltage i lokalt forankret aktivitet og oplevelse – og superbrugerne vil få mulighed for at bevæge sig rundt i hele kulturregionen. På den måde vil større festivaler, med bred geografisk forankring medvirke til større mobilitet - og en fælles oplevelses- og referenceramme for borgerne i regionen. <u>Sammenhængskraft</u> Udvidelse af Golden Days aktiviteter til flere af hovedstadsområdets kommuner vil give kulturforbrugerne en oplevelse af at være med i et samlet regionalt projekt. Fælles markedsføring af et særligt "kulturaftale-koncept" på tværs af kommunerne vil give sammenhæng mellem kommunernes aktiviteter og større opmærksomhed på opmærksomhed på mulighederne på tværs af kommunegrænserne. Af den vej vil oplevelsen af afstand i kulturregion mindskes og oplevelses af muligheder og sammenhængskraften øges. <u>Internationale relationer</u> Festivaler er et oplagt udgangspunkt for at skabe internationale relationer og opmærksomhed. Festivalerne kan tiltrække turister, ligesom de kan være fagligt anerkendte i udlandet. Konkret med Golden Days Festivalen er ønsket i første omgang at støtte festivalen i at skabe relationer over Øresund og til internationale netværk, og af den vej øge kulturregionens internationale profil og perspektiv.

		<u>Klyngeudvikling</u> Vælger kredsen at fokusere på CPH:PIX; CPH:DOX og Buster, vil et eventuelt samarbejde med filmfonden, som også ligger under kulturaftalen, om filmtilgængelighed og tilladelser og lign. kunne bidrage til at styrke hovedstadsområdet som filmklynge.
8.	Hvilke samarbejdsparter indgår i projektet?	Ud over ejerkredsen nævnt under pkt. 2, indgår følgende samarbejdsparter: - Golden Days - Filmfestivalerne - Copenhagen Jazzfestival - Lokale kulturinstitutioner Der vil desuden blive arbejdet tæt samarbejde med andre aktører på festival- og eventområdet, herunder Wonderful Copenhagen med Videncenter for Begivenheder (VIBE) og Øresund Eventcenter.
9.	Kortfattet budget og finansieringsplan	Festival+ økonomiske grundlag er baseret på finansieringen fra de deltagende kommuner, Region Hovedstaden, medfinansieringen fra Kulturministeriet – samt medarbejderressourcer fra de enkelte kommuner og kulturinstitutioner. Indtægter: <u>2012-2105:</u> Kommunerne: 290.000 kr. årligt Region Hovedstaden: 370.000 kr. årligt Kulturministeriet: 450.000 kr. årligt I alt: 1.110.000 kr. årligt Udgifter: Finansieringsgrundlaget skal dække koordinering af tiltag i forbindelse med udvikling af koncepter, afvikling af aktiviteter, samt PR. Endelige posteringer udarbejdes i forbindelse med programlægning. Kommunerne og institutionernes egne aktivitetsmidler er ikke medregnet i budgettet under kulturaftalen og holdes adskilt fra Festival+, som handler om det regionale samarbejde i forhold til festivalen.
10.	I hvilket omfang er der givet tilsagn om lokal egenfinansiering?	Kommunernes basisfinansiering: 290.000 kr. pr. år. Region Hovedstaden: 370.000 kr. pr. år.
11.	Kulturministeriets tilskud	Kulturministeriet yder 1.800.000 kr. 2012-2015.

1.	Projektets navn	Idrætsevents
2.	Projektansvarlig	Tovholder: Ballerup Kommune Deltagere: København, Rudersdal, Gentofte, Ballerup og Furesø kommune, samt Region Hovedstaden.
3.	Projektets indhold Helt kort fortalt	At udvikle og afprøve af fælles modeller for at tiltrække, koordinere og aktivere store idrætsbegivenheder i kulturregionen.
	Aktiviteter i projektet	<u>Udvikling af fælles strategi og modeller</u> Udvikling af modeller og grundlag for fælles-regional identifikation, tilrettelæggelse og gennemførsel af idrætsbegivenheder, med særlig fokus på de sideaktiviteter, der i forbindelse med store idrætsevents, kan forankre og aktivere eventen bredt i kulturregionen. Heri indgår identifikation af de centrale parametre for begivenhedens relevans for regionen, overblik over regionens facilitetsmæssige potentiale, der vil forenkle fremtidige ansøgninger eller udvikle egen idrætsevent, samt udviklingen af egnede modeller for dokumentation af det foreningsmæssige udbytte af store idrætsevents – herunder også begivenhedens langtidseffekter. <u>Afprøvning</u> Deltagerne i projektet udvælger en større idrætsbegivenhed, der enten allerede ligger i kulturregionen, eller kan tiltrækkes, for at afprøve modeller og koncepter der er udviklet, på tværs af regionen. <u>Udvikling fælles deltagerintensiv event</u> Deltager og interessentkreds vil gennem projektet kunne fokusere på at udvikle en ny deltagerintensiv idrætsbegivenhed, som eksempelvis WASA løbet i Sverige.
4.	Hvad er formålet med projektet?	Formålet med projektet Idrætsevents er at forbedre kulturregionen samlede muligheder for at tiltrække og udvikle store internationalt orienterede idrætsbegivenheder. Det indebærer udvikling af bæredygtige modeller for tiltrækningen af begivenhederne, samt maksimere begivenhedernes potentiale mht. positiv oplevelsesøkonomiske effekter, så som brandingmæssig værdiskabelse, turisme-omsætning, omtale etc. Samtidig er det formålet, at øge begivenhedernes forankring og betydningshorisont for regionen og de involverede kommuner, så udøvere, foreninger og borgere bliver involveret og inddraget i begivenheden enten som tilskuere, frivillig eller aktør. Desuden har projektet til formål, at der skabes de nødvendige rammer for, at der sker en positiv afsmittende effekt hos de foreninger, der er involveret i

		begivenheden.
5	Hvordan bidrager projektet til opfyldelse af indsatsområder i kulturaftalen?	Projektet Idrætsevents vil bidrage med et forbedret grundlag for tiltrækning af større idrætsevents til regionen, og i forlængelse heraf skabe større liv og aktivitet i kulturregionen, ved at skabe en øget lokal forankring og aktivering af eventen. Projektet vil på den måde bidrage til øget deltagelse og aktivering af borgere i forbindelse med afholdelse, forbedre den økonomiske- og brandingmæssige værdiskabelse og øge den positive opmærksomhed på kulturregionen.
6	Hvornår i aftaleperioden løber projektet?	Projektet Idrætsevents løber i perioden 2012-2015 Projektet gennemføres/udvikles i 2012-2013 med henblik realisering af 1-2 store idrætsevents med tilhørende sideaktiviteter i 2013/14/15.
7.	Hvilke effekter vil efterfølgende kunne konstateres eller sandsynliggøres? Og hvordan?	Under og efter projektet Idrætsevents vil følgende effekter kunne sandsynliggøres: • Forbedrede muligheder mht. tiltrækning af store idrætsbegivenheder til kulturregionen. • Forbedrede samarbejdsrelationer mellem de involverede aktører i forbindelse med afholdelsen af store idrætsbegivenheder. • Øget deltagelsesniveau og engagement i forbindelse med afholdelse af store idrætsbegivenheder. • Øge mulighederne for positivt afsmittende gevinst på de idrætsområder og foreninger, som begivenhederne er knyttet til. • Klart overblik over regionens facilitetsmæssige potentiale, der vil forenkle fremtidige ansøgninger eller udviklingen af nye idrætsevents.
8	Hvilke samarbejdsparter indgår i projektet?	Ud over ejerkredsen nævnt under pkt. 2, indgår følgende samarbejdsparter: • Specialforbund • Sport Event Denmark • Wonderful Copenhagen • Øresund Eventcenter • IDAN • Loale Idrætsforeninger
9	Kortfattet budget og finansieringsplan	Projektet Idrætsevents økonomiske grundlag er baseret på finansieringen fra de deltagende kommuner og Region Hovedstaden – samt medarbejderressourcer fra de enkelte kommuner og kulturinstitutioner. Indtægter: <u>2012-2013:</u> Kommunerne: 185.000 kr. pr. år. Region Hovedstaden: 185.000 kr. pr. år. I alt: 370.000 kr. pr. år.

		<u>2014-2105:</u> Kommunerne: 185.000 kr. pr. år. Region Hovedstaden: 315.000 kr. pr. år. I alt: 500.000 kr. pr. år. Udgifter: Finansieringsgrundlaget skal dække koordinering af tiltag i forbindelse med udvikling af koncepter og afvikling af aktiviteter. Endelige posteringer udarbejdes i forbindelse med programlægning. Finansiering af tiltrækning og/eller afholdelse af konkrete events er ikke indeholdt i budgettet.
10	I hvilket omfang er der givet tilsagn om lokal egenfinansiering?	Kommunernes basisfinansiering: 740.000 kr. i perioden 2012-2015. Region Hovedstaden: 1.000.000 i perioden 2012-2015.
11		Kulturministeriet støtter ikke projektet

Institutioner på tværs

Målene for indsatsområdet "Institutioner på tværs" er, at kulturregionens kunst- og kulturinstitutioner drager fordel af hinandens viden, kompetencer, faciliteter og tilgang til borgere og brugere, så der kan skabes kulturmøder for og mellem borgere fra alle dele af samfundet - og den regionale sammenhængskraft styrkes.

Projekter under Institutioner på tværs:

- ❖ KOMON
- ❖ Sæt kulturen i spil
- ❖ Udvikling af rammer for idræt og bevægelse

1.	Projektets navn	KOMON
2.	Projektansvarlige	<u>Kulturens Motionsdag</u> Tovholder: Helsingør Kommune Projektledelse Kulturens Motionsdag: Golden Days Deltagere: Frederikssund, Gentofte, Gladsaxe, Gribskov, Halsnæs, Helsingør, Hillerød, København, Rudersdal og Stevn, samt Region Hovedstaden. <u>Hemmelige stier</u> Tovholder: Gribskov Kommune Projektledelse Hemmelige stier og Fyrtårne: Gribskov kommune. Deltagere: Hørsholm(Hørsholm Egnsmuseum), Gribskov(Holbo Herreds Kulturhistoriske Centre), Helsingør (Helsingør Kommunes Museer), Halsnæs kommune (Industrimuseet Frederiks værk), Hillerød (Folkemuseet).
3.	Projektets indhold Helt kort fortalt	Regionen har mange interessante, vidende og stærke kulturinstitutioner. Det er bare ikke alle, der ved det. Nogle fordi de ikke ved, hvor de skal finde dem – andre fordi de ikke tænker, at institutionerne har nogle tilbud for dem. Der ligger derfor et kæmpe potentiale i at synliggøre regionens mangfoldige tilbud på nye måder – og overfor nye målgrupper. KOMON drives af ambitionen om at få skabt interesse for at anvende og opleve de kulturelle tilbud på en utraditionel vis, og dermed give tilbud til målgrupper, der traditionelt holder sig til én type aktivitet eller oplevelse. Under forkortelsen af Kultur Og Motion Og Natur vil projektets to delprojekter arbejde med at skabe nye oplevelsesmuligheder, kulturelle koblinger og øget synlighed – vel at mærke uden for de institutionelle mure. KOMON består af to delprojekter: Begivenheden "Kulturens motionsdag", samt etablering af samarbejde omkring formidlingsruter blandt nordsjællandske kulturinstitutioner under navnet "Hemmelige stier".

		Kulturens Motionsdag Kulturens Motionsdag kobler idræt og kultur, med det formål at styrke kulturinstitutionernes møde med borgere og brugere, og samtidig skabe øget samarbejde mellem regionens mange aktører. Eventen vil bestå af en række kulturelle oplevelser, hvor institutionerne sætter egen viden og emne i spil på nye måder. Kulturens Motionsdag er en årlig regional event, hvor deltagerne følger nye eller allerede etablerede motions- og bevægelsesruter suppleret med kulturoplevelser – eller følger ruter, der fører dem ind og igennem kulturens mange tilbud og institutioner. Ambitionen er, at Kulturens Motionsdag i løbet af få år blive en stor folkelig kultur- og motionsevent, og vil kunne blive et regionalt og internationalt fyrtårn, som et nyskabende eksempel på, hvordan traditionelle kulturoplevelser tænkes sammen med motion og fysisk udfoldelse. Hemmelige stier og Fyrtårne i Nordsjælland Udvikling af nye metoder og platforme til formidling af den stedbundne kulturarv i samarbejde mellem lokalhistoriske museer, så museernes historier bringes ud i kulturlandskabet, og formidlingen bl.a. sker via mobil teknologi.
	Aktiviteter i projektet	Kulturens Motionsdag: Ruter og aktiviteter udvikles af de enkelte kommuner og kan gennemføres ved løb, gang, cykling etc. Ruterne vil være af varierende længde og tager afsæt og slutte i en kulturel sammenhæng (på et teater, en udstilling, et koncerthus, et orkester, etc.) Ruterne kan også planlægges tematisk (slotsrute, boligområderute, kunstrute, moderute, arkitekturrute etc.). Deltagelse i selve eventen kræver køb af armbånd, der giver fri adgang til de tilknyttede institutioner, og som indgår i efterfølgende præmieudtrækning fra en pulje af kultur-relaterede gevinster så som årsabonnement, teaterbilletter, kunst, cd'er etc. Hemmelige stier i Nordsjælland: I projektet udarbejder de lokalhistoriske museer i 5 nabokommuner ruter, der hver især belyser den stedbundne kulturarv på såvel institutionerne som i landskabet. Ruterne vil være tematiske, og vil derfor være et supplement til traditionelle 'se til højre – se til venstre' ruter; men vil også kunne kombineres på tværs af tematikkerne. Samtidig vil der blive arbejdet med at ruterne også suppleres med levende historiefortælling, i samarbejde med de mange frivillige og venneforeninger i områderne. Erfaringerne fra projektet vil efterfølgende kunne overføres til andre geografisk baserede samarbejder i kulturaftalen. Eksempel på rute er Hellebæk - hvor der ved "Anes hus" både vil kunne

		henvises til industriruten med Hammermøllen, vandkraftsanlæg og arbejderboliger, og den senere store klædeproduktion på klædefabrikken. Mulige ruter der vil blive arbejdet med: <i>Kroer, knejper og spisesteder - før og nu</i> <i>Jagtens landskab jagtveje og remiser o.l.</i> <i>Fiskernes/Bondens/Borgernes landskab</i> <i>På sporet af oldtidens nordsjællændere</i> <i>De forsvundne byer og bebyggelser</i> <i>Spor af den tyske besættelse 1940-45</i> <i>De dødes haver – fine historier fra forskellige kirkegårde</i> <i>Industrien i landskabet</i>
4.	Hvad er formålet med projektet?	Formålet med det samlede projekt KOMON, er at synliggøre og aktivere kulturregionens kulturarv, kunstinstitutioner og naturværdier gennem etablering af kombinerede kultur, natur og bevægelsesruter og nytænkende formidlings- og oplevelsesformer. Desuden er det formålet at sætte nye pejlemærker for hvordan kunst- og kulturarv kan formidles aktivt og levende ved at koble fagligheder og institutioner på tværs af fag- og kommunegrænser.
5	Hvordan bidrager projektet til opfyldelse af indsatsområder i kulturaftalen?	Begge delprojekter arbejder med at synliggøre regionens mangfoldige tilbud til nye målgrupper. Eventen Kulturens Motionsdags kobling mellem idræt og kultur nytænker borgere og brugeres møde med kunst og kultur og disses institutioner, og skaber afsæt for nye samarbejder mellem regionens aktører på kultur og idrætsområdet – fra statsligt til lokalt niveau. Samarbejdet mellem de nordsjællandske lokalhistoriske museer vil synliggøre og ny-formidle den stedbundne kulturarv, og afsøger mulighederne for museernes samarbejds muligheder. Begge projekter arbejder med at involvere og understøtte frivillige kræfter, og dermed skabe en forankring af kulturinstitutionernes arbejde "udenfor murene". Det er desuden ambitionen at Kulturens Motionsdag også har aktiviteter i Skåne i løbet af projektperioden, så begivenheden medvirker til at binde kulturregionen sammen.
6	Hvornår i aftaleperioden løber projektet?	Projektet løber i perioden 2012-2015. Begge projekter igangsættes i løbet af foråret 2012, med afvikling af første Kulturens Motionsdag medio maj som afsæt.
7	Hvilke effekter vil efterfølgende kunne	Under og efter projektet KOMON vil følgende effekter kunne sandsynliggøres:

	konstateres eller sandsynliggøres? Og hvordan?	- Større sammenhæng i fortællingerne omkring kulturregionens historie, kulturarv og særegenhed. - Koblingerne mellem områder vil desuden bidrage til en forstærket fortælling om hovedstadsregionen som et sted, hvor det sunde forenes med det spændende, kloge og interessante. - En udvidet forståelse af hvordan og hvor kultur kan leves og opleves – og at kultur og bevægelse ikke nødvendigvis er adskilte størrelser.
8.	Hvilke samarbejdsparter indgår i projektet?	Ud over ejerkredsen nævnt under pkt. 2, vil KOMON indgå samarbejder af to forskellige typer: 1. Samarbejder med overordnede organisationer på idrætsområdet, Wonderful Copenhagen/VIBE, VisitDanmark/VisitNordsjælland, Dansk Firmaidræt og Friluftsrådet, samt mindre, lokale foreninger på både kultur og idrætsområdet. Eks. venneforeninger, løbeklubber, orienteringsklubber, cyklistforeninger, etc. 2. Sponsorer der går ind og støtter projektet med økonomiske midler eller præmier.
9.	Kortfattet budget og finansieringsplan	Projektets økonomiske grundlag er baseret på finansieringen fra de deltagende kommuner, Region Hovedstaden, medfinansieringen fra Kulturministeriet – samt medarbejderressourcer fra de enkelte kommuner og kulturinstitutioner. Se vedlagte budget for Kulturens Motionsdag, Bilag A, side 14 Delprojektet Hemmelige stier kræver dels medarbejder ressourcer fra de involverede kulturinstitutioner, men også kontante midler til frikøb af projektleder, udvikling af formidlingsformer, samt projektaktiviteter. Se vedlagte budget for Hemmelige stier, Bilag B, side 14
10	I hvilket omfang er der givet tilsagn om lokal egenfinansiering?	Kommunernes basisfinansiering: 1. 540.000 kr. i perioden 2012-2015. Region Hovedstaden: 1.130.000 kr. i perioden 2012-2015.
11	Kulturministeriets tilskud	Kulturministeriet yder 2.520.000 i perioden 2012-2015.

Bilag A**KULTURENS MOTIONS DAG**

UDGIFTER	2011	2012	2013	2014	2015
Opstart og netværksopbygning	100.000	0	0	0	0
Kommunikations- og webplatform til share-ware	0	250.000	0	100.000	100.000
Program og kampagne	0	500.000	600.000	600.000	600.000
Armbåndsløsning+salg, logistik og afregning	0	50.000	50.000	50.000	50.000
Kulturelle aktiviteter - tilskud/søgbar pulje	0	250.000	450.000	350.000	350.000
Fundraising	0	0	100.000	100.000	100.000
Fyrtårne	0	71.000	100.000	100.000	100.000
Koordinering, programlæg, kommunikation. og projektledelse	0	300.000	300.000	250.000	200.000
Kontorfaciliteter, adm., møder, transport	24.000	75.000	75.000	75.000	75.000
Uforudsete udgifter	0	95.000	95.000	95.000	95.000
I alt:		1.715.000	1.770.000	1.720.000	1.670.000

INDTÆGTER

Kommunal medfinans	330.000	330.000	330.000	330.000
RegionH	500.000	330.000	150.000	150.000
Kulturministeriet	645.000	645.000	445.000	445.000
Fonde	0	300.000	200.000	100.000
Armbåndssalg	50.000	100.000	125.000	150.000
Kommercielle sponsorater	50.000	200.000	300.000	300.000
I alt:	1.575.000	1.905.000	1.550.000	1.475.000

Bilag B**HEMMELIGE STIER**

UDGIFTER	2012	2013	2013	2014
Projektledelse (frikøb)	30.000	40.000	40.000	40.000
Udvikling af gps-system /app*	100.000	40.000	40.000	40.000
Skiltning /fysiske markører	40.000	30.000	30.000	30.000
Netværksopbygning/frivillighedspulje	10.000	30.000	30.000	30.000
trykt materiale	30.000	30.000	30.000	30.000
I alt	210.000	170.000	170.000	170.000

INDTÆGTER

Kommunal medfinansiering	85.000	85.000	85.000	85.000
Kulturministeriet	85.000	85.000	85.000	85.000
I alt	170.000	170.000	170.000	170.000

1.	Projektets navn	Sæt kulturen i spil
2.	Projektansvarlig	Tovholder: Frederiksberg Kommune Projektledelse: Contact Deltagere: Ballerup, Furesø, Frederiksberg, Herlev, København og Ishøj Kommune, samt region Hovedstaden Der udpeges tovholdere fra hver af de deltagende kommuner, der sikrer den lokale forankring.
3.	Projektets indhold Helt kort fortalt Aktiviteter i projektet	At udvikle vedkommende og udfordrende kunst- og kulturtilbud til brugere og borgere, der i dag ikke selv opsøger kulturinstitutionerne. For at udfordre kunst- og kulturinstitutionerne til at eksperimentere med nye henvendelses-, formidlings- og projektformater gennemfører institutionerne derfor kunst- og kulturprojekter i boligsociale områder, i samarbejde med de lokale beboere. ”Sæt kulturen i spil” består af følgende delelementer: <u>Samarbejde mellem kulturinstitutioner</u> Mindst to Kunst- og kulturinstitutioner fra hver kommune, eks. museer, kulturhuse, biblioteker eller teatre, finder sammen omkring gennemførelsen af et projekt i en af kommunens sociale boligområder. Institutionernes forskellige faglige udgangspunkter, og forskellige måder at henvende sig til borgere og brugere, vil, i samarbejdet, åbne for andre veje, metoder og mål til at nå og samarbejde med borgere og brugere. <u>Frivillige kulturambassadører</u> Der etableres netværk af organisatoriske ressourcepersoner omkring hvert boligområde fra boligforeningen, kulturforvaltningen, socialforvaltningen og kulturinstitutionerne. Via netværket etableres korps af kulturambassadører med rod i de lokale områder. Ambassadørerne skal fungere som institutionernes kontaktpersoner til boligområdet og de beboere, der skal indgå og deltage i projektet. <u>Udvikling af fælles aktiviteter</u> På baggrund af dialogen mellem kulturinstitutionerne og kulturambassadørerne tilrettelægges en række kreative og involverende processer og aktiviteter, hvor de involverede borgere udvikler kulturproduktioner sammen med kulturinstitutionerne. Kulturproduktionerne udvikles over et tema eller et koncept – og udfoldes i form af en fysisk eller social skulptur, en række arrangementer, eller noget helt tredje. Produktet er i denne sammenhæng en udløber af det egentlige projekt: den fælles udviklingsproces mellem beboere og institutioner.

		Kulturproduktionerne kan evt. efterfølgende turnere rundt i andre dele af KulturMetropolen.
4.	Hvad er formålet med projektet?	Formålet med projektet Sæt kulturen i spil er, at kunst- og kulturinstitutionerne drager fordel af hinandens faglige og institutionelle tilgange og kompetencer, så de enkelte institutioners bruger- og publikumsfokus udvides, og der udvikles metoder og platforme, der sikrer at kunst-, kultur- og kulturarv spiller en væsentlig rolle for alle borgere i kulturregionen. At skabe kulturtilbud til borgere der, af forskellige årsager, i dag ikke benytter eller oplever kunst- og kulturinstitutionernes tilbud og rammer som vedkommende, så skel båret af alder, bosted og kulturelle identiteter blandt kulturbrugere udlignes.
5.	Hvordan bidrager projektet til opfyldelse af indsatsområder i kulturaftalen?	Sæt kulturen i spil vil styrke kulturinstitutionerne evne til at levere vedkommende kulturaktiviteter, ved at arbejde på tværs af nuværende institutionelle og kulturfaglige skel og ved at indgå i inddragende udviklingsforløb med brugere, de i dag ikke er i dialog med. Projektet vil på længere sigt styrke sammenhængskraften og den regionale identitet i kulturmetropolen, ved at skabe større mangfoldighed i de institutionelle tilbud, med alle samfundsgrupper for øje – og tydeliggøre, at alle har mulighed for at spille en aktiv skabende rolle i kulturregionens kulturelle liv.
6.	Hvornår i aftaleperioden løber projektet?	Sæt kulturen i spil løber i perioden, 2012-2015. 2012: Researchfase: Mobilisering af lokale organisatoriske ressourcer (boligforeninger, børns institutioner og skoler, boligsociale medarbejdere, frivilligkoordinatorer etc.). 2013: Mobilisering af frivillige/ambassadørkorps + etablering af "regionalt udviklingsforum" for kulturinstitutioners og boligsociale områders medarbejdere, hvor medarbejderne på tværs af kommuner og fagområder kan udvikle metoder til at skabe varig værdi i boligområderne af kulturinstitutionernes tilbud. 2014: Kreative processer i boligområderne faciliteret af kulturinstitutionerne. Løbende udvikling af metoderne til at øge værdien for borgerne af kulturtilbudene i KulturMetropolØresund. 2015: Fortsat kreative processer i boligområderne. Mulighed for kulturelle produktioner (= resultater af processerne) kan turnere rundt i Øresundsregionen.
7.	Hvilke effekter vil efterfølgende kunne konstateres eller sandsynliggøres? Og	Under og efter Sæt kulturen i spil vil følgende effekter kunne sandsynliggøres: - Øget samarbejde mellem kulturinstitutioner i kulturregionen.

	hvordan?	- Styrkede relationer mellem borgerne i de deltagende boligområder og kulturinstitutionerne. - Kulturtilbud der favner en kompleks borgersammensætning. - At nye brugere på længere sigt opnår et tillidsfuldt forhold til kulturinstitutionernes virke. - At en fællesregional forståelse af identitet og dialog øges.												
8.	Hvilke samarbejdsparter indgår i projektet?	Ud over ejerkredsen nævnt under pkt. 2, indgår følgende samarbejdsparter: • Lokale kulturinstitutioner (museer, biblioteker, teatre, kulturskoler etc.) • Ressourcepersoner fra det boligsociale område (boligsociale medarbejdere, beboerrepræsentanter, børneinstitutioner mv.) Projektet løftes primært af medarbejderressourcer. Dels fra de deltagende kulturinstitutioner, dels fra de boligsociale områder (kommunale koordinatore og børneinstitutioner, boligselskabers ansatte, samt private organisationers ansatte og frivillige). Desuden vil det i løbet af projektperioden være naturligt at skabe samarbejdsrelationer til: • Professionelle kunstnere • Socialministeriet • Center for Interkultur • Institut for Fremtidsforskning • Aktører med erfaringer i at opbygge netværk af frivillige, eks. Dansk Flygtningehjælp.												
9.	Kortfattet budget og finansieringsplan	Sæt kulturen i spils økonomiske grundlag er baseret på finansieringen fra de deltagende kommuner, Region Hovedstaden, medfinansieringen fra Kulturministeriet – samt medarbejderressourcer fra de enkelte kommuner og interessenter. Indtægter: <u>2012-2013</u> <table><tr><td>Kommuner</td><td>195.000 kr.</td></tr><tr><td>Region H</td><td>25.000 kr.</td></tr><tr><td>Kulturministeriet</td><td>220.000 kr.</td></tr></table> <u>2014-2015</u> <table><tr><td>Kommuner</td><td>195.000 kr.</td></tr><tr><td>Region H</td><td>175.000 kr.</td></tr><tr><td>Kulturministeriet</td><td>370.000 kr.</td></tr></table> Udgifter: Finansieringsgrundlaget skal dække koordinering af tiltag i forbindelse med	Kommuner	195.000 kr.	Region H	25.000 kr.	Kulturministeriet	220.000 kr.	Kommuner	195.000 kr.	Region H	175.000 kr.	Kulturministeriet	370.000 kr.
Kommuner	195.000 kr.													
Region H	25.000 kr.													
Kulturministeriet	220.000 kr.													
Kommuner	195.000 kr.													
Region H	175.000 kr.													
Kulturministeriet	370.000 kr.													

		etablering ambassadørkorps, tilrettelæggelse af kompetenceudviklingsdage for deltagende medarbejdere, PR, koordinering og afvikling af kulturproduktioner mv. Endelige posteringer udarbejdes i forbindelse med programlægning. Ud over basisfinansieringen skal der i hver kommune desuden rejses yderligere midler til de kreative processer og kulturproduktioner i 2014-2015. Typisk i størrelsesordenen 300.000 kr. pr. år pr. boligområde.
10.	I hvilket omfang er der givet tilsagn om lokal egenfinansiering?	Kommunernes basisfinansiering: 780.000 kr. i perioden 2012-2015. Region Hovedstaden: 400.000 kr. i perioden 2012-2015.
11.	Kulturministeriets tilskud	Kulturministeriet yder i perioden 2012-2013 220.000 kr. pr. år. Kulturministeriet yder i perioden 2014-2015 370.000 kr. pr. år. I alt yder Kulturministeriet 1.180.000 kr. i perioden 2012-2015.

1.	Projektets navn	Udvikling af rammer for idræt og bevægelse
2.	Projektansvarlig	Deltagere: Albertslund, Ballerup, Gentofte, Greve, Herlev, Køge, Roskilde, Rudersdal og Københavns kommune.
3.	Projektets indhold Helt kort fortalt	At kortlægge regionens idrætsfaciliteter med henblik på en fremadrettet koordinering af anvendelsen på tværs af kommunegrænserne – samt skabe grundlag for en regional strategi for anvendelse, etablering og udvikling af specielle idrætsanlæg i kulturregionen.
	Aktiviteter i projektet	”Koordinering af rammer for idræt og bevægelse” består af følgende fire sammenhængende delelementer: - Kortlægning af udvalgte faciliteter i regionen. - Koordinering af anvendelse af eksisterende specialiserede anlæg i regionen. - Udvikling af fælles strategi for anvendelse, etablering og udvikling af specielle idrætsanlæg (f.eks. skøjtehaller, atletikanlæg o.l.) herunder og i tilknytning hertil talantarbejde, uddannelsessamarbejde o.l. - Strategi for en satsning på events herunder specielt fokus på kortlægning af elementer som infrastruktur, overnatningsmuligheder o.l. Arbejdet struktureres i tre faser: <u>Kortlægning:</u> Regionens specialiserede idrætsfaciliteter og brugsmønsteret, der knytter sig til disse analyseres. Der tages fx delvis udgangspunkt i Lokale- og Anlægsfondens facilitetsanalyse samt diverse relevante publikationer i relation hertil. Disse analyser suppleres med kortlægningsarbejde, der konkret knytter sig til regionen geografiske udstrækning. I tilknytning hertil aftales der standarder for belægningsprocenter i forhold til brug af specifikke idrætsfacilitetstyper. Desuden undersøges brugernes mobilitet og i forlængelse heraf vurderes strategisk bedst egnede placeringer af specifikke idrætsfaciliteter i et regionalt perspektiv. <u>Samarbejde om eksisterende idrætsfaciliteter:</u> De deltagende kommuner samarbejder omkring den konkrete anvendelse af regionens specialiserede idrætsfaciliteter med afsæt i fire elementer: a) den indledende kortlægning af idrætsfaciliteter og brugsmønstre, b) de enkelte kommuners politiske ønsker og prioriterede værdier knyttet til idræt og bevægelse, og c) værdiøkonomiske rationaler og brandingpotentialer i relation til idrætsaktiviteter og -begivenheder, d) talentudviklingspotentialer og samarbejdsmuligheder ift. uddannelse.

		<u>Strategier for specialiserede idrætsanlæg og yderligere kortlægning</u> Med udgangspunkt i erfaringerne erhvervet i samarbejdet omkring de eksisterende faciliteter udbygges kommunernes samarbejde med formaliserede strategier for hhv. etablering og kortlægning af specialiserede faciliteter og elementer, der understøtter eventafvikling: A. Specialanlægsområdet, fx skøjtehallen, atletikanlæg, skydebaner, svømmehaller o.l. med særligt fokus på talent- og eliteudøvere. B. Talentudviklingspotentialer C. Infrastruktur, indkvarteringsmuligheder og lignende kortlægges
4.	Hvad er formålet med projektet?	Formålet med projektet "Udvikling af rammer for idræt og bevægelse" er at udvikle et fællesregionalt samarbejde omkring udvikling og brug af regionens idrætsanlæg. Bedre udnyttelse af regionens samlede ressourcer og faciliteter, så kvalitet og bredde i tilbuddene kan fastholdes og udvikles fremadrettet. Desuden vil projektets kortlægning kunne suppleres med en yderligere kortlægning af infrastruktur, overnatningsmuligheder o.l., så der skabes et fundament for afvikling af større begivenheder og events med hele regionen som opland.
5.	Hvordan bidrager projektet til opfyldelse af indsatsområder i kulturaftalen?	Projektet danner grundlag for en optimeret udnyttelse af regionens faciliteter, ved at etablere samarbejde omkring udvikling og brug på tværs af kommunegrænserne. Projektet vil bidrage til at styrke fleksibilitet for brugerne – og dermed skabe større sammenhængskraft i regionen.
6.	Hvornår i aftaleperioden løber projektet?	Projektet "Udvikling af rammer for idræt og bevægelse" løber i 2012.
7.	Hvilke effekter vil efterfølgende kunne konstateres eller sandsynliggøres? Og hvordan?	Under og efter projektet "Udvikling af rammer for idræt og bevægelse" vil følgende effekter kunne sandsynliggøres: • Større viden om brugen af eksisterende specialiserede idrætsfaciliteter på tværs af kommunegrænser, samt behovet for videreudvikling eller nyetablering af supplerende faciliteter på lokalt og regionalt plan. • Bedre udnyttelse af eksisterende specialiserede faciliteter og evidensbaseret besluningsgrundlag for en strategi for udbygning af regionens idrætsfaciliteter. • Udbygget samarbejde omkring talentudvikling og herunder uddannelsessamarbejde i tilknytning til de specialiserede idrætsanlæg. • Afdækning af fundamentet og udviklingspotentialerne for afvikling

		af større begivenhederne på tværs af regionens kommunegrænser.
8.	Hvilke samarbejdsparter indgår i projektet?	Ud over ejerkredsen nævnt under pkt. 2, vil følgende samarbejdsparter kunne knyttes til projektet: • Team Danmark • Danmarks Idræts-Forbund (DIF) • Specialforbundene under DIF • Offentlige myndigheder og kommercielle partnere i tilknytning til understøttende infrastruktur for begivenheder.
9.	Kortfattet budget og finansierungsplan	Projektets økonomiske grundlag er baseret på basisfinansieringen fra de deltagende kommuner via en deltagerbetaling på 10.000 kr. pr. kommune, samt kommunale medarbejderressourcer.
10.	I hvilket omfang er der givet tilsagn om lokal egenfinansiering?	Kommunernes basisfinansiering: 90.000 kr.
11.		Kulturministeriet støtter ikke projektet

Unge og Kultur

Målene for indsatsområdet ”Unge og kultur” er, at kulturregionens unge får øgede muligheder for at pleje og udvikle deres kulturelle talenter, styrke identiteten knyttet til det at være innovativ kulturentreprenør, og de kreative, sociale og organisatoriske kompetencer, der knytter sig hertil.

Projekter under Unge og Kultur:

- ❖ Mungo Park Teaterbattle og Akademi
- ❖ Projectspace

1.	Projektets navn	Mungo Park Teaterbattle og Akademi
2.	Projektansvarlig	Tovholder: Allerød Kommune Projektledelse: Mungo Park Deltagere: Køge, Allerød, Gladsaxe Kommuner, Mungo Park, samt Region Hovedstaden
3.	Projektets indhold Helt kort fortalt	At etablere en regional teaterbattle hvor unge fra hele kulturregionen – og resten af Danmark – vil kunne dyste i scenekunst. Desuden arbejdes der sideløbende med at udvikle koncept og grundlag for etablering af et teaterakademi for unge i regionen.
	Aktiviteter i projektet	Mungo Park Teaterbattle består af følgende delelementer: <u>Mungo Park TeaterBattle</u> En årlig tilbagevendende konkurrence på teater og talent for unge. Teaterbattlen består hvert år af to faser: a. TeaterbattleWorkshops I månederne op til selve TeaterBattle afholdes der fire åbne workshops i deltagerkommunerne; Køge, Gladsaxe og Allerød. I hver workshop undervises der i et defineret område af teatrets faglighed. Workshoplederne er Danmarks bedste teaterlærere, som udvælges i samarbejde med Statens Teaterskole. De fire workshops er rettet mod teatergrupper, som deltager i selve Teater Battlekonkurrencen samt interesserede unge fra vækstlaget. b. Teaterbattle Selve Mungo Park TeaterBattle består af 3-4 dages intensivt teaterarbejde. Her mødes teatergrupper fra hele Danmark og viser deres arbejde for hinanden og en professionel jury, som er sammensat i samarbejde med Berlinske og Statens Teaterskole. Alle grupper kommer hjem med kvalificeret feedback fra juryen plus en lang række kontakter i det øvrige vækstlag. Enkelte grupper præmieres for deres arbejde med en af hovedpriserne, som overrækkes ved et stort awardshow.

		Rekruttering og kommunikation med deltagerne foregår primært via sociale medier, mens omtale og synlighed skal sikres gennem lokal og national presse. <u>Teaterakademiet</u> Teaterakademiet der i projektperioden vil blive arbejdet på at udvikle rammer og grundlag for, er for unge, der gerne vil prøve deres interesse af på et professionelt niveau. Akademiet optager talentfulde unge i alderen 16 – 23 år, på baggrund af optagelsesprøve samt årlige eksaminer. Uddannelsen består af 3 eller 4 ugentlige moduler af 3 timers intensiv undervisning og kan kombineres med anden skolegang, uddannelse eller job. Der udbydes 10 måneders undervisning årligt fordelt på to semestre. Eleverne undervises af nogle af Danmarks og Skandinaviens absolut bedste undervisere inden for scenekunstmrådet. Intentionen er desuden, at Akademiet der ud over skal understøtte og etablere workshops for teatre, kulturskoler, græsrodder rundt om i regionen og på sigt tænkes også i regi af Øresundsregionen.
4.	Hvad er formålet med projektet?	Undersøgelser viser, at scenekunst er et kraftfuldt pædagogisk redskab til udvikling af personlighed, sociale kompetencer, entrepreneurship og innovationskompetencer. Alligevel møder danske børn og unge kun glimtvis teater som udtryksform. I forlængelse heraf er formålet med Mungo Park Teaterbattle og akademi at samle, udvikle og synliggøre talentmassen på scenekunstmrådet. Teaterbattlens formål er således, at elever fra unge teatergrupper fra hele kulturregionen – og om muligt hele landet og over Øresund – får mulighed for at konkurrere mod hinanden med en kort forestilling. Konkurrenceformen har til formål at generere motivation, synlighed og samarbejde i regionen. Den vindende trup søges desuden hjulpet videre, gennem adgang til teatermiljø og interessenter. På den måde er det projektets formål at skabe opmærksomhed omkring scenekunsten, og med et akademi skabe en platform, hvor scenekunsttalentet kan afprøves, slibes til og udvikles, inden der søges ind på de professionelle teaterskoler eller videre i uddannelsessystemet.
5.	Hvordan bidrager projektet til opfyldelse af indsatsområder i kulturaftalen?	Med Mungo Park TeaterBattle og akademi sættes fokus på udviklingen af vækstlaget indenfor scenekunsten. Mungo Park Teaterbattle – og på sigt akademiet – vil give talentmassen og scenekunsten øgede vækst- og udfoldelsesmuligheder, samtidig med, at kvaliteten bliver højnet. Derfor inkluderer præmien for at vinde battlen en skræddersyet pakke af muligheder for kontakter til teatermiljøet, så battlen kan danne en unik platform for en gruppes videre arbejde. Desuden vil et samarbejde omkring teaterbattlen give mulighed for at knytte netværk til andre teatre og talentgrupper fra Øresundsregionen, det øvrige Danmark og Europa.

6.	Hvornår i aftaleperioden løber projektet?	"Mungo Park Teaterbattle og Akademi" løber i perioden, 2012-2015. 2012: Teaterbattle + konceptudvikling Mungo Park Akademi 2013: Teaterbattle + konceptudvikling Mungo Park Akademi 2014: Teaterbattle + evt. Opstart af Mungo Park akademi 2015: Teaterbattle + evt. Mungo Park akademi
7.	Hvilke effekter vil efterfølgende kunne konstateres eller sandsynliggøres? Og hvordan?	Under og efter projektet "Mungo Park Teaterbattle og Akademi" vil følgende effekter kunne sandsynliggøres: • Øget aktivitet og synlighed omkring teater og teaterproduktion i regionen. • Øget dynamik og mulighedsperspektiver for unge med en spirende interesse i scenekunsten. • At unge kobles på tværs af kommunegrænser og møder scenekunst på et højt fagligt niveau. • Et løft af det faglige niveau for ansøgere til Akademi og teaterskoler.
8.	Hvilke samarbejdsparter indgår i projektet	Udover ejerkredsen nævnt under punkt 2, kan følgende samarbejdsparter indgå: • Statens teaterskole • Lokale musikskoler • Nordiske teaternetværk Mungo Park Akademi søges etableret gennem en bredere ejerkreds. Et repræsentantskab for akademiet kan i den forbindelse have deltagelse af eks.: • Rektor for statens Teaterskole • Teaterchef for Ålborg Teater • Professionelle Skuespillere • Copenhagen Buisness School • Sceneinstruktører • Formand for Kunststyrelsens Scenekunstudvalg • Teaterundervisere • Zentropa Film
9.	Kortfattet budget og finansieringsplan	2012 – 2013: Teaterbattlen gennemføres på baggrund af basisfinansiering fra de deltagende kommuner, supplerende finansiering fra kommunerne, Region Hovedstadens finansiering, kontant medfinansiering fra Mungo Park samt medfinansiering fra Kulturministeriet. Medfinansieringen fra Kulturministeriet og Region Hovedstaden er således alene til teaterbattlen. 2014-2015: Teaterbattlen gennemføres på baggrund af basisfinansiering fra de deltagende kommuner, supplerende finansiering på 40.000 fra kommunerne, Region H. finansiering, samt Kulturministeriets medfinansiering + eventuelt nye deltagende kommuner, der indtræder i

	forbindelse med midtvejsforhandling.
	INDTÆGTER
	Gladsaxe, Allerød, Køge Kommune 165.000 kr.
	Mungo Park* 50.000 kr.
	Region Hovedstaden 37.500 kr.
	Fonde** kr.
	Kulturministeriet 250.000 kr.
	INDTÆGTER I ALT 502.500 kr.
	UDGIFTER
	PROJEKTLEDELSE Mungo Park
	Projektledelse og afvikling 175.000 kr.
	Pr og markedsføring 50.000 kr.
	Grafik 20.000 kr.
	Faglige workshops
	Afvikling af workshops 60.000 kr.
	Lokaleleje 0 kr.
	Underviserhonorar 20.000 kr.
	TeaterBattle
	Afvikling af TeaterBattle 117.500 kr.
	Lokaleleje 0 kr.
	Juryhonorar 40.000 kr.
	Lyd/lysdesign - DJ 15.000 kr.
	Diverse 5.000 kr.
	i alt 502.500 kr.
	*I 2012 og 2013 bidrager Mungo Park hvert år med 50.000 kr. Det er gjort muligt med præmien på 100.000 kr., som teatret modtog i forbindelse med Lauritz Fondens nystiftede visionspris 2011. ** Mungo Park vil ansøge om 200.000 kr. fra Tuborgfonden til kommunikation og materiale til afvikling af Mungo Park TeaterBattle 2012 og 2013. Der vil også ansøges om midler andetsteds fra til hovedpræmien i 2012 og 2013. Hver deltagerkommune forpligter sig til at stille med - Lokalefaciliteter til workshops og TeaterBattle. - Teknisk udstyr i forbindelse med afvikling af workshops og Battle. Rekruttering af frivillige til afvikling af workshops og TeaterBattle. -

10	I hvilket omfang er der givet tilsagn om lokal egenfinansiering?	Kommuner og Mungo Park: 2012-2013: 215.000 kr. pr. år. 2014-2015: 145.000 kr. pr. år. Region Hovedstaden: 2012-2015: 37.500 kr. pr. år.
11	Kulturministeriets tilskud	Kulturministeriet yder i perioden 2012-2013 250.000 kr. pr. år. Kulturministeriet yder i perioden 2014-2015 180.000 kr. pr. år I alt yder Kulturministeriet tilskud på 860.000 kr. for perioden 2012-2015.

1.	Projektets navn	Projektspace
2.	Projektansvarlig	Tovholder: Københavns Kommune Projektledelse: Kraftverket v. Nana Friis Madsen Deltagere: København, Frederiksberg, Greve, Gentofte, Rudersdal, Herlev, Ballerup, Hørsholm, Halsnæs, Roskilde og Lyngby-Taarbæk Kommuner, samt Region Hovedstaden.
3.	Projektets indhold Helt kort fortalt	At tilbyde projektrådgivning til unge i kulturregionen, der gennem værktøjer og direkte dialog med de unge, øger incitament og muligheder for unge til at kaste sig ud i gennemførelse af kulturprojekter.
	Aktiviteter i projektet	Projektspace består af følgende delelementer: <u>Virtuel projektrådgivning</u> På baggrund af erfaringer fra eksisterende virtuelle platforme for unge opbygges en enkel og fleksibel virtuel projektrådgivning. Rådgivningen bør bestå af en støtteguide, der gælder for alle kommuner i kulturregionen, interaktivguide til nødvendige tilladelser, samt mulighed for sparring med andre unge projektmagere. Platformen tilrettelægges i en proces mellem de unge, interaktionsdesignere og kommunale medarbejdere. Resultatet skal blive en digital løsning, som rummer viden og værktøjer, og som samtidig skal være tilgængelig fra sociale medier. Tilbuddet er i sin form differentieret, idet behovet hos de unge vil være forskelligt. De medarbejdere, der arbejder med unge og deres projekter kan dels benytte den virtuelle projektrådgivning i deres arbejde, men de skal også selv være en aktiv del af at genere indholdet. Unge skal inddrages i alle faser af udvikling og indholdsgenerering i den virtuelle projektrådgivning. <u>Projektværksteder</u> Den personlige kontakt og det fysiske mødested er en vigtig del af arbejdet med de unge. Det er her, ejerskabet til projekterne skabes, og det er her, tilhørsforholdet er. Unge afsøger deres identitet og evner, og projektværkstederne er kommunernes mulighed for at skabe en lokal identitet og ejerskab for det samlede projekt. Derfor indeholder projektet lokale projektværksteder, som tjener et både fagligt og socialt formål. De enkelte kommuner bemande og driver projektværkstederne, hvor det praktiske arbejde vil finde sted. Dermed er det også den enkelte kommune selv, der skalere værkstedernes størrelse og indretning samt arbejdets omfang. Desuden er det den enkelte kommune, der sikrer det økonomiske grundlag for de unges lokalt forankrede kulturprojekter. De lokale projektværksteder vil skabe grundlag for at samle de kreative kræfter, skabe netværk og synliggøre det unge, kreative potentiale lokalt. Værkstederne skal indrettes og møbleres med udstyr, som tager udgangspunkt i unges behov og ønsker, i samarbejde med relevante partnere, således, at niveauet og professionaliteten sikres. De lokale projektværksteder kan på skift benytte turnerende fysiske elementer til projektrådgivning. Disse elementer udvikles sammen med unge og i fællesskab med

		kommunerne. Det primære formål med disse elementer er at benytte dem i synliggørelsen af kommunens indsats og dermed i rekrutteringen af unge kulturentreprenører. <u>Uddannelse af unge kulturpiloter</u> Der er, ikke mindst blandt de unge, et stigende fokus på at få papir på færdigheder og kompetencer. Der skal derfor arbejdes på at udvikle uddannelsesmoduler, der kan kvalificere de unges kulturentreprenørskab, og give dem et bevis på deres færdigheder. Der vil være optagelseskrav på modulerne, og indholdet skal være ambitiøst og kompetencegivende, målrettet de unge, der har ambitioner om at udvikle deres kulturelle kompetencer yderligere. Uddannelsesmodulet afsluttes med et afgangprojekt, bestående af et større arrangement eller projekt. Uddannelsesmodulerne tænkes som mindre forløb af tre måneders varighed med et timeantal på 15-20 timer om ugen. De uddannede kulturpiloter fungerer efterfølgende som sparringspartnere og rollemodeller i forhold til andre unge – både virtuelt og på de lokale projektværksteder. Dermed sikres en energi og udvikling lokalt. <u>Større fælles events</u> Med afsæt i den virtuelle projektrådgivning, projektværkstederne og uddannelsesmodulerne initieres møder mellem unge i kulturregionen, der konkret kan samarbejde om større fælles events med en størrelse og et indhold, der gør dem attraktive for alle unge i regionen. Potentielt kan der tænkes i et internationalt samarbejde, eksempelvis gennem samarbejde med venskabsbyer eller større internationale indsatser og festivaler. Inspireret af Kraftwerkets ”projektdueller”, kan der kæmpes om retten til at ud- og afvikle årets store fælles event, som kan bringe unge sammen med andre unge med samme interesser fra andre kommuner – eller lande. <u>Netværk for medarbejdere</u> Fælles for alle projektets elementer er metoderne og tilgangen, som handler om ligeværdigt samarbejde med unge og et fokus på en afbureaukratisering, med det formål at understøtte og initiere reelt ungedrevne aktiviteter, arrangementer og projekter. Medarbejdere fra de involverede kommuner vil indgå i et fagligt netværk, der skal arbejde målrettet med at kvalificere og udvikle disse elementer. Tilsvarende er det dette netværk, der sammen med projektledelsen og unge udvikler de forskellige delelementer i Projektspace.
4.	Hvad er formålet med projektet?	Formålet med Projektspace er at styrke mulighederne for unge til at gennemføre egne kunst- og kulturprojekter og fremme identiteten som kulturentreprenør i en samlet kulturregion. Samtidig er formålet at kommunerne udvikler evnen til på ubureaukratisk vis at samarbejde med unge og understøtte reelt ungedrevne projekter.
5.	Hvordan bidrager projektet til opfyldelse af indsatsområder i kulturaftalen?	Projektspace handler om at udvikle og kvalificere unges egne projekter, hvormed udviklingen af de unges kreative, sociale og innovative kompetencer bliver centrale. De lokale projektværksteder og de større fælles events tilbyder en relevant og attraktiv ramme for de unges kreative og kulturelle udfoldelsesmuligheder, hvor de kan danne sig konkrete erfaringer og kompetencer, som de kan tage med sig videre

		som aktive kulturentreprenører. Samtidig fokuserer projektet på, og eksperimenterer med, samspillet mellem kommuner, kulturinstitutioner og de unge, med det formål at udvikle metoder og rammer, der støtter de unges kulturelle entreprenørskab, ejerskab og engagement. Med et større, bredere og mere appellerende kulturtilbud for, med og af unge på tværs af kulturregionen som resultat.
6.	Hvornår i aftaleperioden løber projektet?	Projektspace løber i perioden 2012-2015. 2012 • Projektudvikling, partnerskaber og samarbejdsrelationer opbygges • Den virtuelle projektrådgivning opbygges • Udvikling af uddannelsesmoduler • Rekruttering af unge kulturentreprenører • Der tilknyttes en forskningsdel (læringsstile, spil og læring) 2013-2015 • Den virtuelle projektrådgivning, projektværkstederne og uddannelsesmodulerne forventes at kunne gå i luften i 2013, med en videreudvikling i resten af kulturaftalens periode. I 2013 og 2015 afvikles der fælles events, der kan tiltrække unge fra hele kulturregionen.
7.	Hvilke effekter vil efterfølgende kunne konstateres eller sandsynliggøres? Og hvordan?	Projektet består af en række delelementer, som er gensidigt afhængige. Under og efter projektet vil følgende effekter kunne sandsynliggøres: • Øget fokus på potentialet i ungt kulturentreprenørskab og øget fokus på udviklingen af kreative kompetencer. • Flere kulturelle tilbud for, med og af unge både lokalt i de enkelte kommuner og på tværs af kulturregionen. • Øgede muligheder for ung-til-ung-videndeling og aktivt ungt kulturentreprenørskab, også i mindre kommuner, som ikke tidligere har haft ressourcer og kompetencer til at understøtte lokale unges kreative kompetencer og ideer. • En afbureaukratisering og en mere direkte tilgang til de unge fra kommunalt og institutionelt hold.
8.	Hvilke samarbejdsparter indgår i projektet?	Udover ejerkredsen nævnt under punkt 2, indgår følgende kerneaktører og samarbejdsparter i projektet: <u>Kerneaktører</u> • Kommunale forvaltninger, herunder også eksempelvis Teknik- og Miljøforvaltninger, ejendomsforvaltninger og andre • Lokale unge kulturentreprenører <u>Nuværende samarbejdsparter</u> • Kraftwerket • Børnekulturens Netværk <u>Mulige samarbejdsparter</u>

		• Biblioteker, kulturhuse eller andre kulturinstitutioner • Lokale uddannelsesinstitutioner (eksempelvis gymnasier, kulturskoler, ungdomsskoler, produktionsskoler) • Spilfirmaer eller medieuddannelse i forhold til opbygning af virtuel platform • Styrelsen for Bibliotek og Medier																																
9.	Kortfattet budget og finansieringsplan	Projektspace økonomi er baseret på basisindskuddet fra de elleve deltagende kommuner og Region Hovedstaden – samt medarbejderressourcer fra de enkelte kommuner. I 2012 skal der gennem fundraising og partnerskaber findes ekstern finansiering til dækning af udgifterne til etablering af virtuel projektrådgivning samt fysiske rådgivningselementer. Projektspace er et projekt, hvor det vurderes at være realistisk at rejse ekstern finansiering i form af sponsorater, støtte fra diverse offentlige og private puljer og fonde. Med baggrund i denne vurdering skal udgiften til fælles events betragtes som en startkapital, der suppleres af ekstern finansiering. De deltagende kommuner skal bidrage til projektudviklingen, tage aktivt del i netværk og videndeling. Desuden vil der være arbejde forbundet med at formidle og forankre projektspace lokalt, at rekruttere lokale unge samt arbejde med at bidrage til udviklingen af de fælles events. Til de regionale aktiviteter skal de deltagende kommuner påregne medarbejderressourcer i størrelsesordenen 25-50 timer årligt. Budget 2012 <u>Udgifter</u> <table><tr><td>Projektledelse (37 timer/uge)</td><td>450.000</td></tr><tr><td>Virtuel platform</td><td>400.000</td></tr><tr><td>Turnerende rådgivningselementer</td><td>200.000</td></tr><tr><td>Lancering og markedsføring</td><td>60.000</td></tr><tr><td>Netværksmøder og videndeling</td><td>40.000</td></tr><tr><td>Samlede udgifter 2012:</td><td>1.150.000</td></tr></table> <u>Finansiering</u> <table><tr><td>Kommunernes basisfinansiering</td><td>390.000</td></tr><tr><td>Region Hovedstaden</td><td>70.000</td></tr><tr><td>Kulturministeriets medfinansiering</td><td>460.000</td></tr><tr><td>Finansiering i alt</td><td>920.000</td></tr></table> <i>Behov for ekstern finansiering</i> 230.000 Årligt Budget 2012-2015 <u>Udgifter</u> <table><tr><td>Projektledelse (37 timer/uge)</td><td>450.000</td></tr><tr><td>Drift og vedligehold af virtuel platform</td><td>50.000</td></tr><tr><td>Startkapital til fælles events</td><td>80.000</td></tr><tr><td>Kulturpilot uddannelsesmoduler</td><td>450.000</td></tr><tr><td>Netværksmøder og videndeling</td><td>40.000</td></tr><tr><td>Årlige udgifter 2013-2015</td><td>1.070.000</td></tr></table>	Projektledelse (37 timer/uge)	450.000	Virtuel platform	400.000	Turnerende rådgivningselementer	200.000	Lancering og markedsføring	60.000	Netværksmøder og videndeling	40.000	Samlede udgifter 2012:	1.150.000	Kommunernes basisfinansiering	390.000	Region Hovedstaden	70.000	Kulturministeriets medfinansiering	460.000	Finansiering i alt	920.000	Projektledelse (37 timer/uge)	450.000	Drift og vedligehold af virtuel platform	50.000	Startkapital til fælles events	80.000	Kulturpilot uddannelsesmoduler	450.000	Netværksmøder og videndeling	40.000	Årlige udgifter 2013-2015	1.070.000
Projektledelse (37 timer/uge)	450.000																																	
Virtuel platform	400.000																																	
Turnerende rådgivningselementer	200.000																																	
Lancering og markedsføring	60.000																																	
Netværksmøder og videndeling	40.000																																	
Samlede udgifter 2012:	1.150.000																																	
Kommunernes basisfinansiering	390.000																																	
Region Hovedstaden	70.000																																	
Kulturministeriets medfinansiering	460.000																																	
Finansiering i alt	920.000																																	
Projektledelse (37 timer/uge)	450.000																																	
Drift og vedligehold af virtuel platform	50.000																																	
Startkapital til fælles events	80.000																																	
Kulturpilot uddannelsesmoduler	450.000																																	
Netværksmøder og videndeling	40.000																																	
Årlige udgifter 2013-2015	1.070.000																																	

		<u>Årlig finansiering</u> Kommunernes basisfinansiering 550.000 Region Hovedstaden 60.000 Kulturministeriets medfinansiering 610.000 I alt 1.220.000
10.	I hvilket omfang er der givet tilsagn om lokal egenfinansiering?	Kommunerne inkl. deltagergebyr for kulturpilotudd.: 2012: 390.000 kr. 2013-2015: 550.000 kr. pr. år. Region Hovedstaden: 2012: 70.000 kr. 2013-2015: 60.000 kr. pr. år. I alt: 2012 - 2015: 2.290.000 kr.
11.	Kulturministeriets tilskud	Kulturministeriet yder i 2012 460.000 kr. Kulturministeriet yder i perioden 2013-2015 610.000 kr. pr. år. Kulturministeriet yder i alt 2.290.000 kr. i perioden 2012-2015.

Børn og Kultur

Målene for indsatsområdet "Børn og Kultur" er derfor, at børn i kulturregionen sikres møder med kunst, kunstproduktion og kreative arbejdsprocesser, i rammer og former der styrker og fremmer deres kreative, innovative og sociale kompetencer, og opleves som en naturlig og væsentlig del af børnenes hverdag.

Projekter under Børn og Kultur:
Kreative Børn

1.	Projektets navn	Kreative Børn
2.	Projektansvarlig	Tovholder: Helsingør, Frederikssund og Albertslund Kommuner Projektledelse: Der ansættes en projektleder, der varetager den tværgående koordinering. Deltagere: Albertslund, Allerød, Frederikssund, Greve, Gladsaxe, Helsingør, Halsnæs, Herlev, Ishøj, Køge, Lyngby-Taarbæk og Stevn Kommuner, samt Region Hovedstaden.
3.	Projektets indhold Helt kort fortalt	At styrke og udvikle børns kreative, innovative og sociale kompetencer og skabe et integreret videns- og kompetenceløft for de faggrupper, der har betydning for udviklingen og forståelsen af børns kreative kompetencer.
	Aktiviteter i projektet	Kreative Børn er bygget op omkring to primære elementer: Udviklingen af en fælles kulturel handleplan og "KMØ Kunstskaab". Kulturel Handleplan Det er intentionen, at en fælles kulturel handleplan, udviklet i regi af kulturaftalen, skal danne overligger for arbejdet med at udvikle børnekulturen i kulturregionen. Der udvikles derfor en fællesregional overbygning for børnekulturen på tværs af kommunerne, der sikrer en fælles målsætning for udviklingen på børnekulturområdet - med en fleksibilitet der tilgodeser den enkelte kommunes traditioner, behov og muligheder på området. Handleplanen skal sikre mødet med kultur for, med og af børn og tænkes anvendt i daginstitutioner og skoler med koblinger til børnenes fritidsliv, samt de lokale kulturinstitutioner. Samtidig bruges samarbejdet omkring udviklingen og implementeringen til at øge en synlighed og samarbejde omkring de kommunale kunst- og kulturinstitutioners tilbud på tværs af kommunegrænser. KMØ Kunstskaab Med henblik på at udvikle en integreret kvalificering af kunsten og de kreative læringsprocessers rolle i skoler, daginstitutioner og kunstinstitutioners læringsmiljøer, vil KMØ Kunstskaab, gennem en

	række kreative laboratorier, arbejde med at udvikle nye læringsrum og metodikker, der støtter og inspirerer børns kreative kompetencer. Laboratorierne forankres i en række praksisforløb, hvor en række kunstneriske fagdiscipliner bruges som ramme og afsæt for at teste og udvikle værktøjer og forløb, der styrker børns kreative lærings- og udviklingsprocesser. Projektet tager afsæt i pilotprojektet "Kunstskaab", der kører i Helsingør kommune i 2011-2012. Dette projekt indeholder en kobling til forskningsprojektet "Fremtidens Skole" der ledes af "Konsortiet Fremtidens Skole" og Professionshøjskolen Metropol. Koblingen søges videreført til det fulde projekt "KMØ Kunstskaab", og har til hensigt at sikre en pædagogisk fagkompetence i arbejdet med udviklingen af de konkrete workshops, samt en teoretisk platform for opsamling og perspektivering af forskning og erfaringer gjort i laboratorierne. Projektet baserer sig på projektorienterede forløb med professionelle kunstnere, der med en innovationspædagogisk tilgang udvikler et kunstnerisk produkt sammen med børn og lærere. Gennem samarbejder med Dansens Hus og Busters Medieworkshop fokuseres i 2012 på de kreative kompetencer der knytter sig til digitale medier og dans/bevægelse. Gennem et integreret samarbejde med Professionshøjskolen Metropol og konsortiet "Fremtidens skole" sikres rammerne for at måle indsats og resultater, samt de pædagogiske perspektiver. Desuden søges laboratorier og forløb knyttet til opgave eller praktikforløb for bachelorstuderende og/eller efteruddannelsesforløb. <u>Kreativ dans og bevægelse</u> Laboratorierne der udvikles og afholdes i samarbejde med Dansens hus vil sætte fokus på bevægelse og dans, og hvordan man på en enkel og kreativ måde kan få alle elever til at arbejde sammen og udtrykke sig på nye måder gennem bevægelse. Forløbet sætter særlig fokus på det at arbejde udviklende i et kreativt fællesskab, som byder den enkelte elevs bidrag velkommen, så eleverne bliver udfordret både på det individuelle og det kollektive niveau. <u>Digital kreativitet</u> Laboratorierne der udvikles og afholdes i samarbejde med Busters Medieworkshop har som fokus at styrke børns mediekompetencer, så de får mulighed for at bruge medierne som et kreativt værktøj. Gennem aktiv deltagelse skaber børnene deres egne medieprodukter, og får dermed en større forståelse for medierne, hvad enten det er mobiltelefonen, internettet, computerspillet eller film. Samtidig for de konkrete værktøjer og metodikker knyttet til produktionen, så som
--	--

		udvikling af idé og manuskript, storyboards og digitale platformes muligheder etc. Tidsplan: Forår 2012: Etablering af lokalt netværk og koordinering. Fælles udvikling af praktiske og tematiske rammer for laboratorier med deltagelse af lærere, forvaltninger, professionelle kunstnere, Metropol samt Dansens Hus og BUSTERS medieworkshops. Efterår 2012: - Forberedende workshopforløb for lærere/pædagoger - Laboratorier for børn på skoler og kunstinstitutioner - eventuel afsluttende festival/ netværksarrangementer - opsamling af erfaringer og planlægning af videre forløb På baggrund af erfaringer fra 2012 vil der blive udviklet yderligere fokusområder for årene 2013-15.
4.	Hvad er formålet med projektet?	Med udgangspunkt i ny forskning, der peger på, at børns møde med kunst og kultur kan fremme læring og identitets- og demokratisk dannelse, er det formålet med projektet "Kreative Børn", at etablere et kontinuerligt samarbejde omkring udviklingen af kreative arbejdsprocesser og læringsrum på tværs af kultur-, skole- og daginstitutionsområdet, og at regionens kulturtilbud synliggøres på tværs af institutioner og kommunegrænser. På den måde er det et mål for projektet, at aftalekommunerne bliver forgangseksempel på børnekulturområdet gennem implementering af en innovativ kunstpædagogisk praksis som målbart kvalificerer den æstetiske og pædagogiske praksis, og derigennem giver <u>alle</u> børn bedre rammebetingelser for en stimulering af deres kreative og innovative kompetencer.
5.	Hvordan bidrager projektet til opfyldelse af indsatsområder i kulturaftalen?	Kreative Børns målsætning flugter direkte med målsætningen for indsatsområdet Børn og Kultur, idet projektet konkret arbejder med: - at kulturregionens børn stifter kendskab med kunst og kunstneriske udviklingsprocesser. - at skabe samarbejde på tværs af kommuner og fagsektorer omkring udviklingen af rammerne for børns møde med kunst, kultur og kreative arbejdsprocesser, så der skabes større synlighed og sammenhæng omkring de børnekulturelle tilbud og tiltag. - at udvikle nye rammer og metodikker, der kan styrke og fremme børns kreative, innovative og sociale kompetencer i et samarbejde mellem kunstnere, lærere og forskere.

6.	Hvornår i aftaleperioden løber projektet?	Projektet "Kreative Børn" løber i perioden 2012-2015. 2012: Kulturel handleplan 2012: KMØ Kunstsab, Kreative Laboratorier, Dans og bevægelse + Busters Medieworkshop 2013-15: KMØ Kunstsab udvikles videre på baggrund af erfaringer i 2012
7.	Hvilke effekter vil efterfølgende kunne konstateres eller sandsynliggøres? Og hvordan?	Under og efter "Kreative Børn" vil følgende effekter kunne sandsynliggøres: - Større sammenhæng i udviklingen af de børnekulturelle tilbud i kulturregionen og bedre viden om, og brug af, de børnekulturelle tilbud på tværs af kommunegrænserne. - Tættere koblinger og samarbejdsrelationer mellem daginstitutioner, skoler og kultur- og fritidsinstitutioner så børns møde med kultur får større helhedskarakter. - Større fokus på de kreative kompetencers betydning og metodik i skoler og dagsinstitutioner. - Øgede muligheder for professionelle kunstnere som faglærere i læringssammenhænge.
8.	Hvilke samarbejdsparter indgår i projektet?	Ud over ejerkredsen nævnt under pkt. 2, indgår følgende samarbejdsparter: Dansens Hus BUSTERS medieworkshop Professionshøjskolen Metropol, institut for skole og læring Konsortiet Fremtiden Skole Børnekulturens Netværk <u>Mulige samarbejdsparter</u> Det Danske Filminstitut Kunstrådet Lokale biblioteker og kulturinstitutioner Kunstuddannelserne under kunstrådet <u>Interessenter:</u> Skoletjenesten Sjælland, Teatercentrum, LMS, Børn, Kunst og Billeder, Kunstrådet, Børne- og kulturchefforeningen, organisationer og foreninger på skole- og dagtilbudsområdet.
9.	Kortfattet budget og finansieringsplan	Kreative Børns økonomi er baseret på basisindskuddet fra de deltagende kommuner, Region Hovedstaden og Kulturministeriets medfinansiering – samt medarbejderressourcer fra de enkelte kommuner.

		<u>Indtægter</u> 2012: Kommuner 535.000 kr. Region H 147.500 kr. Kulturministeriet 682.500 kr. I alt 1.365.000 kr. 2013-2015: Kommuner: 385.000 kr. pr. år Region Hovedstaden: 147.500 kr. pr. år Kulturministeriet 532.500 kr. pr. år I alt 1.065.000 kr. pr. år Udgiftsposter udarbejdes i forbindelse med endelig udvikling og programlægning af laboratorier.
10.	I hvilket omfang er der givet tilsagn om lokal egenfinansiering?	2012: Kommunernes Basisfinansiering: 385.000 kr. Helsingør Kunstsab: 150.000 kr. Region H: 147.500 kr. 2013-2015: Kommunernes Basisfinansiering: 385.000 kr. pr. år Region Hovedstaden: 147.500 kr. pr. år I alt: 2.280.000 kr.
11.	Kulturministeriets tilskud	Kulturministeriet yder 2.280.000 kr. i den samlede periode 2012-2015.

Kultur og fritid i det offentlige rum

Målet for indsatsområdet "Kultur og fritid i det offentlige rum" er, at de kulturelle institutioner og tilbud spiller en aktiv rolle i at udvikle det offentlige rum som et kulturelt levende og spændende, fælles mødested.

Projekter under Kultur og Fritid i det offentlige rum:

- ❖ Det aktive byrum

1.	Projektets navn	Det aktive byrum
2.	Projektansvarlig	Tovholder: Køge Kommune Deltagere: Allerød, Furesø, Gribskov, Halsnæs, Helsingør, Køge og Hillerød Kommuner.
3.	Projektets indhold Helt kort fortalt	At udvikle en mobilapplikation i første halvdel af aftaleperioden, mens tre andre projekter modnes med henblik på realisering i anden halvdel af aftaleperioden.
	Aktiviteter i projektet	Det aktive byrum består af følgende delelementer: <u>Mobilapplikation</u> Der udvikles en mobilapplikation til kultur- og fritidstilbud for selvorganiserede unge, hvor de deler de 'fede' steder til skating, parkour, street-fodbold, street basket, free ride, BMX etc. <u>Mobile faciliteter</u> I første aftaleperiode udvikles desuden et delprojekt for mobile faciliteter til leg, bevægelse og kulturelle aktiviteter med henblik på afprøvning af nye tilbud i forskellige typer af offentlige rum. <u>Udfordring af byrummets muligheder og funktionaliteter</u> Dertil arbejdes med modningen af et projekt, der gennem typer af kunstnerisk indgriben afprøver og udfordrer de eksisterende muligheder og funktionaliteten i byens rum. <u>Samhandlingsrum</u> Endelig arbejdes der med samhandlingsrum i byrummet for borgere – og for pendlere – med udgangspunkt i steders DNA og sammen med borgerne.
4.	Hvad er formålet med projektet?	Formålet med projektet "Det aktive byrum" er at afprøve nye koncepter for programmering af byrum – og samtidig undersøge, hvilke eksisterende offentlige steder som er populære pga. særlige kvaliteter.
5.	Hvordan bidrager projektet til	Projektet undersøger mulighederne for nye veje til samspil mellem kommuner og selvorganiserede brugere – og opnå indblik i brugernes adfærd og

	opfyldelse af indsatsområder i kulturaftalen?	præferencer. Ad den vej vil de forskellige delelementer generere viden om, hvilke kvaliteter der i brugernes øjne kendetegner de gode, offentlige steder, så kommunerne fremadrettet kan skabe levende og aktive byrum for alle.
6.	Hvornår i aftaleperioden løber projektet?	"Det aktive Byrum" løber i perioden 2012-2015. Udviklingen af mobilapplikation samt modning og konkretisering af øvrige projekter løber fra primo 2012 til ultimo 2013.
7.	Hvilke effekter vil efterfølgende kunne konstateres eller sandsynliggøres? Og hvordan?	Under og efter "Det aktive byrum" vil følgende effekter kunne sandsynliggøres: Der er udviklet en mobilapplikation til kultur- og fritidstilbud for selvorganiserede unge, hvor de deler steder til skating, parkour, street-fodbold, street basket, free ride, BMX etc. Hermed er der samtidig foretaget en kortlægning af de selvorganiserede brugeres adfærd og præferencer, og der er dermed opnået indblik i, hvilke kvaliteter som kendetegner de gode, offentlige steder, som kommunerne kan bruge fremadrettet.
8.	Hvilke samarbejdsparter indgår i projektet?	Ud over ejerkredsen nævnt under punkt 2, indgår følgende mulige samarbejdsparter i projektet: • Interesseorganisationer inden for Skating, BMX etc. • Lokale- og Anlægsfonden • Regionens kunstmuseer
9.	Kortfattet budget og finansieringsplan	Indtægter 2012-2013: Kommunernes basisfinansiering: 235.000 kr. pr. år Kulturministeriet: 235.000 kr. pr. år I alt: 470.000 kr. pr. år Udgifter: 2012 Udvikling af tekniske løsninger 220.000 Research og gennemførelse af fokusgrupper 25.000 Projektledelse 175.000 Udvikling af mobil facilitet, ikke produktion 50.000 Samlet 470.000 2013 Justering af tekniske løsninger for applikation 50.000 Kortlægning på baggrund af applikation 20.000 Projektledelse 175.000 Produktion af prototype for mobil facilitet 125.000 Konceptudvikling for kunstprojekt 100.000

		Samlet	470.000
10.	I hvilket omfang er der givet tilsagn om lokal egenfinansiering?	Kommunernes Basisfinansiering: 470.000 kr. i perioden 2012-2013.	
11.	Kulturministeriets tilskud	Kulturministeriet yder 470.000 kr. i perioden 2012-2013.	

Målsætningen for indsatsområdet "Kreative Vækst" er at øge de kreative erhvervs vækstmuligheder i kulturregionen.

Projekter under Kreativ Vækst:

- ❖ Filmfond

1.	Projektets navn	Regional Filmfond
2.	Projektansvarlig	Tovholder: Københavns Kommune Deltagere: Hvidovre, Ballerup, København og Frederiksberg Kommuner
3.	Projektets indhold Helt kort fortalt	At etablere en filmfond, som investerer i større (internationale) film- og tv-produktioner. Fonden etableres som selvstændig enhed (erhvervsdrivende fond eller lign.). Der vil blive udarbejdet specifikke retningslinier for fondens investeringer, f.eks. at det er større filmproduktioner med budgetter på min. 30 mio. kr. Tilsvarende vil der blive udarbejdet forslag til, hvordan fondens investorer kan stille krav produktionsselskaberne, f.eks. krav om omsætning i regionen eller lign. Kommunerne i kulturaftalen kan koble et tilgængelighedsprojekt op om filmfonden, som handler om at samarbejde om indsatsen for at gøre regionen let tilgængelig i forhold til produktioner, herunder indhentelse af tilladelser, koordinering af afspærringer mv. Dette projekt kan etableres som et netværkssamarbejde med koordinering og kontakt mellem kommunernes teknik- og miljøforvaltninger, eller som mere formelt organiseret "one stop shop".
	Aktiviteter i projektet	Filmfonden investerer i større film- og tv-produktioner med budgetter på min. 30 mio. kr. Fonden etableres med selvstændig bestyrelse mv. Produktionerne vil have en sådan størrelse, at filmene bliver internationale, hvad enten de er produceret af danske eller udenlandske selskaber. Kommunerne i kulturaftalen kan koble et tilgængelighedsprojekt op om filmfonden, som handler om at samarbejde om indsatsen for at gøre regionen let tilgængelig i forhold til produktioner, herunder indhentelse af tilladelser, koordinering af afspærringer mv. Dette projekt kan etableres som et netværkssamarbejde med koordinering og kontakt mellem kommunernes teknik- og miljøforvaltninger, eller som mere formelt organiseret "one stop shop".
4.	Hvad er formålet med projektet?	Formålet med Filmfonden er at medvirke til at skabe en filmetropol i kulturregionen. Hovedstadsområdet har en filmbranche på internationalt niveau samt en infrastruktur, der understøtter en stærk filmbranche, herunder en stor talentmasse, filmstudier, uddannelsesinstitutioner mv. På den baggrund har

		regionen gode forudsætninger for at blive en filmetropol, hvor der produceres film til et internationalt marked. De større internationale og nationale filmproduktioner flyttes i stigende grad uden for regionen. En væsentlig årsag hertil er regionale filmfonde, der er etableret rundt om hovedstadsområdet – f.eks. Film Fyn, Film i Skåne, Film i Väst (Trolhättan), FilmFörd. Hamburg og Medienboard Berlin-Brandenburg. Dette har skabt en større konkurrence om filmproduktionerne. Hvis hovedstadsområdet fortsat skal have en film- og tv-branche med internationalt format samt kunne tiltrække store film- og tv-produktioner, er det derfor en væsentlig faktor, at der etableres en regional filmfond, der kan stimulere til højere kvalitet, vækst inden for filmmiljøet.
5.	Hvordan bidrager projektet til opfyldelse af indsatsområder i kulturaftalen?	En filmfond vil i første omgang styrke film- og tv-branchen i regionen, med højere kvalitet, udvikling og vækst, hvilket vil give en række erhvervsmæssige ”spill-over-effekter” der rækker ud over kernebranchen. Det gælder blandt andet: • Etablering af arbejdspladser samt øget omsætning i erhverv relateret til film- og tv-branche (f.eks. specialeffects, stunt, sceneproduktion, kamera og teknik mv.). • Styrkelse af andre kreative erhverv, f.eks. computerspil-, musik- og teaterbranchen. • Udviklingsmuligheder – både markeds-mæssige og kunstneriske – for dansk film og den danske filmbranche • Øget internationalisering og eksport som følge af styrket internationalt netværk, inspiration og udveksling af viden og knowhow • Øget omsætning i servicefag såsom hotel, restauration, transport og service • Branding af regionen og tiltrækning af turister til gavn for det brede erhvervsliv På baggrund af en analyse foretaget af Copenhagen Entertainment, Copenhagen Film Festivals, Producentforeningen og rådgivningsfirmaet Manto A/S anbefales filmfondens budget at være 25 mio. kr. Der kan forventes et afkast med en multiplikatoreffekt på 3,25. Det gælder inden for omsætning, eksport, arbejdspladser mv. Med et kommunalt engagement i filmfonden som grundlag vil projektet desuden kunne bidrage til et tættere samspil mellem kommunerne og de kreative erhverv – og en ny måde at investere i de kreative erhverv på tværs af regionen.
6.	Hvornår i aftaleperioden løber projektet?	Hvis der bevilges midler til fonden, kan den starte i 2012.
7.	Hvilke effekter vil efterfølgende kunne konstateres eller sandsynliggøres? Og hvordan?	Etableringen af Filmfonden vil kunne sandsynliggøre følgende effekter: Jf. punkt 5 vil en filmfond bidrage til økonomisk vækst i form af omsætning og arbejdspladser i regionen. Derudover vil flere af de store film- og tv-produktioner være med til at styrke den danske filmbranche generelt, ligesom der vil være

		"spill-over-effekter" til andre kreative erhverv, herunder computerspil, musik osv. Store filmproduktioner vil være internationale film – hvad enten de er produceret af danske eller udenlandske selskaber. Dette kan være med til at brande hovedstadsområdet – som 'location', som turismedestination eller som kreativ by. På konkret niveau vil det være muligt at identificere effekten gennem antallet af støttede film samt eventuelle effektmålinger af afledte økonomisk aktivitet.
8.	Hvilke samarbejdsparter indgår i projektet?	Udover de deltagende kommuner nævnt under punkt 2, indgår følgende samarbejdsparter: <u>Nuværende samarbejdsparter:</u> Arbejdsgruppen bag filmfond-oplægget til Københavns Kommune: Copenhagen Entertainment, Copenhagen Film Festivals, Producentforeningen og rådgivningsfirmaet Manto A/S. Region Hovedstaden forventes at medfinansiere fonden via Vækstforum hovedstaden.
9.	Overordnet finansieringsplan	Målet for filmfondens budget er i alt 40 mio. kr. Finansieringen baseres på individuelle indskud i fonden fra kommuner, Region Hovedstaden og eventuelle yderligere aktører. Etableres der et sideløbende kommunalt tilgængelighedsprojekt, sker det gennem selvstændig finansiering, der ligger ud over filmfondens budget. Et sideløbende projekt forventes at kunne afholdes inden for basisfinansierings rammer. Der er pt. ingen basisfinansiering til projektet. Denne vil først blive aktuel, når grundlaget for fonden er afklaret yderligere i løbet af 2012.
10.	I hvilket omfang er der givet tilsagn om lokal egenfinansiering?	
11.		Kulturministeriet støtter ikke projektet økonomisk.

Forretningsudvalgets møde den 27. marts 2012

Meddelelse nr. 35.06

Emne: Aftale om takstnedsættelser og pulje til forbedringer af den kollektive trafik

1 bilag

Rammeaftale om takstnedsættelser og pulje til forbedringer af den kollektive trafik

1. marts 2012

Regeringen (Socialdemokraterne, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti), Dansk Folkeparti og Enhedslisten er enige om at nedsætte taksterne i den kollektive trafik med 500 mio. kr. årligt fra d. 1. januar 2013 og om at afsætte en årlig pulje på 500 mio. kr. til investeringer i forbedringer af den kollektive trafik fra 2013. Parterne er enige om, at aftalen skal sikre, at der hurtigst muligt tages initiativer til at mindske trængslen og luftforureningen i hovedstadsområdet.

De årlige udgifter på i alt 1 mia. kr. finansieres ved at lukke muligheden for uhensigtsmæssig brug af reglerne for registreringsafgift af leasing- og demobiler. Denne stramning vurderes med afsæt i gængse principper for beregning af provenueeffekter at styrke de offentlige finanser med ca. 1 mia. kr. om året efter korrektion for tilbageløb og adfærd. Dette udtømmer anvendelsen af provenuet fra denne stramning, som dermed ikke fremadrettet vil kunne anvendes til finansiering af andre politiske initiativer.

Udover indgrebet i forhold til reglerne for demo- og leasingbiler er parterne enige om, at regeringens bebudede omlægning af bilafgifterne skal være provenuneutral.

Pulje til billigere kollektiv trafik

Parterne er enige om at afsætte 500 mio. kr. årligt til nedsættelse af taksterne i den kollektive trafik. Takstnedsættelsen vil gælde for den kollektive trafik i hele landet. Passagererne i bus, tog og metro vil derfor opleve, at priserne i den kollektive trafik falder allerede fra 2013.

Parterne lægger vægt på, at takstnedsættelsen får størst mulig effekt for passagererne. Takstnedsættelserne tilrettelægges, så de kan administreres inden for den eksisterende struktur og ansvarsdeling i den kollektive trafik, herunder fordelingen af ansvaret for takstfastsættelse mellem trafikselskaber og togoperatører. Trafikselskaberne og togoperatørerne får fuld kompensation for indtægtstab som følge af takstnedsættelserne.

Parterne noterer sig, at takstudviklingen siden 2008 har været underlagt et takststigningsloft, som indebærer, at taksterne ikke kan stige mere end omkostningerne ved at drive den kollektive trafik. Takstloftet opretholdes, efter at takstnedsættelsen er gennemført, så det sikres, at takstnedsættelsen ikke efterfølgende udhules af ekstraordinære takststigninger.

Regeringen forelægger i løbet af 1. halvår 2012 konkrete modeller for implementeringen af takstnedsættelserne for parterne, således at takstnedsættelserne får effekt fra starten af 2013.

Pulje til investeringer i forbedringer af den kollektive trafik

Parterne er enige om at afsætte en pulje på 500 mio. kr. årligt dels til nødvendige følgeinvesteringer som følge af det øgede antal passagerer i forbindelse med taksnedsættelserne, dels investeringer i egentlige forbedringer af den kollektive trafik.

Puljemidler for 2013 udmøntes af parterne i foråret 2012 på baggrund af et oplæg fra regeringen. Heri indgår også oplæg om anvendelsen af midler på i størrelsesordenen 600 mio. kr. fra stramningen af registreringsafgiften for leasing- og demobiler i den resterende del af 2012 efter forslagets ikrafttræden.

Parterne er enige om blandt andet at fremme projekter og initiativer med fokus på reduktion af trængsel samt grønne løsninger. Finansieringen af en eventuel havnetunnel i København kan ikke ske med nærværende rammeaftale.

Parterne noterer sig, at nærværende aftale modsvarer den forventede beskæftigelseseffekt fra den del af kickstart-pakken, der vedrørte betalingsringen.

Parterne bag denne aftale vil fremover indgå i forligskredsen om udmøntning af puljerne til investeringer i forbedringer af den kollektive trafik og billigere kollektiv trafik. Det vil i den fremadrettede puljeudmøntning ikke være muligt for et enkelt parti at afvise bestemte særlige initiativer eller temaer, som ønskes prioriteret af de øvrige partier bag aftalen. Der vil dog ved udmøntningen skulle tilstræbes at finde flest mulige projekter, der er enighed om.

Kørselsafgifter for lastbiler

Parterne noterer sig, at det følger af finanslovaftalen for 2012 mellem regeringen og Enhedslisten, at der arbejdes med en mere vidtgående model for indførelse af kilometerbaserede kørselsafgifter for lastbiler, og at det ekstra provenu fra kørselsafgifter for lastbiler bruges på at gøre den kollektive transport bedre og billigere. Det ekstra provenu fra kørselsafgifter fra lastbiler ligger ud over puljen i nærværende rammeaftale og skal udmøntes af parterne bag den pågældende finanslovaftale.

Samlet strategi for modernisering af infrastrukturen, reduktion af trængsel og luftforurening i hovedstadsområdet samt et yderligere løft af den kollektive trafik

Parterne er enige om at nedsætte en kommission med henblik på at analysere mulige tiltag til modernisering af infrastrukturen, reduktion af trængsel og luftforurening i hovedstadsområdet samt et yderligere løft af den kollektive trafik.

Kommission skal undersøge mulighederne for hurtigt virkende indgreb, der begrænser trængslen og forbedrer miljøet, herunder udvidelse af miljøzoner og skrappe krav for at opnå miljøgodkendelse af lastbiler. Kommissionen skal samtidig belyse mulighederne for roadpricing på landsplan samt komme med forslag til finansiering af initiativer til at mindske trængsel, luftforurening og løfte den kollektive trafik yderligere.

Kommissionen fremlægger de første konkrete forslag for regeringen i januar 2013 og skal i august 2013 fremlægge den samlede strategi. Strategien drøftes blandt parterne bag denne aftale med henblik på en vurdering af de konkrete forslag.

Regeringen fremlægger i marts 2012 et oplæg til kommissorium for kommissionen for parterne.

Forretningsudvalgets møde den 27. marts 2012

Meddelelse nr. 35.07

Emne: Rigsrevisionen vil undersøge forebyggelsesindsatsen på sundhedsområdet

1 bilag

Region Nordjylland
Region Midtjylland
Region Syddanmark
Region Hovedstaden
Region Sjælland

St. Kongensgade 45
1264 København K

Tlf. 33 92 84 00
Fax 33 11 04 15

rr@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

Undersøgelse af forebyggelsesindsatsen på sundhedsområdet

6. marts 2012

Rigsrevisionen gennemførte en forundersøgelse af forebyggelse på sundhedsområdet i foråret 2010, men valgte at udskyde en større undersøgelse. Vi har nu besluttet at tage forebyggelsesindsatsen på sundhedsområdet op igen i en ny forundersøgelse. Forundersøgelsen vil fokusere på den borgerrettede indsats og samarbejdet mellem Sundhedsstyrelsen, regionerne og kommunerne i den forbindelse. De er endnu for tidligt at sige i hvilket omfang regionerne vil blive inddraget, og vi vil derfor vende tilbage når forundersøgelsen er mere fremskredet.

Kontor: A3

J.nr.: 2012-6000-25

Vi vil dog gerne allerede nu bede jer om at udpege en kontaktperson, og melde tilbage om det i løbet af uge 10.

I kan henvende jer til specialkonsulent Tina Fallesen på tlf. 33 95 10 16 eller pr. mail til tifa@rigsrevisionen.dk vedrørende kontaktpersonen eller hvis I har spørgsmål.

Med venlig hilsen

Henrik Berg Rasmussen
Kontorchef

Forretningsudvalgets møde den 27. marts 2012

Meddelelse nr. 35.09

Emne: Kvalitet i behandlingen af medicinske patienter i planlægningsområde
Nord

1 bilag

NOTAT**Telefon** 38 66 50 00
Mail regionh@regionh.dk**Web** www.regionh.dkCVR/SE-nr: 29 19 06 23
Ref.: svehar

Dato: 21. marts 2012

Kvalitet i behandlingen**Kvalitet frem for nærhed**

Region Hovedstaden har en samlet plan "Hospitalsplan 2007" og "Hospitals- og Psykiatriplan 2020 med en målsætning om, at levere høj kvalitet i behandlingen uanset hvor behandlingen sker. Det kræver stærke faglige miljøer, med fokus på forskning, udvikling og uddannelse – og det kræver produktivitet, effektivitet og udnyttelse af ressourcerne.

Behandlingen skal ske tæt på borgerne, men et princip om nærhed skal sættes overfor kvalitet. Hvis det ikke er muligt at sikre både nærhed og kvalitet, vil målet om at sikre kvalitet i behandlingen gå forud for nærhed – og så må patienten rejse efter kvaliteten.

Øvelse gør mester

Det er et bærende element helt fra regionens begyndelse - både i "Hospitalsplan 2007" og "Hospitals- og Psykiatriplan 2020", at afdelinger og funktioner samles – og hensynet til kvalitet og patienter har betydet meget store omvæltninger i hele regionen. Faktum er at øvelse gør mester, fordi kvaliteten bliver bedre, hvis man har tilstrækkeligt mange patienter.

Regionen er opdelt i fire planlægningsområder. Der er ét akuthospital i hvert område og de har det antal patienter, der skal til for at sikre kvaliteten på det akutte område. Behandling og udredning af høj kvalitet kræver ofte samspil mellem flere funktioner og specialer i særdeleshed på det akutte område. Høj kvalitet i den akutte behandling skal kunne leveres døgnet rundt - året rundt.

Frit sygehusvalg – man 'stemmer med fødderne' i Nord

På det medicinske område har været et udgangspunkt, at der til hvert hospital er ca. 100.000 borgere (gerne flere), som helt nødvendige for at opretholde kvaliteten. Det forudsætter, at hospitalerne ikke fravælges af patienterne i optageområdet. Der er jo frit valg på hospitaler (undtagelsen er ambulance med udrykning, som altid kører til det nærmeste akuthospital)

Nye opgørelser viser, at patienterne (selvhenvendende) og de praktiserende læger (indlæggelser) som for blot 1-2 år siden ville have henvendt sig eller være blevet henvist

af praktiserende læge/vagtlægen til enten Frederikssund Hospital eller Helsingør Hospital har ændret adfærd. Mange flere henvender sig i dag direkte på Hillerød Hospital eller indlægges af lægen på Hillerød Hospital. Når ”patienterne stemmer med fødderne” – ændrer det antallet af patienter på det medicinske område. På den ene side modtager Hillerød lige i overkanten af hvad hospitalet kan bære og på den anden side giver det tomme senge og kvadratmetre på de to andre hospitaler i Nord nemlig Frederikssund og Helsingør. Skævvridningen betyder at kvaliteten trues alle tre steder. Vi vil fastholde den gode kvalitet i Nord og et velfungerende akuthospital, derfor er det ikke muligt at flytte specialer ud fra Hillerød.

Lighed i patientbehandlingen uanset bopæl

Kvaliteten på det medicinske område i Nord er endnu forsvarlig. Udfordringen er at holde kvaliteten, hvis udviklingen fortsætter og patientgrundlaget fortsat falder på de 2 mindre hospitaler. Det vil være rettidig omhu i forhold til kvalitet at revurdere – strukturen – altså at se på om kræfterne og ressourcerne bruges rigtigt. Hvis den udvikling vi har set over det seneste år fortsætter er der risiko for, at Helsingør og Frederikssund hospitaler i praksis får for få medicinske patienter at det kan blive kritisk for patient-sikkerheden.

Vi er udfordret, men kan ikke blot løse problemet ved flytte medicinske patienter fra Hillerød Hospital til Helsingør (eller Frederikssund) for det vil betyde at Hillerød hospital får for få patienter - Hillerød vil dermed ikke kunne fungere som et fuldgældigt akuthospital. Man kan kun i et vist omfang flytte patienter fra Hillerød, når de er færdigudredt og i rolig fase, men det er dårlig kvalitet, at flytte patienter rundt i et udredningsforløb alene på baggrund af pladshensyn.

Det kan være en vanskelig balance i den sundhedsfaglige verden præcist at vide, hvornår vi er på forkant i bestræbelserne på at holde kvaliteten, hvornår vi burde have reageret tidligere og hvornår vi kan håbe at en udvikling vender. Men man skal huske vi primært diskuterer faglig kvalitet og sekundært økonomi.

For fortsat at kunne tilbyde behandling af høj kvalitet på det medicinske område i planlægningsområde Nord og for at sikre lighed i behandlingen af regionens borgere - uanset bopæl og uanset hvilket hospital, de kommer i kontakt med, er det foreslået, at Helsingør Hospital lukkes, og at aktiviteten samles på Frederikssund og Hillerød Hospital.

Med venlig hilsen
Helle Ulrichsen

Forretningsudvalgets møde den 27. marts 2012

Meddelelse nr. 35.11

Emne: Indgåelse af rammeaftale med medicinalvirksomheder

2 bilag

FRAMEWORK AGREEMENT

December 2011

BETWEEN GLAXOSMITHKLINE PHARMA A/S
 CVR NR. 27394019
 NYKÆR 68
 2605 BRØNDBY

("GSK" OR "PARTY")

AND REGION HOVEDSTADEN
 CVR NR. 29 19 06 23
 KONGENS VÆNGE 2
 3400 HILLERØD

("REGION H" OR "PARTY")

AND KØBENHAVNS UNIVERSITET
 CVR NR. 29 97 98 12
 NØRREGADE 10
 1017 KØBENHAVN K

("KU" OR "PARTY")

WHEREAS GSK is a pharmaceutical company focusing on collaboration with Danish universities and hospitals with a view to develop safe and effective medicine and produce new knowledge about diseases and treatments for patients and the healthcare authorities in Denmark to the benefit of all parties not least to patients who will benefit from new innovative medicine.

WHEREAS Region H focuses on securing a healthcare system characterised by development and outstanding quality in terms of treatments. Apart from treatment of patients Region H's core services include education and research of high international standard in close collaboration with the universities and the private sector thereby underpinning growth and development in the Capital Region of Copenhagen.

WHEREAS KU is an internationally oriented university focusing on development and commercialisation of research-based technologies through research, education and com-

mercialisation thereby underpinning growth and development in the private sector.

WHEREAS GSK, Region H and the KU wish to extend and intensify their collaboration within a range of Focus Areas and

WHEREAS this collaboration aims to intensify and coordinate existing and fruitful relations between the Parties in terms of research, development and education,

THEREFORE GSK, Region H and the KU enter into this agreement (Framework Agreement) for future collaboration between the Parties. The Framework Agreement only contains the overall principles for collaboration. Individual, concrete projects will be described in detail with reference to this present Framework Agreement.

1. AIM

1.1 Focus Areas. The overall aim of the Framework Agreement is to increase the intensity and the visibility as well as the speed of decisions for collaboration activities between the Parties. The parties aim to achieve this by establishing closer and more systematic collaboration between GSK, KU and Region H within all types of research collaboration within the pharmaceutical value chain. Areas in question can be early stage, clinical research and late stage projects ("Focus Areas"). Focus on these areas will happen through research, development and education.

1.2 Research and Development. The aim of the Focus Areas in relation to research and development is to exchange knowledge about scientific and technological subjects and to develop new technologies through collaborative projects which are relevant for the development of new drugs. This will happen by initiating relevant PhD projects and post-doc projects, extension of scientific networks and through publications and conferences on relevant subjects.

1.3 Education. The aim of the Focus Areas in relation to education is to increase the knowledge of career opportunities within the pharmaceutical industry amongst KU's students and candidates, to increase the number of highly qualified graduates and to ensure education and supervision of the highest international scientific level.

2. ORGANISATION OF THE COLLABORATION

2.1 Contacts. Simultaneously with the signing of this Framework Agreement GSK, Region H and KU will each appoint one contact person ("Contact Person"). The Contact Persons are in charge of the coordination of the concrete agreements, including dia-

logue with relevant researchers, heads of departments, legal aid and other relevant parties. One Party can at any time replace a Contact Person appointed by the Party.

The Contact Persons shall jointly facilitate an on-going dialogue between the Parties. The dialogue shall ensure scientific development and follow-up on the Focus Areas stated in the Framework Agreement. The Contact Persons must ensure that there is an overall evaluation of the collaboration.

3. CONCRETE PROJECTS

3.1 Concrete projects. When two or more Parties agree to carry out a project or an activity under this Framework Agreement it can be initiated when the project's parties have produced a project description, a budget overview and the relevant agreements for the project in question (including IP rights, exploitation rights, publication and confidentiality).

3.2 Ethical Obligation. When carrying out concrete projects the Parties are obliged to act in an ethically responsible way and to observe relevant legislation.

3.3 Follow-up. The Contact Persons are to be included actively in projects under the Framework Agreement in order to create a best practise foundation which can ease the start and administration of new projects.

4. LENGTH AND PUBLICATION OF THE FRAMEWORK AGREEMENT

4.1 Effective Date. The effective date of the Framework Agreement is the day of the last signature of the parties and the Framework Agreement has a duration of five (5) years. The year before the end of the Framework Agreement the parties will discuss whether the Framework Agreement should be prolonged with e.g. another five (5) years. The Contact Persons will ensure that this negotiation takes place.

4.2 Termination. The Framework Agreement can be terminated by any Party giving six (6) months written notice at the end of a calendar month. Projects and activities which have started before the termination of the Framework Agreement will be carried out according to the concrete agreements on the relevant projects and activities.

4.3 Communication. Each party has the right to publish information regarding both the existence of the collaboration and the content of the collaboration after the Framework Agreement has been signed. The Parties will consider creating a joint elec-

tronic platform which will contribute to an increased knowledge about the collaboration both internally and externally.

The Framework Agreement will be signed by each Party in three (3) originals so that each Party receives and keeps one (1) signed original.

For GlaxoSmithKline Pharma A/S:

Place:

Date:

[name]

For Region H:

Place:

Date:

[name]

For Københavns Universitet:

Place:

Date:

Thomas Bjørnholm

Bilag 1

ALLIANCE AGREEMENT

This Alliance Agreement (the “Agreement”) is entered into as of [], 2012 (the “Effective Date”), by and between[name of local Quintiles entity] (“Quintiles”), and [Hvidovre Hospital, Kettegård alle 30, 2650 Hvidovre (“SITE”) (Quintiles and SITE, each a “Party”, and collectively, the “Parties”).

RECITALS:

A. Quintiles is a contract research organization providing clinical research services for entities engaged in the development, manufacture, and sale of pharmaceutical products. SITE is seeking to advance and conduct health research.

B. Site is willing to enter into this Agreement and sees this setup as a pilot project for the purpose of evaluating whether this Agreement shall be extended and is beneficial to both Parties.

C. SITE and Quintiles desire to enter into this Agreement to facilitate the conduct of industry sponsored clinical trials (“Clinical Trial(s)”) at SITE.

NOW THEREFORE, in consideration of the mutual benefits to be derived from this Agreement, Quintiles and SITE agree as follows:

SECTION 1. Purpose, Goals, and Objectives

SITE and Quintiles intend to work to increase access to Clinical Trials for patients and investigators of SITE based on the following mutual goals and objectives:

- (a) Expand opportunities for patients to participate in Clinical Trials;
- (b) Expand opportunities for existing investigators of SITE to conduct Clinical Trials;
- (c) Develop new investigators capable of performing Clinical Trials in accordance with GCP; and
- (d) Improve efficiency and quality in the start-up and conduct of Clinical Trials.
- (e) Increase the number of Clinical Trials at Site

SECTION 2.

The Parties will in good faith work towards achieving the Purpose, Goals and Objectives stated in Section 1.

2.1 Site Commitments

In particular Site agrees to try to establish one point-of-contact and coordinator for the conduct of all feasibility assessments, by Quintiles, across Site ("SPOC"). It is the hope of Site that establishing SPOC will contribute to:

- (a) development of efficient Clinical Trial start-up processes at Site;
- (b) identification of qualified physicians to serve as investigators for Clinical Trials;
- (c) providing timely Clinical Trial design feedback and estimated patient enrollment rates;
- (d) responding of requests for completion of Site Information Forms (as defined in Section 3.1) from Quintiles in a timely manner consistent with the provisions of Section 3.1;
- (e) meeting the performance standards, recruitment targets, and other specific commitments set forth in this Agreement and those established for individual Clinical Trials;
- (f) Site agrees, at no cost for Quintiles, to reasonably participate in feasibility reviews for Clinical Trial protocols..
- (g) In addition Site agrees, to the extent practicable, and reasonably, to jointly develop recruitment plans (for recruitment of patients) in cooperation with Quintiles.
- (h) SITE shall have the sole right and responsibility for hiring, employing, terminating, training and supervising staff of SITE.

2.2 Quintiles Commitments.

Subject to the performance by SITE of its obligations, Quintiles will use commercially reasonable efforts to:

- (a) present Clinical Trial opportunities to SITE for its potential participation after Quintiles becomes aware of such opportunities, to the extent permitted by (1) Sponsor commercial preferences and requirements, (2) Clinical Trial protocols, (3) investigator site selection criteria and (4) other Clinical Trial feasibility and conflict of interest considerations ((a)(1) through (a)(4), collec-

tively, the "Clinical Trial Requirements"), all as determined by Quintiles in its sole discretion;

(b) review Clinical Trial opportunities with SITE in order to identify and develop potential investigators, subject to Clinical Trial Requirements as determined by Quintiles in its sole discretion;

(c) convey performance metrics to SITE relating to active Clinical Trials being performed by SITE, including Clinical Trial start-up times and patient enrollment, and work with SITE on areas identified by such metrics where SITE performance may be improved;

(d) collaborate with SITE as necessary on patient recruitment activities/strategies; and

(e) in conjunction with SITE, and as determined by Quintiles in its sole discretion, support GCP training for investigators or interested staff on relevant clinical research topics;

2.3. No Funding Commitment; No Training Liability.

Both parties agree to pay their own expenses associated with this Agreement and their respective obligations hereunder. Quintiles shall have no obligation to provide any financial support to SITE.

Any training provided by Quintiles shall

(a) be provided at the discretion of Quintiles without representation or warranty regarding the adequacy of such training for the conduct of specific Clinical Trials which shall remain the responsibility of SITE, and

(b) not be a substitute for independent training obligations of SITE to ensure its compliance under specific Clinical Trial Agreements.

SECTION 3. Clinical Trials.

3.1 Review and Approval of Clinical Trials.

- a) The parties will cooperate in good faith in identifying and considering Clinical Trials to be performed by SITE and will follow the process described in this Section 3.1.
- b) Subject to securing appropriate confidentiality obligations from SITE, Quintiles will provide SITE with a written request for information

("Site Information Form") containing a description of the Clinical Trial(s) and questions regarding SITE's interest in and suitability to perform the Clinical Trial(s). SITE will use reasonable effort to complete and return the Site Information Form in a timely fashion. SITE acknowledges that the request for/or the supply of such information will not necessarily lead to an executed Clinical Trial Agreement and no payment shall be owing from Quintiles to the SITE or other third parties for the provisions of such preliminary information, unless agreed by Quintiles.

- c) SITE may decline any Clinical Trial presented by Quintiles and will endeavour to provide reasons.
- d) For the avoidance of doubt, neither party is committing to or obligated to provide a certain level or amount of revenue-producing activity or business to the other party under this Agreement.
- e) SITE will use best efforts to recruit the target number of subjects established for SITE for each Clinical Trial.
- f) SITE acknowledges the need for Quintiles to conduct an analysis of the SITE in order to assess SITE's suitability for a particular Clinical Trial. SITE agrees to reasonably cooperate with Quintiles for the purpose of any such analysis and to accept Quintiles' or Sponsor's decision as to whether or not the SITE is suitable for the purposes of the Clinical Trial in question.

SITE acknowledges that a Sponsor may cancel or postpone a Clinical Trial at any time and Quintiles shall have no responsibility under this Agreement to SITE if any Clinical Trial is so cancelled or postponed.

3.2 Conduct of Clinical Trials.

The parties acknowledge that responsibility for patient care and management, medical and scientific freedom of choice, and operations relating to on-site provision of services by a clinical investigator in connection with Clinical Trials conducted by SITE is and shall remain the sole responsibility of SITE. Further, the parties acknowledge, that all decisions regarding costs or fees for the conduct of Clinical Trials will remain with SITE.

3.3 Audits.

Site will permit Quality Assurance staff of Quintiles and representatives of sponsors to examine or audit the work performed under a Quintiles-originated Clinical Trial pursuant to this Agreement during regular business hours to determine if Site is conducting the Clinical Trial in accordance with the applicable legal and regulatory require-

ments, provided reasonable prior written notice is given setting forth the nature and scope of the audit.

SECTION 4. Term and Termination.

4.1 Term.

The term of this Agreement shall commence as of the Effective Date identified above and shall continue for thirty-six (36) months (the "Term"), unless sooner terminated pursuant to the terms hereof.

4.2 Termination without Cause.

This Agreement may be terminated by either Party without cause by providing thirty (30) days written notice of termination.

4.3 Survival.

Paragraphs which by intent or meaning have validity beyond termination (including but not limited to those relating to Confidentiality, Indemnification, Limitation of Liability and Release of Information) shall survive any termination or expiration of this Agreement.

SECTION 5. Confidentiality.

5.1 General.

It is the intention of the Parties that Quintiles and SPOC will enter into a separate non disclosure agreement which shall govern confidential information sent between Quintiles and SPOC.

5.2. Disclosure

Before any confidential information is sent to a department at Site, a separate non disclosure agreement will be entered between Quintiles and said department every time a specific department at Site is expected to perform a feasibility service and/or Clinical Trial.

5.3 Laws.

Nothing contained in this Agreement shall in any way limit the parties' patient confidentiality obligations under applicable laws and regulations.

SECTION 6. Relationship of the Parties.

6.1 Designated Representative.

Both parties shall identify the person(s) designated by the party in writing to act on its behalf under this Agreement (whether one or more, the "Representative"). Until a party receives notice in writing of any change in the Representative, the party shall be entitled to rely upon directions and approvals from the most recently designated Representative. In any situation in which, pursuant to the terms hereof, the party shall be required or permitted to take any action, or to give any approval, the party shall be entitled to rely upon the statement of Representative to the effect that any such action or approval has been taken or given.

6.2 No Partnership at Law; Independent Contractor.

Nothing in this Agreement shall constitute or be deemed to constitute a partnership between the parties and neither party shall have authority or power to bind the other or to contract in the name of or create a liability against the other in any way or for any purpose. The parties acknowledge and agree that neither SITE, nor its employees or the investigators, are employees, partners, joint venturers, agents or subcontractors of Quintiles.

6.3 Release of Information.

Quintiles shall not without prior approval from Site refer to Site or Site's employees in connection with marketing, including marketing of Quintiles or Quintiles's products, or any other exploitation of Site's name. However, Site accepts that Quintiles may disclose the existence of this Agreement to its customers without prior authorization by Site.

6.4 Limitation of Liability.

Neither party, nor its affiliates, nor any of its or their affiliates' directors, officers, employees, subcontractors or agents shall have any liability of any type (including, but not limited to, contract, negligence, and tort liability), for any loss of profits, opportunity or goodwill, or any type of special, incidental, indirect or consequential damage or loss in connection with or arising out of this Agreement.

SECTION 7. Force Majeure.

No party to this Agreement shall be liable or deemed to be in default for any delay or failure of performance under this Agreement or other interruption resulting directly or indirectly from acts of God, civil or military authority, acts of public enemy, war, accidents, fires, explosions, earthquakes, floods, failure of transportation, strikes or other work interruptions by either party's employees or agents or any similar or dissimilar cause beyond the reasonable control of either party. In the event, however, that a force majeure event results in the material delay or failure of performance by either party in excess of 30 days, the other party may elect to terminate upon thirty (30) days prior written notice and the failure of the remaining party to cure the delay or failure during such period.

Section 8. Law and venue.

This Agreement shall be construed and interpreted pursuant to the laws of the Kingdom of Denmark to the exclusion of any rule that would refer the subject matter to another forum.

The parties submit to the exclusive jurisdiction of the competent courts of Copenhagen to resolve any dispute between them.

IN WITNESS WHEREOF, this Agreement was entered into the day and year first above written.

[Quintiles Entity]

[SITE]

By: _____ By: _____
Title: _____ Title: _____

Notice Address:
Quintiles _____
Attn: _____

Notice Address:

Copy to:
Quintiles
Attn: Legal Department
500 Brook Drive
Green Park, Reading RG2 6UU

Copy to:

Final version 23 february 2012

Forretningsudvalgets møde den 27. marts 2012

Meddelelse nr. 35.15

Emne: Gennemgang af Region Hovedstadens miljøforvaltning i henhold til jordforureningslovens Å52, ved advokat Kurt Bardeleben fra Kammeradvokaten.

1 bilag

Notat om granskning af Region Hovedstadens miljøforvaltning i henhold til jordforureningslovens § 52

1. SAMMENFATNING

Som besluttet på Region Hovedstadens forretningsudvalgs ekstraordinære møde den 21. december 2011, er jeg blevet anmodet om at undersøge, om reglerne om opsættende virkning er anvendt korrekt i henholdsvis Frederiksborg og Københavns amters og i regionens sagsbehandling vedrørende ansøgninger om dispensation i henhold til jordforureningslovens § 52 (eller den dagældende bestemmelse i miljøbeskyttelsesloven).

Gennemgangen af sagerne har ikke givet mig anledning til at vurdere, at Region Hovedstaden, Københavns eller Frederiksborg amter hverken generelt eller i enkelte af de undersøgte sager har anvendt reglerne om opsættende virkning forkert.

Ingen af sagerne indeholder oplysninger om eller indikationer på, at ansøger skulle være bibragt den opfattelse, at enten ansøgninger eller klager over myndighedernes afgørelser skulle være tillagt opsættende virkning.

I samtlige Region Hovedstadens afgørelser har regionen endda klart tilkendegivet over for dispensationsansøgerne, at en klage over regionens afgørelse, ikke har opsættende virkning.

Det er således min konklusion, at der ikke har kunnet konstateres problemer vedrørende opsættende virkning i de sager, som jeg har gennemgået, og som har været behandlet ved regionen.

Baseret på min gennemgang er det endvidere min konklusion, at der ikke er noget, som indikerer behov for en processuel opfølgning på regionens konkrete fremadrettede sagsbehandling. Det er således min vurdering, at forvaltningen til fulde er opmærksom på de juridiske problemstillinger, der knytter sig til forvaltning af reglerne i jordforureningsloven ikke mindst vedrørende spørgsmålet om opsættende virkning.

Det er dog min anbefaling, at regionen følger konkret op på følgende to sager:

- I en sag fra det daværende Frederiksborg Amt (sagsnr. 8-70-3-225-4-90) kan jeg ikke ud af det fremsendte materiale se, om amtet har truffet en afgørelse (herunder foretaget partshøring), idet der alene af sagsakterne fremgår en ansøgning om dispensation. Region Hovedstaden, ved Gerald Hyde, har oplyst, at det ikke umiddelbart har været muligt at lokalisere afgørelsen.

Sagen vedrører hovedsagligt en ansøgning om tilladelse til indvinding/grusgravning i henhold til den dagældende råstoflov. Sagen om dispensation til tilkørsel af jord til graven kan derfor meget vel være journaliseret på et andet sagsnummer.

Jeg anbefaler, at regionen undersøger forholdene omkring den pågældende grusgrav og herunder, om der bliver kørt jord til grusgraven uden dispensation. Det er med andre ord vigtigt nu at få fastslået, om ejeren af grusgraven selv mener at have en dispensation, som anvendes, eller om ejeren mener at have modtaget afslag på dispensation.

- I Region Hovedstadens sag (sagsnr. 10001645) har ansøger i sin ansøgning af 15. oktober 2010 anført, at der er foregået uretmæssig indvinding af gulbrændende ler i årene 2005 og 2006 i en lergrav.

Jeg anbefaler, at regionen undersøger, om bemærkningen har noget på sig. Det kan efter min mening ske ved, at regionen anmoder den pågældende om at uddybe det postulerede nærmere til brug for regionens undersøgelse af forholdene.

2. GRANSKNINGENS BAGGRUND OG OMFANG

Baggrunden for Region Hovedstadens anmodning er en konkret sag fra det daværende Frederiksborg Amt vedrørende Farum Sten & Grus, som i september 1997 ansøgte om dispensation til fortsat at tilføre jord til Lynge Grusgrav. Ansøgningen var begrundet i, at der ikke ville være risiko for forurening af grundvandet. Frederiksborg Amt var af den fejlagtige opfattelse, at en sådan ansøgning kunne tillægges opsættende virkning, hvorfor amtet meddelte Farum Sten & Grus, at virksomheden kunne fortsætte med at deponere ren jord, indtil amtet havde truffet afgørelse.

Amtets Udvalg for Teknik og Miljø traf i foråret 1998 afgørelse i sagen og gav afslag på ansøgningen. Afslaget blev først fremsendt til Farum Sten & Grus den 2. december 1998. Virksomheden klagede over afslaget til Miljøstyrelsen og anførte i klagen, at man gik ud fra, at klagen havde opsættende virkning.

Region Hovedstaden overtog den 1. januar 2007 sagsområdet vedrørende jorddeponering i råstofgrave. Regionen blev i foråret 2007 opmærksom på, at der på trods af amtets afslag

blev tilført jord til råstofgraven. Regionen varslede herefter et påbud om stop af ulovlig deponering af jord over for Farum Sten & Grus. Virksomheden oplyste i forlængelse heraf, at virksomheden havde påklaget amtets afgørelse, og at virksomheden gik ud fra, at den opsættende virkning gjaldt, indtil der var truffet endelig afgørelse i sagen.

Regionen har herefter konstateret, at den klage, som Farum Sten & Grus indgav til amtet med henblik på videresendelse til Miljøstyrelsen i 1998, aldrig er blevet videresendt til styrelsen. Den retlige konsekvens heraf er, at Farum Sten & Grus siden den 1. oktober 1997 har tilført jord til grusgraven uden dispensation og dermed i strid med lovgivningen.

Den konkrete sag om Farum Sten & Grus har herefter givet anledning til, at Region Hovedstaden *for det første* har bedt mig om at gennemgå fire klagesager, som for øjeblikket ligger til afgørelse hos Natur- og Miljøklagenævnet.

For det andet er jeg blevet anmodet om at gennemgå de sager, hvor regionen siden 1. januar 2007 har givet dispensation til deponering af jord i grusgrave med henblik på at kontrollere, om sagsbehandlingen er foregået i overensstemmelse med lovgivningens regler. Og *for det tredje* er jeg blevet anmodet om, at udtage og gennemgå et antal gamle sager fra Frederiksborg og Københavns amter som stikprøver for at kontrollere, om reglerne om opsættende virkning er anvendt korrekt.

3. SAGER VED NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNET SAMT REGIONENS DISPENSATIONSSAGER SIDEN 1. JANUAR 2007

Til brug for min gennemgang har jeg fra Region Hovedstaden fået overbragt seks ringbind med seks sager.

Sammenfattende er det min vurdering, at der ikke i de seks sager er problemer vedrørende opsættende virkning.

I en enkelt sag (sagsnr. 10001645) har ansøger i sin ansøgning af 15. oktober 2010 anført, at der er foregået uretmæssig indvinding af gulbrændende ler i årene 2005 og 2006 i en lergrav. Jeg anbefaler, at regionen undersøger, om bemærkningen har noget på sig.

Om de enkelte sager skal jeg bemærke følgende:

3.1 Ågesholm Grusgrave - Region Hovedstadens sagsnr. 0700717

Vurdering

Af Københavns Amts afgørelse af 19. december 1997 om dispensation i henhold til den dagældende § 20b i lov nr. 426 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om råstoffer, fremgår ikke af afgørelsens klagevejledning bemærkning om opsættende virkning. Det fremgår dog af afgørelsens side 2, at dispensationen ikke kan udnyttes før tilladelsesmyndigheden har accepteret virksomhedens system til kontrol af returjord.

Af Region Hovedstadens brev af 20. maj 2009 til DSV Transport A/S, benævnt *"Følgebrev til dispensation til deponering af jord i Ågesholm Grusgrav, del af matrikel nr. 3a, Vasby By, Sengeløse"*, om dispensation til deponering af uforurenet jord i henhold til § 52 i jordforureningsloven, fremgår af side 10f i brevet:

"Offentliggørelse og klagevejledning

Dispensationen offentliggøres gennem annoncering i Taastrup Avis tirsdag den 2. juni 2009.

Eventuelle kager over dispensationen behandles af Miljøklagenævnet efter reglerne i kapitel 10 i lov om forurenet jord[...].

Klageberettigede er afgørelsens adressat (ansøger) og alle andre, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt kommunalbestyrelsen og Sundhedsstyrelsen. Fristen for at klage er 4 uger fra den dato, dispensationen offentliggøres i den lokale ugeavis. Hvis klagefristen udløber en lørdag, søndag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klagen skal være skriftlig (brev, telegram, e-mail eller pr. telefax). Klagen sendes til Region Hovedstaden som sender klagen og sagens akter videre til Miljøklagenævnet.

En klage over dispensationen har ikke opsættende virkning, medmindre Miljøklagenævnet træffer afgørelse om noget andet. Det betyder, at dispensationen kan udnyttes umiddelbart efter den er givet. I dette tilfælde er der dog stillet vilkår om, at Region Hovedstaden skal have modtaget bl.a. en gældende efterbehandlingsplan og et revideret kvalitetsstyringssystem mv. for dispensationen kan udnyttes.

DSV Transport A/S vil umiddelbart efter klagefristens udløb få besked om der er indkommet klager.

Ønskes afgørelsen, indbragt for domstolene til prøvelse, skal dette i så fald ske inden 12 måneder efter, at dispensationen er offentliggjort i den lokale ugeavis." (min understregning).

Der fremgår ikke af det fremsendte materiale indikationer på, at ansøger skulle være af den opfattelse, at enten ansøgningen eller en klage over afgørelsen skulle have opsættende virkning.

Region Hovedstaden har ved følgebrev til dispensation af 20. maj 2009 klart tilkendegivet over for ansøger, at en klage over regionens afgørelse ikke kan tillægges opsættende virkning, og på baggrund af ovenstående er det derfor min vurdering, at reglerne om opsættende virkning er blevet anvendt korrekt.

Jeg har i mit arbejde med sagen fra Region Hovedstaden modtaget og gennemgået følgende dokumenter:

- Miljøstyrelsens *"Orientering om lov nr. 426 af 10. juni 1997 om regulering af fyldjord i råstofgrave"* af 8. juli 1997

- DSV Transports ansøgning af 29. september 1997 til Københavns Amt
- Københavns Amts afgørelse af 19. december 1997 til DSV Transport med bilag
- Københavns Amts brev af 23. januar 1998 til DSV Transport
- Dorte J. Karlog m.fl.s brev af 27. januar 1998 til Miljøstyrelsen/Københavns Amt
- Miljøstyrelsens afgørelse af 21. maj 2000 til Dorte J. Karlog og Hans Chr. Karsten
- Miljøstyrelsens brev af 14. november 2000 til Brix Jensen & Havemann & Djurhuus
- Østre Landsrets dom af 19. januar 2007, i sag nr. B-3184-00 (DSV Transport A/S mod Miljøstyrelsen) vedr. Miljøstyrelsens afgørelse af 21. maj 2000
- Miljøklagenævnets afgørelse af 18. oktober 2007 til Advokat Håkun Djurhuus om hjemvisning til Region Hovedstaden
- Mødereferat fra møde afholdt den 10. januar 2008 mellem Orbicon, DSV og Region Hovedstaden
- Orbicon A/S' udkast til dispensation af 4. februar 2008
- Orbicon A/S' notat af 4. februar 2008 til Region Hovedstaden
- Høje-Taastrups Kommunes brev af 20. februar 2008 til Region Hovedstaden
- Region Hovedstadens notat af 1. april 2008 til "*Ledelsen*", benævnt "*En kort orientering om dispensation fra forbud jfr. § 52 i Jordforureningsloven til Ågesholm grusgrav*"
- Notat af 17. april 2008 til "*Ledelsen, Koncernmiljø*" benævnt "*Dispensation til deponering af forurenet jord i Ågesholm grusgrav*"
- Region Hovedstadens afgørelse af 21. april 2008 til HCS Transport & Spedition, benævnt "*Ansøgning om deponering af rent jord med henblik på sikring af gasledning*"
- Orbicon A/S' notat af 22. april 2008 til Region Hovedstaden
- Dorte Juelsborg Karlogs brev af 12. maj 2008 til Region Hovedstaden
- Region Hovedstadens brev af 14. maj 2008 til DSV Transport m.fl.
- Høje-Taastrup Kommunes brev af 15. maj 2008 til Region Hovedstaden
- DSV Transport A/S' brev af 21. maj 2008 til Region Hovedstaden med bilag
- Region Hovedstadens interne notat til "*Ledelsen, Koncern Miljø*" af 23. maj 2008, benævnt "*Høringssvar fra DSV til Region Hovedstadens udkast til § 52 dispensation til deponering af jord i Ågesholm Grusgrav*" med bilag
- Region Hovedstadens brev af 26. maj 2008 til DSV Transport A/S
- Region Hovedstadens udkast til mødereferat af 2. juli 2008, møde afholdt den 25. juni 2008
- DSV Transport A/S's brev af 10. juli 2008 til Region Hovedstaden
- Region Hovedstadens interne notat revideret den 14. juli 2008
- Region Hovedstadens brev af 18. juli 2008 til DSV Transport A/S
- Internt RH-notat revideret den 18. august 2008
- Notat vedr. habitatregler (artsbeskyttelse) af 9. september 2008
- Region Hovedstadens udkast til afgørelse/brev af 12. september 2008 til DSV Transport A/S
- Høje-Taastrup Kommunes brev af 17. september 2008 til Region Sjælland med bilag

- Region Hovedstadens udkast til afgørelse af 25. november 2008 til DSV Transport A/S bilagt udkast til dispensation af 25. november 2008
- Advokat Mads Kobberøs brev af 3. december 2008 til Region Hovedstaden med bilag
- Region Hovedstadens brev af 8. december 2008 til DSV Transport A/S
- Københavns Energi A/S' brev af 5. december 2008 til Region Hovedstaden
- Dorthe Karlogs brev af 4. januar 2009 til Region Hovedstaden
- DSV Transport A/S' brev af 5. januar 2009 til Region Hovedstaden med bilag
- Sengeløse Kommunalforenings brev af 5. januar 2009 til Region Hovedstaden
- Høje-Taastrup Kommunes brev af 5. januar 2009 til region Hovedstaden
- Orbicon A/S' notat af 28. januar 2009 til Region Hovedstaden
- Amphis notat af 18. februar 2009 til Region Hovedstaden
- Advokat Alex Puggards notat af 19. februar 2009
- Dagsorden af 19. februar 2009 for møde den 20. februar 2009
- Nymølle Stenindustrier A/S' notat af 20. februar 2009
- Mødereferat af 24. februar 2009 (revideret den 9. marts 2009), møde afholdt den 20. februar 2009
- Advokat Mads Kobberøs notat af 2. marts 2009 til Region Hovedstaden
- Amphis notat af 3. marts 2009 til Region Hovedstaden
- Dagsorden af 9. marts 2009 for møde den 10. marts 2009
- Amphis notat/undersøgelser af 19. marts 2009
- Mødereferat af 23. marts 2009, møde afholdt den 10. marts 2009
- Region Hovedstadens udkast til notat af 30. marts 2009, benævnt "*Ågesholm gl. grusgrav - opretholdelse af vedvarende økologisk funktionalitet*"
- DSV Miljøs brev af 1. april 2009 til Region Hovedstaden
- Region Hovedstadens "*Habitatprogram - Ågesholm*" af 7. april 2009
- Amphis notat af 10. maj 2009 til Region Hovedstaden
- Region Hovedstadens følgebrev til dispensation af 20. maj 2009 til DSV Transport A/S bilag "*Dispensation til modtagelse af uforurenet jord*" af 20. maj 2000 med bilag
- Uddrag af Lokalavisen Taastrup af 16. juni 2009 med offentliggørelse af dispensation af 20. maj 2009
- Amphis notat af 23. juni 2009 til Region Hovedstaden
- HCS A/S Transport & Speditions klage af 25. juni 2009 fremsendt pr. e-mail til Region Hovedstaden
- Høje-Taastrups Kommunes klage af 14. juli 2009 til Region Hovedstaden
- Region Hovedstadens brev af 26. august 2009 til Miljøklagenævnet
- DSV Transport A/S' brev af 29. september 2009 til Region Hovedstaden
- Tre dokumentlister af 17. august 2009
- Region Hovedstadens brev af 7. september 2009 til Miljøklagenævnet med bilag
- Diverse mailkorrespondance mellem Region Hovedstaden, advokat Alex Puggaard, Horst A. Ravn (HCS A/S Transport & Spedition), Orbicon, Københavns Energi, Kent Grimm Thornberg (Nymølle Stenindustrier A/S), Bent Lynge (DSV) og Martin Hesseløe

3.2 Mårum - Region Hovedstadens sagsnr. 10001645

Vurdering

Af Region Hovedstadens afgørelse af 1. juli 2011 til Morten Flygering Larsen, benævnt "Redegørelse for høring og klagevejledning i forbindelse med dispensation til modtagelse af uforurenet jord på del af matr. 5ac Mårum By, Mårum" om dispensation til deponering af uforurenet jord i henhold til § 52 i jordforureningsloven fremgår af afgørelsens side 3:

"Klage til Natur- og Miljøklagenævnet

Eventuelle klager over afgørelsen behandles af Natur- og Miljøklagenævnet efter reglerne i kapitel 10 i lov om forurenet jord [...].

Klageberettigede er Morten Flygering Larsen og alle andre, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt kommunalbestyrelsen i Gribskov Kommune og Sundhedsstyrelsen.

Fristen for at klage er 4 uger fra den dato afgørelsen er offentliggjort. Hvis klagefristen udløber en lørdag, søndag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klagen skal være indgivet skriftligt (brev, telegram, e-mail eller pr. telefaks). Klagen sendes, så vidt muligt elektronisk til Region Hovedstaden, som sender klagen videre til Natur- og Miljøklagenævnet.

En klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet træffer afgørelse om noget andet.

Morten Flygering Larsen vil umiddelbart efter klagefristens udløb få besked om der er indkommet klager." (min understregning).

Der fremgår ikke af det fremsendte materiale indikationer på, at ansøger skulle være af den opfattelse, at enten ansøgningen eller en klage over afgørelsen skulle have opsættende virkning.

Region Hovedstaden har ved afgørelsen af 1. juli 2011 klart tilkendegivet over for ansøger, at en klage over regionens afgørelse ikke kan tillægges opsættende virkning, og på baggrund af ovenstående er det derfor min vurdering, at reglerne om opsættende virkning er blevet anvendt korrekt.

Jeg har dog bemærket, at der af Morten Flygerings ansøgning, side 1, fremgår følgende:

"Uagtet at grave- og efterbehandlingsplan aldrig blev udarbejdet, godkendt eller tinglyst, foretog Wienerberger uretmæssigt indvinding af gulbrændende ler i årene 2005 og 2006. Dette blev gjort med relevante myndigheders viden. [...]

Da indvinder ikke vil foretage retablering, og da jeg ikke vil acceptere, at myndighederne lader stå til, har Gribskov Kommune foreslået, at undertegnede ejer af matriklen ansøger om tilladelse til at tilføre ren jord til lergraven."

Det er min anbefaling, at Region Hovedstaden undersøger om bemærkningen har noget på sig.

Jeg har i mit arbejde med sagen fra Region Hovedstaden modtaget og gennemgået følgende dokumenter:

- Morten Flygenring Larsens brev af 9. marts 2010 til Gribskov Kommune
- Region Hovedstadens brev af 25. marts 2010 til Morten Larsen
- Morten Flygenrings ansøgning af 15. oktober 2010 med bilag
- Morten Flygenring Larsens brev af 24. november 2010 til Poul Erik Schwærter
- P.E. Schwærter's brev af 19. januar 2011 til Gribskov Kommune
- Region Hovedstadens brev af 25. januar 2011 til Poul Erik Schwærter
- Region Hovedstadens brev med udkast til afgørelse af 23. maj 2011 til Gribskov Kommune med bilag
- Region Hovedstadens brev med udkast til afgørelse af 23. maj 2011 til Sundhedsstyrelsen (alene side 1 er fremsendt til mig)
- Region Hovedstadens brev med udkast til afgørelse af 23. maj 2011 til Danmarks Naturfredningsforening (alene side 1 er fremsendt til mig)
- Region Hovedstadens brev med udkast til afgørelse af 23. maj 2011 til Naturstyrelsen Roskilde (alene side 1 er fremsendt til mig)
- Region Hovedstadens brev med udkast til afgørelse af 23. maj 2011 til Morten Flygenring Larsen (alene side 1 er fremsendt til mig)
- Region Hovedstadens afgørelse af 1. juli 2010, benævnt "*Dispensation til modtagelse af uforurenet jord på del af matr. nr. 5ac Mårumbjerg, Mårumbjerg*" til Morten Flygenring Larsen med bilag. Som bilag vedlagt Region Hovedstadens dispensation af 1. juli 2011 benævnt "*Redegørelse for høring og klagevejledning i forbindelse med dispensation til modtagelse af uforurenet jord på del af matr. nr. 5ac Mårumbjerg, Mårumbjerg*" til Morten Flygenring Larsen
- Morten Flygenring Larsens ansøgning af 18. juli 2008 til Gribskov Kommune (vedr. forlægning af markvej) med bilag
- Gribskov Kommunes brev/afgørelse af 8. september 2011 til Region Hovedstaden med tilladelser efter råstofloven - tilladelse af 7. september 2011 til Wienerberger A/S, tilladelse af 7. september 2011 til Morten Flygenring Larsen
- Diverse mailkorrespondance mellem Region Hovedstaden, Gribskov Kommune, Morten Flygenring Larsen, P. E. Schwærter, og Danmarks Naturfredningsforening afdeling Gribskov v/ Jens Prom

3.3 Kyndby - Region Hovedstadens sagsnr. 08005789

Vurdering

Frederiksborg Amts afgørelse af 22. september 2006 til Bramsnæs Entreprenørservice indeholder en klagevejledning, hvoraf der dog ikke fremgår bemærkning om opsættende virkning. Jeg går dog ud fra, at denne dispensation vedrører et andet område af matr. nr. 19 a,

end det som Region Hovedstaden traf afgørelse om den 13. august 2009, idet der flere steder i det fremsendte materiale fremgår, at der i 2006 blev givet tilladelse til at deponere jord på den nordvestlige del af matriklen.

Af Region Hovedstadens afgørelse af 13. august 2009 til Arkitekt Hans Clement, benævnt "Afgørelse om tilførsel af uforurenet jord på en del af matr.nr. 19a Kyndby By, Kyndby, beliggende Kyndbyvej 66, 3630 Jægerspris", om dispensation til deponering af uforurenet jord i henhold til § 52 i jordforureningsloven, fremgår af afgørelsens side 2:

"Offentliggørelse og klagevejledning

Den endelige dispensation offentliggøres den 21. august 2009 gennem annoncering i lokalavisen Frederikssund. Eventuelle klager over dispensation behandles af Miljøklagenævnet efter reglerne i kapitel 10 i Lov om forurenet jord [...]. Klageberettigede er afgørelsens adressat (ansøger) og alle andre, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt Frederikssund Kommune og Sundhedsstyrelsen.

Fristen for at klage er 4 uger fra den dato dispensationen offentliggøres i den lokale ugeavis. Hvis klagefristen udløber en lørdag, søndag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag. Klagen skal være skriftlig (brev, telegram, e-mail eller pr. telefaks). Klagen sendes til Region Hovedstaden, som sender klagen og sagens akter videre til Miljøklagenævnet. En klage over dispensationen har ikke opsættende virkning, medmindre Miljøklagenævnet træffer afgørelse om noget andet. Det betyder, at dispensationen kan udnyttes umiddelbart efter den er givet. I dette tilfælde er der dog stillet vilkår om, at Region Hovedstaden skal have modtaget bl.a. en gældende efterbehandlingsplan og et revideret kvalitetsstyringssystem mv. for dispensationen kan udnyttes." (min understregning).

Region Hovedstaden har i regionens brev af 9. november 2011 til Bramsnæs Entreprenørservice tilkendegivet, at Region Hovedstaden betragter virksomhedens dispensation af 22. september 2006 som ophørt pr. 2. november 2011, hvorfor det i brevet anføres, at der ikke må tilføres udefrakommende jord til de dele af matriklen, som var omfattet af dispensationen.

Der fremgår ikke af det fremsendte materiale indikationer på, at ansøger skulle være af den opfattelse, at enten ansøgningen eller en klage over afgørelsen skulle have opsættende virkning.

Region Hovedstaden har ved afgørelsen af 13. august 2009 klart tilkendegivet over for ansøger, at en klage over regionens afgørelse ikke kan tillægges opsættende virkning, og på baggrund af ovenstående er det derfor min vurdering, at reglerne om opsættende virkning er blevet anvendt korrekt.

Jeg har i mit arbejde med sagen fra Region Hovedstaden modtaget og gennemgået følgende dokumenter:

- Grundvandsressourcen på Hornsherred af april 2000 med bilag
- Frederiksborg Amts afgørelse af 22. september 2006 til Bramsnæs Entreprenørservice benævnt "*Dispensation til at tilkøre ren jord til efterbehandlingen af råstofgraven på matr. nr. 19 a, Kyndby By, Kyndby, Jægerspris Kommune*"
- Kyndby Bylaugs brev af 22. marts 2007 til Frederikssund Kommune
- Region Hovedstadens brev af 31. juli 2007 til Frederikssund Kommune
- Ansøgningsskema til brug for erhvervsmæssig indvinding af råstoffer fra Vognmandsfirma Kaj Kjær, underskrevet den 18. september 2007
- Frederikssund Kommunes afgørelse af 12. september 2008 til Kaj Kjær benævnt "*Tilladelse til råstofindvinding på matr. nr. 10A Kyndby By, Kyndby beliggende Kyndbyvej 66*"
- Lisbet Madsens og entreprenør Kaj Kjærs ansøgning af 23. september 2008 til Frederikssund Kommune og Koncern Miljø benævnt "*Dispensionsansøgning om tilladelse til at modtage ren retableringsjord på matr.nr. 19 a, Kyndbyvej 66, Kyndby*"
- Region Hovedstadens brev af 24. oktober 2008 til arkitekt Hans Clement
- Region Hovedstadens brev af 21. november 2008 til Kaj Kjær
- Arkitekt Hans Clements ansøgning af 3. december 2008 (indgivet på vegne af Lisbet Madsen og entreprenør Kaj Kjær) til Koncern Miljø og Frederikssund Kommune benævnt "*Dispensionsansøgning om tilladelse til at modtage ren retableringsjord på matr. nr. 19 a, Kyndbyvej 66, Kyndby, specifikt på 20 ha, som grududvindingstilladelse af 12. september 2008 omhandler, der henvises til j.nr. 001663-2008*"
- Region Hovedstadens notat af 27. december 2008 benævnt "*Telefonnotat med Bent Kjær Hansen, Frederikssund Kommune den 17. december 2008 som opfølgning på nedenstående mail af 16. december 2008*"
- Frederikssund Kommunes tilladelse af 10. februar 2009 til Kaj Kjær
- Region Hovedstadens notat af 4. maj 2009
- Vognmand Kaj Kjærs fax af 2. juli 2009 til Region Hovedstaden
- Region Hovedstadens udkast til afgørelse af 6. juli 2008 til arkitekt Hans Clement samt Region Hovedstadens udkast til dispensation af 6. juli 2009 til Arkitekt Hans Clement
- Region Hovedstadens brev af 10. august 2009 til Hans Clement
- Arkitekt Hans Clements brev af 12. august 2009 til Frederikssund Kommune
- Arkitekt Hans Clements brev af 12. august 2009 til Region Hovedstaden
- Region Hovedstadens afgørelse af 13. august 2009 til Arkitekt Hans Clement benævnt "*Afgørelse om tilførsel af uforurenet jord til del af matr. nr. 19a Kyndby By, Kyndby, beliggende Kyndbyvej 66, 3630 Jægerspris*" bilagt Region Hovedstadens afgørelse af 13. august 2009 til Arkitekt Hans Clement benævnt "*Dispensation til modtagelse af uforurenet jord på en del af matr. nr. 19a Kyndby By, Kyndby, beliggende Kyndbyvej 66, 3630 Jægerspris*" med bilag
- Vognmand Kaj Kjærs brev af 17. september 2009 til Region Hovedstaden med bilag

- Region Hovedstadens brev af 7. oktober 2009 til vognmand Kaj Kjær
- DGE Groups kvalitetsstyringssystem for modtagelse af jord. Kyndbyvej 66, 3630 Jægerspris af "00.00.2009"
- DGE Groups kvalitetsstyringssystem for modtagelse af jord. Kyndbyvej 66, 3630 Jægerspris af 1. december 2009
- DGE Groups indretning og driftsplan for jordtippen på Kyndbyvej 66 af 16. december 2009
- DGE Groups kvalitetsstyringssystem for modtagelse af jord. Kyndbyvej 66, 3630 Jægerspris af 17. februar 2010
- Vognmand Kaj Kjærs brev af 1. april 2011 til Region Hovedstaden med bilag
- Region Hovedstadens brev af 5. maj 2010 til vognmand Kaj Kjær
- Bramsnæs Entreprenørservice, Kyndby Grusgravs brev af 2. november 2011 til Region Hovedstaden
- Region Hovedstadens brev af 9. november 2011 til Bramsnæs Entreprenørservice benævnt "*Ophør af deponering af jord i Kyndby Grusgrav og annullering af dispensation*"
- Frederikssund Kommunes brev af 10. november 2011 til Leif Hansen
- Region Hovedstadens notat af 2. januar 2012 benævnt "*Spørgsmål om efterbehandlingsplan*"
- Diverse mailkorrespondance mellem Region Hovedstaden, Frederikssund Kommune, Anne-Grethe og Kaj Kjær, Kim Ernst (Andelsboligforeningen Kyndby Huse), Roskilde Kommune, Frederikssund Kommune, Miljøministeriet v/ Miljøcenter Roskilde, Tina Baastrup Damgaard (GEO), Michael Zimmermann (DGE Group), Kim Christensen (Entreprenørfirmaet Nordkysten A/S), Mikkel Mühle Poulsen (Grontmij / Carl Bro A/S) og Thomas Locht (DSV Transport A/S)

3.4 H.C. Svensen - Region Hovedstadens sagsnr. 08000882

Vurdering

Københavns Amts afgørelse vedr. tilladelse til råstofudvinding af 15. maj 2002 til HCS Transport A/S indeholder bl.a. et afslag på dispensation i henhold til jordforureningslovens § 52, stk. 2, nr. 3, jf. afgørelses side 1 og 7. Afgørelsen er vedlagt en klagevejledning, hvoraf der dog ikke fremgår bemærkninger om opsættende virkning.

Af Region Hovedstadens afgørelse af 21. april 2008 til HCS Transport & Spedition, benævnt "*Ansøgning om deponering af ren jord med henblik på sikring af gasledning*" om afslag på dispensation i henhold til § 52 i jordforureningsloven, fremgår af afgørelsens side 4:

"Klagemulighed

Ifølge jordforureningslovens § 77 har De mulighed for at klage over denne afgørelse. En klage skal være skriftlig og stiles til Miljøklagenævnet, men sendes til Region Ho-

vedstaden. Ved klagefristens udløb sender Region Hovedstaden klagen til Miljøklagenævnet, ledsaget af sagens akter og eventuelle bemærkninger fra Regionen.

Klage over en afgørelse om dispensation efter jordforureningslovens § 52 har ikke opsættende virkning[...], medmindre Miljøklagenævnet træffer afgørelse om andet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag[...].

Som adressat for denne afgørelse er De berettiget til at klage. Klageberettiget er også Høje-Taastrup Kommune, Sundhedsstyrelsen og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald[...].

Ønsker De afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 12 måneder efter dato for denne afgørelse[...]. (min understregning).

Det fremgår af Region Hovedstadens udkast i høring af 22. april 2008 til DSV Transport A/S benævnt "Afgørelse om tilførsel af uforurennet jord til tidligere råstofgrav på del af matrikel nr. 3a, Vasby By, Sengeløse", hvorefter DSV Transport gives dispensation i henhold til jordforureningslovens § 52, at en klage over dispensationen til Miljøklagenævnet ikke har opsættende virkning med mindre nævnet træffer afgørelse om andet.

Af Region Hovedstadens afgørelse af 12. august 2008 til HCS Transport & Spedition, benævnt "Ansøgning om deponering af kalk mv. i grusgrav på matr. 3g og 3k Vasby By, Sengeløse", om afslag på dispensation i henhold til § 52 i jordforureningsloven, fremgår af side 3:

"Klagemulighed

Ifølge jordforureningslovens § 77 har De mulighed for at klage over denne afgørelse. En klage skal være skriftlig og stiles til Miljøklagenævnet, men sendes til Region Hovedstaden. Ved klagefristens udløb sender Region Hovedstaden klagen til Miljøklagenævnet, ledsaget af sagens akter og eventuelle bemærkninger fra Regionen.

Klage over en afgørelse om dispensation efter jordforureningslovens § 52 har ikke opsættende virkning[...], medmindre Miljøklagenævnet træffer afgørelse om andet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag[...].

Som adressat for denne afgørelse er De berettiget til at klage. Klageberettiget er også Høje-Taastrup Kommune, Sundhedsstyrelsen og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald[...].

Ønsker De afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 12 måneder efter dato for denne afgørelse[...]. (min understregning).

Der fremgår ikke af det fremsendte materiale indikationer på, at ansøger skulle være af den opfattelse, at enten ansøgningen eller en klage over afgørelsen skulle have opsættende virkning.

Region Hovedstaden har ved afgørelse af 21. april 2008 til HCS Transport & Spedition og afgørelse af 12. august 2008 til HCS Transport & Spedition klart tilkendegivet over for ansøger, at en klage over regionens afgørelse ikke kan tillægges opsættende virkning, og på baggrund af ovenstående er det min vurdering, at reglerne om opsættende virkning er blevet anvendt korrekt.

Jeg har i mit arbejde med sagen fra Region Hovedstaden modtaget og gennemgået følgende dokumenter:

- Københavns Amts afgørelse vedr. tilladelse til råstofudvinding af 15. maj 2002 til HCS Transport A/S
- HCS A/S' brev af 5. juli 2002 til Miljøstyrelsen vedr. klage over afslag på at modtage jord i grusgrav
- Miljøstyrelsens afgørelse af 28. maj 2003 til HCS Transport A/S
- Københavns Amts brev af 3. februar 2003 til HCS Transport A/S
- Københavns Amts varsel om påbud af 19. januar 2005 til HCS A/S Transport & Spedition
- Københavns Amts afgørelse af 26. juni 2006 til HCS A/S (vedrører en afgørelse efter råstofloven)
- HCS A/S's ansøgning af 16. januar 2007 til Høje-Taastrup Kommune
- HCS A/S Miljø's brev af 27. april 2007 til Region Sjælland
- HCS A/S Transport & Spedition's ansøgning/brev af 30. april 2007 til Region Hovedstaden med bilag
- HCS A/S Transport & Spedition's brev af 30. april 2007 til Region Hovedstaden
- HCS A/S Transport & Spedition's brev af 29. november 2007 til Region Hovedstaden
- HCS A/S' ansøgning af 14. januar 2008 til Region Hovedstaden
- Region Hovedstadens notat af 23. januar 2008 benævnt "*Sikring af gasledning med ren jord (klasse 1) i Sengeløse Grusgrav*" og stilet til Jørn Gettermann
- Høje-Taastrup Kommunes varsel af påbud af 18. februar 2008 til HCS A/S Transport & Spedition
- Region Hovedstadens udkast til afgørelse revideret den 10. marts 2008 til HCS Transport & Spedition benævnt "*Ansøgning om deponering af ren jord med henblik på sikring af gasledning*"
- Telefonnotat af 13. marts 2008 vedr. telefonsamtale af 11. marts 2008 mellem HCS Transport & Spedition A/S v/ Horst Ravn og Region Hovedstaden
- Brev fra Region Hovedstaden af 13. marts 2008 til H C Svendsen Transport & Spedition A/S
- Brev fra HCS A/S af 19. marts 2008 til Region Hovedstaden
- Telefonnotat af 7. april 2008 vedr. telefonsamtale mellem HCS Transport & Spedition v/ Horst Ravn og Jens Gregersen, RH/Koncernmiljø
- Region Hovedstadens afgørelse af 21. april 2008 til HCS Transport & Spedition benævnt "*Ansøgning om deponering af ren jord med henblik på sikring af gasledning*"

- Region Hovedstadens udkast i høring af 22. april 2008 benævnt "*Dispensation til modtagelse af uforurenet jord*"
- Region Hovedstadens udkast i høring af 22. april 2008 til DSV Transport A/S benævnt "*Afgørelse om tilførsel af uforurenet jord til tidligere råstofgrav på del af matrikel nr. 3a, Vasby By, Sengeløse*"
- Orbicons notat af 22. april 2008 til Region Hovedstaden vedr. sag 13707-046
- HCS A/S' brev af 8. maj 2008 til Miljøklagenævnet/Region Hovedstaden
- Region Hovedstadens brev af 21. maj 2008 til Miljøklagenævnet
- Miljøklagenavnets brev af 4. juni 2008 til bl.a. Region Hovedstaden
- Region Hovedstadens afgørelse af 12. august 2008 til HCS Transport og Spedition
- Høje-Taastrup Kommunes brev af 10. september 2008 til Region Hovedstaden
- Region Hovedstadens brev af 22. september 2008 til Høje-Taastrup Kommune
- Diverse mailkorrespondance mellem Region Hovedstaden, H.C. Svensen, Orbicon A/S, Høje-Taastrup Kommune og Miljøstyrelsen

3.5 Obel Transport - Region Hovedstadens sagsnr. 08002772

Vurdering

Af Københavns Amts afgørelse af 10. januar 2006 til Nymølle Stenindustrier A/S fremgår af afgørelsens side 2, at afgørelsen efter jordforureningslovens § 52 ikke kan påklages, idet der alene er tale om en udmøntning af Miljøstyrelsens stadfæstelse af Københavns Amts tidligere afgørelse i sagen.

Af Region Hovedstadens afgørelse af 26. juni 2008 til Obel Transport A/S, benævnt "*Ansøgning om deponering af ren jord med henblik på terrænregulering af tidligere grusgrav på matr. 5b Vasby By, Sengeløse, beliggende Højvangsvej 1, 2640 Sengeløse*", om afslag på dispensation i henhold til § 52 i jordforureningsloven, fremgår af afgørelsens side 3:

"Klagemulighed

Ifølge jordforureningslovens § 77 har De mulighed for at klage over denne afgørelse. En klage skal være skriftlig og stiles til Miljøklagenævnet, men sendes til region Hovedstaden. Ved klagefristens udløb sender Region Hovedstaden klagen til Miljøklagenævnet, ledsaget af sagens akter og eventuelle bemærkninger fra Regionen.

Klage over en afgørelse om dispensation efter jordforureningslovens § 52 har ikke opsættende virkning[...], medmindre Miljøklagenævnet træffer afgørelse om noget andet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag[...].

Som adressat for denne afgørelse er De berettiget til at klage. Klageberettiget er også Høje-Taastrup Kommune, Sundhedsstyrelsen og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald[...].

Ønsker De afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 12 måneder efter dato for denne afgørelse[...]." (min understregning).

Der fremgår ikke af det fremsendte materiale indikationer på, at ansøger skulle være af den opfattelse, at enten ansøgningen eller en klage over afgørelsen skulle have opsættende virkning.

Region Hovedstaden har ved afgørelsen af 26. juni 2008 klart tilkendegivet over for ansøger, at en klage over regionens afgørelse ikke kan tillægges opsættende virkning, og på baggrund af ovenstående er det derfor min vurdering, at reglerne om opsættende virkning er blevet anvendt korrekt.

Jeg har dog bemærket, at der ikke af Region Hovedstadens afgørelse af 30. juni 2008 til Gribskov Kommune fremgår en klagevejledning. Denne afgørelse synes dog ikke at vedrører jordforureningslovens § 52, men derimod råstofloven.

Jeg har i mit arbejde med sagen fra Region Hovedstaden modtaget og gennemgået følgende dokumenter:

- Københavns Amts afgørelse af 10. januar 2006 til Nymølle Stenindustrier A/S
- Miljøministeriet, Miljøcenter Roskildes brev af 12. december 2007 til Gribskov Kommune
- Obel Transport A/S' ansøgning af 12. februar 2008 til Region Hovedstaden
- Obel Transport A/S' brev af 15. maj 2008 til Region Hovedstaden med bilag
- Region Hovedstadens brev af 21. maj 2008 til Obel Transport A/S
- Telefonnotat af 29. maj 2008 vedr. telefonsamtale mellem Obel Transport v/ Leif Scandorff og Anne Lykkesborg Hansen
- Obel Transport A/S' fax af 29. maj 2008 til Region Hovedstaden
- Region Hovedstadens brev af 11. juni 2008 til Gribskov Kommune
- Telefonnotat af 24. juni 2008 mellem Leif Scandorff og Anne Lykkesborg Hansen
- Region Hovedstadens afgørelse af 26. juni 2008 til Obel Transport A/S
- Region Hovedstadens afgørelse af 30. juni 2008 til Gribskov Kommune (vedrører råstofloven)
- Obel Transport A/S' brev af 7. juli 2008 til Region Hovedstaden
- Obel Transport A/S' brev af 7. juli 2008 til Miljøklagenævnet
- Region Hovedstadens brev af 11. juli 2008 til Miljøklagenævnet
- Region Hovedstadens brev af 14. juli 2008 til Obel Transport A/S
- Danmarks Naturfredningsforening, Gribskov afdelings brev af 30. november 2008 til Planudvalget, Gribskov Kommune
- Gribskovs Kommunes lokalplan 310.01 for et mindre erhvervsområde ved Dønnevælde af maj 2009 samt forslag hertil
- Rapport til Kulturarvsstyrelsen benævnt *"Gravhøjes og råstofgraves betydning for bevarelse af den biologiske mangfoldighed i Nationalpark Mols Bjerge"*
- Udateret notat/brev benævnt *"Offentlig fremlæggelse af forslag til Lokalplan 310.01 for et mindre erhvervsområde ved Dønnevælde"*

- Udateret brev til Danmarks naturfredningsforening fra Stine Løfgreen Tveden, Teamleder Plan, benævnt "*Endelig vedtagelse af Lokalplan 310.10 med tilhørende kommunepplantillæg - svar på indsigelse*"
- Diverse mailkorrespondance med bilag mellem Region Hovedstaden, Gribskov Kommune, Naturklagenævnet, Miljøklagenævnet og Agrovi

3.6 Ågesholm Fyldplads - Region Hovedstadens sagsnr. 09002985

Vurdering

Af Region Hovedstadens afgørelse af 1. juni 2011, benævnt "*Afgørelse om dispensation til deponering af jord i tidligere råstofgrav/fyldplads på matrikel nr. 3r, Vasby By, Sengeløse*" om afslag på dispensation i henhold til § 52 i jordforureningsloven, fremgår af side 10:

"7.1 Fremsættelse af klage

Eventuelle klager over afgørelsen behandles af Natur- og Miljøklagenævnet efter reglerne i kapitel 10 i lov om forurennet jord[...].

Klageberettigede er afgørelsens adressat (ansøger) og alle andre, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt kommunalbestyrelsen og Sundhedsstyrelsen. Fristen for at klage er 4 uger fra den dato afgørelsen meddeles. Hvis klagefristen udløber en lørdag, søndag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klagen skal være skriftligt (brev, telegram, e-mail eller pr. telefax). Klagen sendes, så vidt muligt elektronisk, til Region Hovedstaden. Regionen sender derpå klagen og sagens akter videre til Natur- og Miljøklagenævnet.

En klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet træffer afgørelse om noget andet.

Ansøger vil umiddelbart efter klagefristens udløb få besked, om der er indkommet klager.

Ønskes afgørelsen indbragt for domstolene til prøvelse, skal dette i så fald ske inden 12 måneder efter dato for denne afgørelse." (min understregning).

Der fremgår ikke af det fremsendte materiale indikationer på, at ansøger skulle være af den opfattelse, at enten ansøgningen eller en klage over afgørelsen skulle have opsættende virkning.

Region Hovedstaden har ved afgørelsen af 1. juni 2011 klart tilkendegivet over for ansøger, at en klage over regionens afgørelse ikke kan tillægges opsættende virkning, og på baggrund af ovenstående er det derfor min vurdering, at reglerne om opsættende virkning er blevet anvendt korrekt.

Jeg har i mit arbejde med sagen fra Region Hovedstaden modtaget og gennemgået følgende dokumenter:

- Miljøgodkendelse af 5. januar 1987

- Københavns Amts påbud af 18. oktober 2006 om ophør af deponeringsaktivitet pr. 16. juli 2009
- Miljøklagenævnets afgørelse af 25. april 2008
- RGS90's ansøgning af 5. marts 2009 til Region Hovedstaden om dispensation i henhold til jordforureningslovens § 52, stk. 2, nr. 2
- Region Hovedstadens brev af 19. juni 2009 til Høje-Taastrup Kommune
- Region Hovedstadens brev af 6. juli 2009 til Miljøstyrelsen
- RGS90's brev af 8. juli 2009 til Region Hovedstaden
- Høje-Taastrup Kommunes brev af 26. november 2009 til Region Hovedstaden
- Brev fra RGS90 af 4. december 2009 til Region Hovedstaden
- Region Hovedstadens udkast til afgørelse revideret den 3. november 2010
- Bech-Bruuns bemærkninger af 15. november 2010
- Høje-Taastrup Kommunes brev af 14. december 2010 til Region Hovedstaden
- Region Hovedstadens udkast til afgørelse revideret den 7. januar 2011
- Region Hovedstadens udkast til afgørelse af 14. januar 2011
- RGS90's bemærkninger af 11. februar 2011
- Bech-Bruuns bemærkninger af 1. marts 2011
- Region Hovedstadens brev af 9. marts 2011 til sagens parter
- RGS90's bemærkninger fremsendt den 9. marts 2011 (dateret den 1. marts 2011)
- Region Hovedstadens afgørelse af 1. juni 2011 om afslag på dispensation
- RGS90's klage af 28. juni 2011 over Region Hovedstadens afgørelse
- Region Hovedstadens brev af 12. august 2011
- RGS 90's bemærkninger af 17. november 2011
- Miljøteknisk undersøgelse af 21. december 2011
- Natur- og Miljøklagenævnets e-mail af 22. december 2011 til bl.a. Region Hovedstaden
- Region Hovedstadens brev af 27. januar 2012 til Natur- og Miljøklagenævnet
- Udateret skrivelse benævnt "*Vedrørende klage over Region Hovedstadens afslag på dispensation efter jordforureningslovens § 52 - Ågesholm Fyldplads*"
- Diverse mailkorrespondance mellem ansøger (RGS90 henholdsvis DSV Transport A/S), Miljøstyrelsen, Høje-Taastrup Kommune, Region Hovedstaden og regionens advokat
- Sidste side af en uidentificerbar skrivelse af 5. januar 2012 fra akademiingeniør Lotte M. Petersen

4. SAGER UDTAGET VED STIKPRØVE

Ved e-mail af 25. januar 2012 anmodede jeg Region Hovedstaden om at modtage sagsakterne i fire sager (sagsnr. 9821064, 9827433, 9844811 og 9862691).

Alene sag med sagsnr. 9821064, som jeg sammen med de tre andre sager fik overbragt den 27. januar 2012, vedrørte jordforureningslovens § 52. Derfor anmodede jeg ved e-mail af 27. januar 2012 om tre nye sager (sagsnr. 9807793, 9811856 og 9814426).

Ved e-mail af 2. februar 2012 anmodede jeg om yderligere to sager fra det daværende Frederiksborg Amt (sagsnr. 8-70-3-200-1-98 og 8-70-3-215-1-05).

Den 9. februar 2012 overbragte Region Hovedstaden to sager, som vedrørte jordforureningslovens § 52 (eller den dagældende bestemmelse i miljøbeskyttelsesloven) (sagsnr. 9811856 og 8-70-3-215-1-05).

Ved e-mail af 9. februar 2012 anmodede jeg Region Hovedstaden om at måtte modtage sagsakterne fra yderligere to sager (sagsnr. 8-70-3-219-2-90 og 8-70-3-219-2-91). Disse sager modtog jeg den 13. februar 2012. Efter min gennemgang viste det sig, at ingen af sagerne vedrørte den relevante bestemmelse, hvorfor jeg ved e-mail ligeledes af 13. februar 2012 anmodede om at måtte modtage to nye sager (sagsnr. 8-70-3-217-1-01 og 8-70-3-225-4-90). Disse sager modtog jeg fra Region Hovedstaden den 14. februar 2012.

I det følgende gennemgås således de fem sager, som endeligt blev udtaget ved stikprøverne (sagsnr. 9821064, 9811856, 8-70-3-215-1-05, 8-70-3-217-1-01 og 8-70-3-225-4-90).

4.1 Sager fra Københavns Amt

To af de udtagne sager er fra det daværende Københavns Amt.

Sammenfattende er det min vurdering, at der ikke i de to sager, er indikationer på, at der er problemer vedrørende opsættende virkning.

4.1.1 Københavns Amts sagsnr. 9821064

Vurdering

Af det fremsendte materiale - og særligt Lett & Co. Advokatfirmas redegørelse af 19. april 2000 - udleder jeg, at denne sag har et betydeligt forudgående forløb, som dog må være journaliseret på en anden sag. Jeg har derfor ved min granskning *alene* taget stilling til nærværende sag, som altså omhandler en ansøgning af 14. februar 2000 fra HCS A/S Transport & Spedition v/advokatfirmaet Lindh Stabell Horten A/S til Københavns Amt og en afgørelse fra amtet af 25. maj 2000, hvori HCS Transport & Spedition A/S' ansøgning afvises. Jeg har således ikke ved min gennemgang taget stilling til det meget omfattende forløb beskrevet i Lett & Co. Advokatfirmas redegørelse af 19. april 2000.

Amtets afgørelse af 25. maj 2000, benævnt "*Efterbehandling af grusgraven matr.nr. 8i Vasby By, Sengeløse*" om afvisning af ansøgning er vedlagt en klagevejledning.

Af klagevejledningen fremgår ikke bemærkninger om opsættende virkning. Hverken ansøgningen eller afgørelsen giver mig dog anledning til at tro, at reglerne om opsættende virkning ikke skulle være blevet anvendt korrekt af amtet. Der fremgår heller ikke af sagens akter indikationer på, at ansøger skulle være af den opfattelse, at enten ansøgningen eller en klage over amtets afgørelse skulle have opsættende virkning.

Jeg har i mit arbejde med sagen fra Region Hovedstaden modtaget og gennemgået følgende dokumenter:

- HCS Transport & Spedition A/S v/advokatfirmaet Lind Stabell Horten A/S' ansøgning af 14. februar 2000 til Københavns Amt
- Københavns Amts brev af 18. februar 2000 til HCS A/S Transport & Spedition
- Lett & Co. Advokatfirmas brev af 29. marts 2000 til Københavns Amt med bilag
- Lett & Co. Advokatfirmas brev af 31. marts 2000 til Københavns Amt med bilag
- Københavns Amts udkast til intern meddelelse af 4. april 2000
- Københavns Amts udkast til brev af 4. april 2000 til Advokatfirmaet Lett & Co.
- Lett & Co. Advokatfirmas brev af 19. april 2000 til Københavns Amt med bilag (redegørelse)
- Københavns Amts brev af 25. maj 2000 til HCS Transport & Spedition
- Københavns Amts brev af 25. maj 2000 til Advokatfirmaet Lindh Stabell Horten

4.1.2 Københavns Amts sagsnr. 9811856

Vurdering

Københavns Amts afgørelse af 17. juni 1999, benævnt "*Dispensation i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 20 a, i Lov nr. 698 af 22. september, til modtagelse af ren jord i grusgraven, matr. nr. 8i Vasby By, Sengeløse*" om dispensation i henhold til § 20a i dagældende miljøbeskyttelseslov indeholder en klagevejledning.

Af klagevejledningen fremgår ikke bemærkninger om opsættende virkning. Hverken ansøgningen eller afgørelsen giver mig dog anledning til at tro, at reglerne om opsættende virkning ikke skulle være blevet anvendt korrekt af amtet. Der fremgår heller ikke af sagens akter indikationer på, at ansøger skulle være af den opfattelse, at enten ansøgningen eller en klage over amtets afgørelse skulle have opsættende virkning.

Jeg har i mit arbejde med sagen fra Region Hovedstaden modtaget og gennemgået følgende dokumenter:

- DSV Transports ansøgning (på vegne af E. Poulsen ApS) af 19. maj 1999 til Københavns Amt med bilag
- Københavns Amts afgørelse af 17. juni 1999 til DSV Transport med bilag
- Notat af 9. juni 1999, benævnt "**Sag nr. 2** *Dispensation til modtagelse af ren jord til efterbehandling af grusgraven matr.nr. 8i Vasby By, Sengeløse*" med bilag (kort, udkast til afgørelse samt "*Notat om efterbehandling iht. Lov om Råstoffer*")

4.2 Sager fra Frederiksborg Amt

Tre af de udtagne sager er fra det daværende Frederiksborg Amt.

Sammenfattende er det min vurdering, at der ikke i de tre sager, er indikationer på, at der er problemer vedrørende opsættende virkning.

I en enkelt sag (sagsnr. 8-70-3-225-4-90), er det dog ikke klart om amtet har truffet en afgørelse. Det er min anbefaling, at Region Hovedstaden følger op på, om der faktisk er givet en dispensation til tilkørsel af jord eller ej.

4.2.1 Frederiksborg Amts sagsnr. 8-70-3-215-1-05

Vurdering

Frederiksborg Amts afgørelse af 3. januar 2006, benævnt "*Dispensation til at tilkøre ren jord til efterbehandlingen af den tidligere råstofgrav på matr. nr. 14 bh Vejby by, Vejby, Helsing Kommune*" om dispensation i henhold til § 52 i jordforureningsloven indeholder en klagevejledning.

Af klagevejledningen fremgår ikke bemærkninger om opsættende virkning. Hverken ansøgningen eller afgørelsen giver mig dog anledning til at tro, at reglerne om opsættende virkning ikke skulle være blevet anvendt korrekt af amtet. Der fremgår heller ikke af sagens akter indikationer på, at ansøger skulle være af den opfattelse, at enten ansøgningen eller en klage over amtets afgørelse skulle have opsættende virkning.

Jeg har i mit arbejde med sagen fra Region Hovedstaden modtaget og gennemgået følgende dokumenter:

- Frederiksborg Amts brev af 12. januar 2005 til Helsing Kommune med bilag
- Helsing Kommunes brev af 20. januar 2005 til Frederiksborg Amt
- Helsing Kommunes afgørelse af 30. juni 2005 til Susanne og Michael Lundquist (vedr. planloven)
- Helsing Kommunes brev af 30. juni 2005 til Frederiksborg Amt med bilag
- Michael Lundquists ansøgning af 31. august 2005 til Frederiksborg Amt med bilag
- Frederiksborg Amts afgørelse af 3. januar 2006 til Michael Lundquist med bilag
- Totalentreprenøren af 10.05.1982 ApS' brev af 9. januar 2006 til Frederiksborg Amt
- Frederiksborg Amts brev af 11. januar 2006 til Totalentreprenøren af 10.05.1982 ApS med bilag
- Afleveringsattest fra Post Danmark

4.2.2 Frederiksborg Amts sagsnr. 8-70-3-225-4-90

Vurdering:

Sagen vedrører hovedsagligt en ansøgning om tilladelse til indvending/grusgravning i henhold til den dagældende råstoflov. Der findes dog i sagens akter en ansøgning fra Jens Hjorth om dispensation for modtagelse af jordfyld i Højager Grusgrav, Landerslevvej 50, 3630 Jægerspris til Frederiksborg Amt, indgået ved amtet den 1. oktober 1997. I sagens findes ligeledes en indstilling til brug for MTU-møde den 17. februar 1998, hvorefter fremgår, at der indstilles til, at der gives afslag på ansøgning om at køre jord til grusgraven. Det fremgår ved skrift påført i hånden, at indstillingen om afslag er tiltrådt.

Af det materiale, som Region Hovedstaden har sendt til mig, fremgår hverken høringsbreve eller selve afgørelsen. Region Hovedstaden, ved Gerald Hyde, har oplyst mig, at det ikke har været muligt at lokalisere afgørelsen.

Sagen vedrører hovedsagligt en ansøgning om tilladelse til indvinding/grusgravning i henhold til den dagældende råstoflov. Sagen om dispensation til tilkørsel af jord til graven kan derfor meget vel være journaliseret på et andet sagsnummer.

Jeg anbefaler, at regionen undersøger forholdene omkring den pågældende grusgrav og herunder, om der bliver kørt jord til grusgraven uden dispensation.

Jeg har i mit arbejde med sagen fra Region Hovedstaden modtaget og gennemgået følgende dokumenter:

- Brdr. Jeppesens ansøgning om indvinding og behandling af råstoffer indgået hos F.A.T.F. den 12. november 1990 med bilag
- Frederiksborg Amts brev af 13. marts 1990 til Højagergårds Grusgrav
- Frederiksborg Amts brev af 20. november 1990 til Færgedgården
- Frederiksborg Amts brev af 20. november 1990 til Jægerspris Kommune
- Egns museet Færgedgårdens brev af 29. november 1990 til Frederiksborg Amt
- Jægerspris Kommunes brev af 12. februar 1991 til Frederiksborg Amt med bilag
- Notatark af 27. februar 1991
- Frederiksborg Amts afgørelse af 26. marts 1991, benævnt "*Ansøgning om tilladelse til indvinding og behandling af råstoffer på matr. nr. 5a Landeslev by, Gerlev, beliggende Hvidhøjgård, Femhøjvej 54, Jægerspris Kommune*" til Brdr. Jeppesen
- Frederiksborg Amts brev af 29. april 1991 til Skov- og Naturstyrelsen med bilag (klage over FATF's afgørelse)
- Meddelelser fra formanden og administrationen, MTU-møde den 7. maj 1991
- Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsens afgørelse af 6. juni 1991 til Højagergårds Grusgrav v/brdr. Jeppesen
- Højagergårds Grusgrav v/brdr. Jeppesens klage af 29. juni 1991 til Miljøankenævnet
- Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsens brev af 3. juli 1991 til Miljøankenævnet med bilag
- Miljøankenævnets brev af 4. juli 1991 til Frederiksborg Amt med bilag
- Frederiksborg Amts brev af 26. juli 1991 til Miljøankenævnet
- Jægerspris Kommunes brev af 28. august 1991 til Miljøankenævnet
- Mineral Development International A/S' brev af 18. november 1991 til Jægerspris Kommune
- Miljøankenævnets brev af 19. november 1991 til Mineral Development International A/S
- Jægerspris Kommunes brev af 28. november 1991 til Frederiksborg Amt med bilag

- Mineral Development International A/S' brev af 4. december 1991 til Miljøanke-nævnet
- Miljøklagenævnets afgørelse af 25. august 1992 (vedr. tilladelse til indvinding af sand og grus i henhold til råstofloven)
- Formandsmeddelelse af 14. september 1992 til Frederiksborg Amt, benævnt "*Afgørelse om tilladelse til indvinding af sand og grus på matr. nr. 5a Landerslev By, Gerlev Jægerspris Kommune*"
- Meddelelser fra formanden og administrationen, MTU-møde den 15. september 1992
- Jens Hjorths ansøgningsskema til brug for erhvervsmæssig indvinding af råstoffer indgået til amtet den 11. april 1996 med bilag
- Landinspektørerne Børge Hansen & Erik Jensens brev af 12. maj 1997 til Frederiksborg Amt med bilag
- Frederiksborg Amts brev af 16. juni 1997 til Egnsmuseet Færgedgården
- Frederiksborg Amts brev af 16. juni 1997 til Jægerspris Kommune
- Egnsmuseet Færgedgårdens brev af 25. juni 1997 til Frederiksborg Amt
- Jens Hjorths ansøgning om dispensation for modtagelse af jordfyld i Højager Grusgrav, Landerslevvej 50, 3630 Jægerspris til Frederiksborg Amt, indgået ved amtet den 1. oktober 1997
- Indstilling til brug for MTU-møde den 17. februar 1998, hvoraf fremgår at det indstilles, at der gives afslag på ansøgning om at køre jord til grusgrav. Det fremgår ved skrift påført i hånden, at indstillingen om afslag er tiltrådt
- Referatark nr. 1
- Udateret fuldmagt fra Erik Jeppesen

4.2.3 *Frederiksborg Amts sagsnr. 8-70-3-217-1-01*

Vurdering:

Det fremgår af Helsingør Kommunes brev af 20. juni 2001 til Frederiksborg Amt, at kommunen på vegne af Dansk Råstof Industri A/S anmoder om en principiel udtalelse om amts holdning til deponering af jord i Dale Grusgrav beliggende matr. nr. 9c Plejelt by, Tikøb, Esrumvej 409. Frederiksborg Amts besvarer ved brev af 26. juni 2001 kommunens anmodning og afgiver således en principiel udtalelse om deponering af jord i den pågældende tidligere grusgrav.

Sagen indeholder således ikke en egentlig ansøgning om dispensation til påfyldning af jord i henhold til jordforureningsloven eller den dagældende miljøbeskyttelseslov.

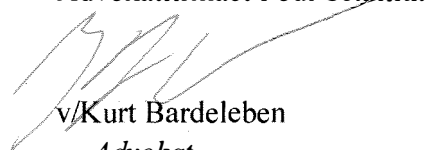
Jeg har i mit arbejde med sagen fra Region Hovedstaden modtaget og gennemgået følgende dokumenter:

- Helsingør Kommunes brev af 17. januar 1986 til Hovedstadsrådet
- Hovedstadsrådets brev af 30. april 1986 til Helsingør Kommune

- Wewers Teglværker A/S' indberetningsskema for råstofindvinding på landområdet 2001 af 26. marts 2002 til Frederiksborg Amt
- Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Københavns Statsskovdistrikts brev af 4. november 2002 til Frederiksborg Amt med bilag
- Frederiksborg Amts brev af 12. november 2002 til Miljøministeriet, Københavns Statsskovdistrikt
- Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Københavns Statsskovdistrikts brev af 16. juni 2003 til Frederiksborg Amt
- Frederiksborg Amts brev af 1. juli 2003 til Miljøministeriet, Københavns Statsskovdistrikt
- Dansk Råstof Industri A/S' brev af 7. maj 2001 til Helsingør Kommune med bilag
- Helsingør Kommunes brev af 20. juni 2001 til Frederiksborg Amt, hvori kommunen anmoder om en principiel udtalelse om amtets holdning til deponering af jord i Dale Grusgrav beliggende matr. nr. 9c Plejlet by, Tikøb, Esrumvej 409
- Helsingør Kommunes brev af 20. juni 2001 til Dansk Råstof Industri A/S
- Frederiksborg Amts brev af 26. juni 2001 til Helsingør Kommune, hvori amtet afgiver en principiel udtalelse om deponering af jord i en tidligere grusgrav, matr. nr. 9c, Plejlet by, Tikøb, Helsingør Kommune
- Dokument benævnt "*Forespørgsel aktuelle byrder*" af 26. juni 2001
- Farum Sten & Grus A/S' brev af 24. august 2006 til Frederiksborg Amt
- Frederiksborg Amts brev af 5. oktober 2006 til FSG A/S
- Frederiksborg Amts brev af 18. december 2006 til Allerød Kommune
- "*Lokalplan 332, Natur- og Fritidsområde i Lynge, Allerød Kommune*"
- Uddrag af bilag til kapitel 4 til den dagældende miljølov

Med venlig hilsen

Advokatfirmaet Poul Schmith

v/Kurt Bardeleben
— Advokat

Forretningsudvalgets møde den 27. marts 2012

Meddelelse nr. 35.18

Emne: UDVIKLING I FORBRUG PÅ DE PRIVATE HOSPITALER

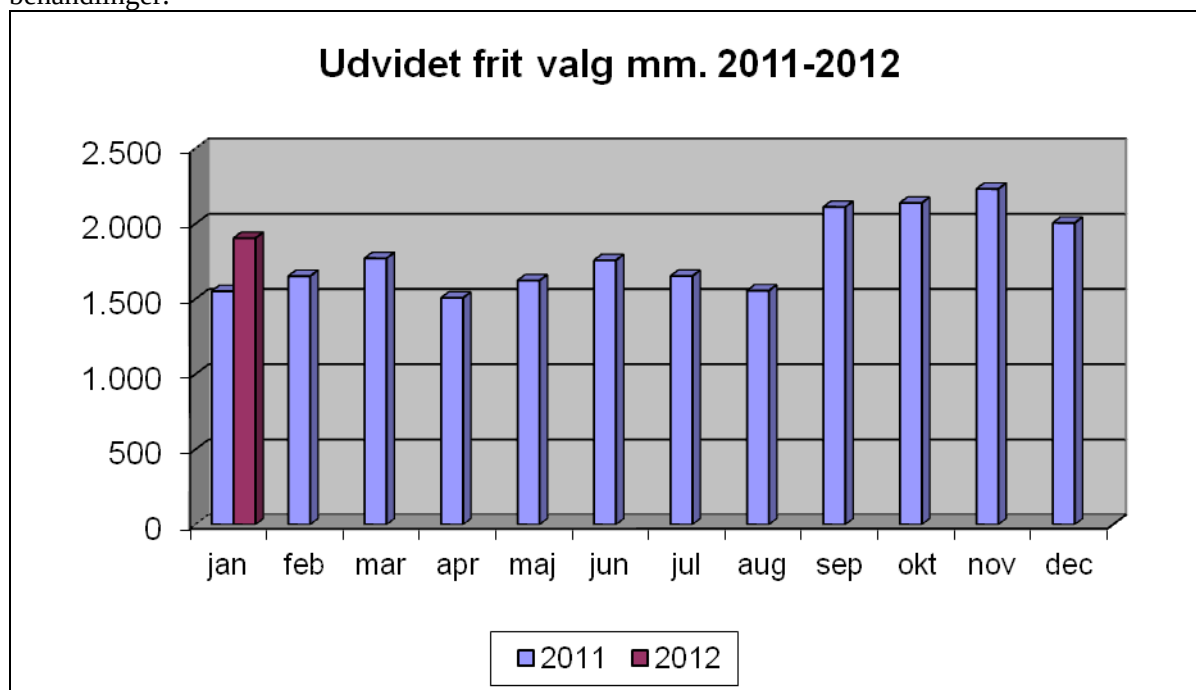
1 bilag

NOTATTil: **Forretningsudvalget****Opgang** Blok A
Telefon 48 20 50 00
Direkte 4820:5060
Fax 48 20 57 99
Mail oekonomi@regionh.dk**Web** www.regionh.dkCVR/SE-nr: 30113721
J.nr. 08008748
Dato: 2. marts 2012**Patienter, der viderevisiteres****Omvisiterede Region Hovedstaden borgere i 2011 og 2012 - månedsfordelt**

Enhed for Sygehusvalg omvisiterer patienter, hvor hospitalerne ikke kan opfylde reglerne om behandling indenfor en måned og hvor patienten har tilkendegivet et ønske om benyttelse af reglerne om udvidet frit sygehusvalg.

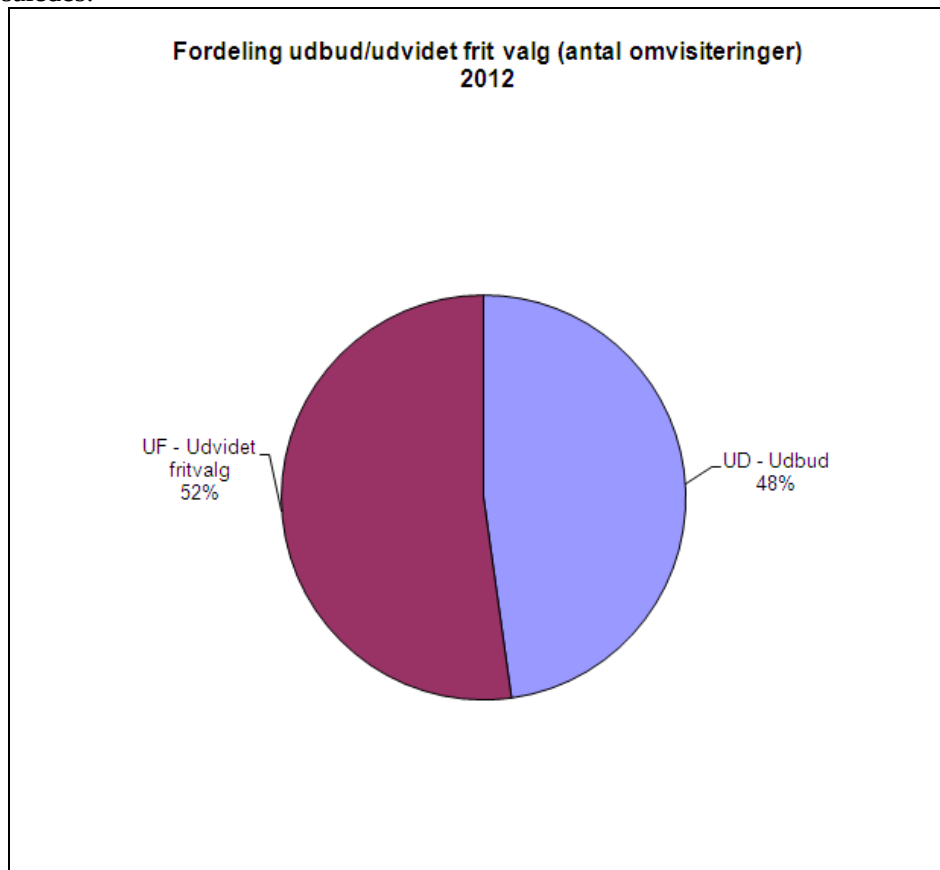
Af nedenstående graf fremgår det månedlige antal omvisiteringer af patienter til private hospitaler i hele 2011 samt i første måned af 2012.

Af grafen fremgår det, at der i januar måned 2012 er viderevisiteret 1.904 behandlinger.

Fordelingen i 2012 mellem omvisiteret efter de aftaler regionen har indgået med en række private samarbejdssygehuse og omvisiteret efter reglerne om udvidet frit valg

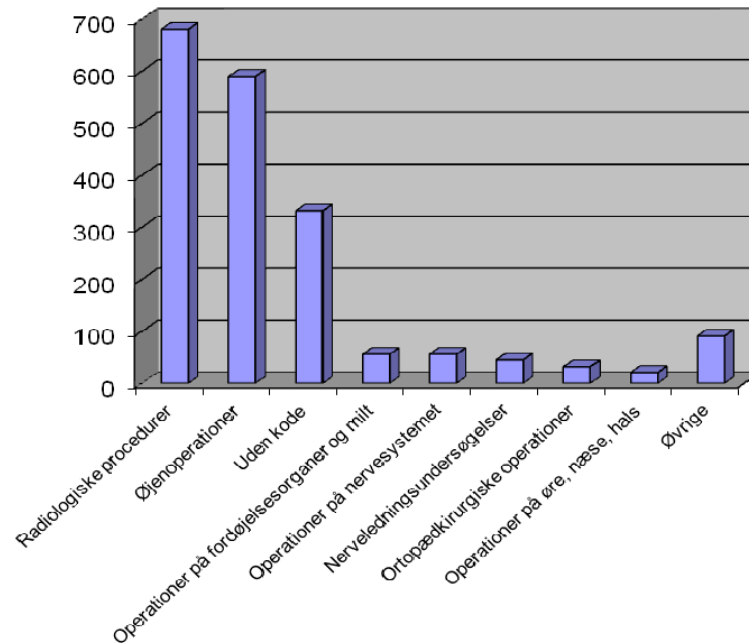
(og dermed de aftaler der er indgået med private hospitaler i regi af Danske Regioner) er således:

Omvisiterede i 2012 fordelt på forventet ydelse

Af nedenstående graf fremgår – fordelt på forventet ydelse – de ydelsesområder, hvor der især sker omvisitering.

Omvisiteret 2012 - fordelt efter forventet ydelse

Radiologiske procedurer (MR-skanninger mv.), øjenoperationer (grå stær mv.), operationer på nervesystemet, uden kode og ortopædkirurgiske operationer udgør 85 % af de omvisiterede behandlinger i 2011. Operationer på nervesystemet vedrører hovedsagelig rygoperationer.

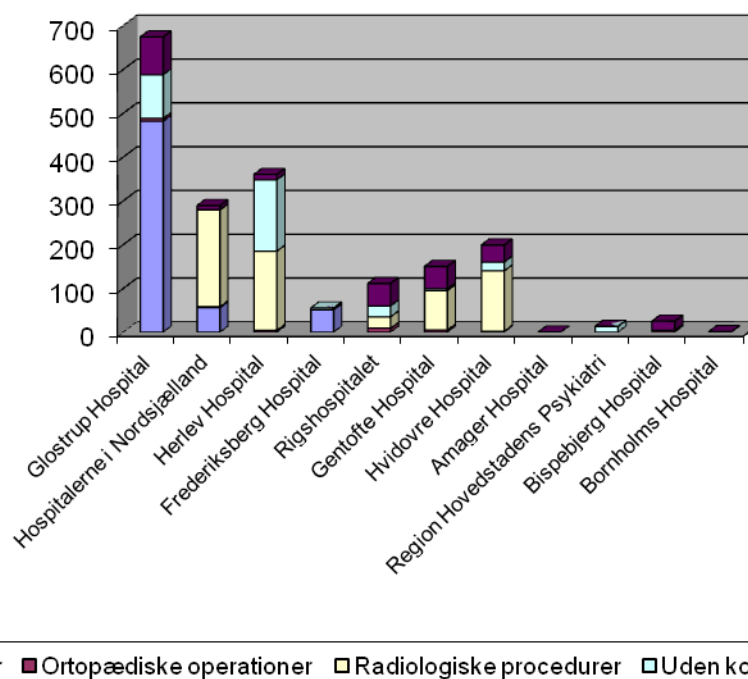
Gruppen "Uden kode" anvendes, hvor den forventede ydelse ikke kendes på omvisiteringstidspunktet.

Omvisiterede i 2011 fordelt på hospitaler

Af nedenstående graf fremgår fordelingen af omvisiteringer på de hospitaler, hvorfra omvisitering efter reglerne om udvidet frit valg mv. har fundet sted i 2012. Det skal bemærkes, at opgørelsen sker ud fra funktionshospital.

70 % af alle omvisiteringer stammer fra Glostrup Hospital, Hospitalerne i Nordsjælland og Herlev Hospital. Som det fremgår, er der en sammenhæng mellem det, der viderevisiteres i stort antal og specialefordelingen på de forskellige hospitaler.

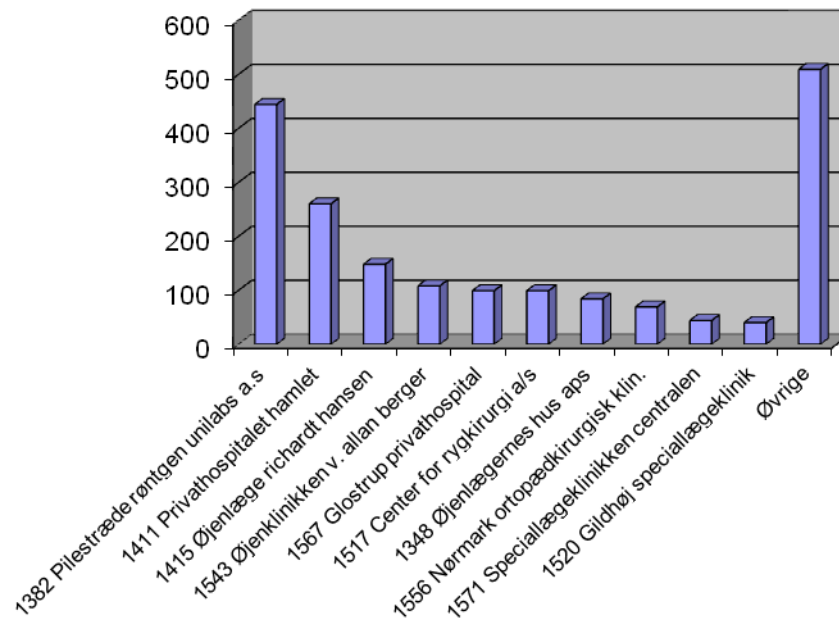
Omvisiterede 2012 fordelt på hospitaler og grupper af forventet ydelse

Omvisiterede i 2011 – til privathospitaler

Omvisiteringerne i 2012 er gået til en lang række private hospitaler. 73 % er gået til de 10 største private hospitaler. Gruppen "Øvrige" (27 % af de omvisiterede) fordeler sig på 65 forskellige private hospitaler/udbydere.

Omvisitering private hospitaler 2011

Forretningsudvalgets møde den 27. marts 2012

Meddelelse nr. 35.22

Emne: Økonomi- og Indenrigsministeren fremsætter lovforslag om regionale driftsudvalg

1 bilag

Lovudkast vedrørende dispensationsadgang til regioners nedsættelse af stående udvalg

Forslag til lov om ændring af lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab
(*Indførelse af dispensationsadgang til regioners nedsættelse af stående udvalg*)

§ 1

I lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab, jf. lovbekendtgørelse nr. 1401 af 1. november 2010 som ændret ved § 2 i lov nr. 510 af 6. juni 2007 og § 2 i lov nr. 606 af 14. juni 2011, foretages følgende ændring:

1. I § 36, stk. 2, 1.pkt., indsættes efter "den i § 13 nævnte": ", herunder om, at den umiddelbare forvaltning kan henlægges til stående udvalg".

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2012.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning og baggrund

Med regionsloven (lov nr. 537 af 24. juni 2005) indførtes et såkaldt fleksibelt forretningsudvalgsstyre som regionernes styreform. Det fleksible forretningsudvalgsstyre indebærer bl.a., at regionsrådet alene nedsætter et forretningsudvalg, og at regionsrådet afgør, om den umiddelbare forvaltning af regionens anliggender skal henlægges til regionsrådet eller forretningsudvalget.

Regionsloven indeholder hjemmel til, at økonomi- og indenrigsministeren kan godkende, at et regionsråd træffer beslutning om en anden styreform. I det tilgrundliggende lovforslag til regionsloven (lovforslag L 65 2004-2005 (2. samling) er det imidlertid udtrykkeligt anført, at denne dispensationsadgang ikke kan anvendes til at godkende en styreform, der svarer til det almindelige udvalgsstyre. Der er således efter den gældende regionslov ikke mulighed for at meddele dispensation til, at regioner nedsætter stående udvalg.

Baggrunden herfor er, at sammensætningen og karakteren af regionernes opgaver adskiller sig fra, hvad der gælder for kommunerne og gjaldt for de tidligere amtskommuner. Langt den største opgave for regionerne er ansvaret for sundhedsvæsenet.

Region Hovedstaden har i en henvendelse til Økonomi- og Indenrigsministeriet anmodet om, at regionen får dispensation til at nedsætte stående udvalg. Det er regionens opfattelse, at nedsættelse af stående udvalg i regionen kan bidrage til at sikre en større politisk bevågenhed og ansvarlighed i forhold til opfølgning og målopfyldelse på sundhedsområdet, det specialiserede socialområde, samt regionens understøtning af såvel øget vækst og beskæftigelse samt klima- og miljøindsatsen.

Det er regeringens opfattelse, at de hensyn, der ligger til grund for, at regionerne i udgangspunktet har et fleksibelt forretningsudvalgsstyre, fortsat er gældende, idet sammensætningen og karakteren af regionernes opgaver adskiller sig fra, hvad der gælder for kommunerne. Det bemærkes herved, at regeringen agter at gennemføre en evaluering af kommunalreformen og den nuværende arbejdsdeling mellem kommuner, regioner og stat. Det er imidlertid også regeringens opfattelse, at regionerne selv bør have frihed til at gøre sig nogle erfaringer med, om arbejdet i den enkelte region kan tilrettelægges mere hensigtsmæssigt, end det sker i dag. Således bør et regionsråd have mulighed for at afprøve en styreform, hvor regionsrådspolitikere på de enkelte fagområder bliver mere involveret i den umiddelbare politiske forvaltning af et område.

Lovforslaget har på den baggrund til formål at tilvejebringe den fornødne hjemmel til, at ministeren kan godkende, at et regionsråd træffer beslutning om at etablere et udvalgsstyre svarende til det udvalgsstyre, som er den almindelige styreform for kommuner efter den kommunale styrelseslov (lovbekendtgørelse nr. 1440 af 1. november 2010 med senere ændringer).

2. Gældende regler

2.1 Regionernes styreform og vederlag

Det fleksible forretningsudvalgsstyre efter § 13 i regionsloven indebærer som anført ovenfor under afsnit 1, at regionsrådet afgør, om den umiddelbare forvaltning af regionens anliggender skal henlægges til regionsrådet eller forretningsudvalget, som således har karakter af et stående udvalg. Forretningsudvalget skal dog varetage de funktioner, der efter lov om kommunernes styrelse er tillagt økonomiudvalget, jf. regionslovens § 13, stk. 1 og 2.

Baggrunden for den beskrevne styreform for regionerne er, at sammensætningen og karakteren af regionernes opgaver adskiller sig fra, hvad der gælder for kommunerne og gjaldt for de tidligere amtskommuner. Langt den største opgave for regionerne er ansvaret for sundhedsvæsenet.

Regionsrådet har tillige mulighed for at nedsætte særlige udvalg til varetagelse af bestemte hverv eller til udførelse af forberedende eller rådgivende funktioner for forretningsudvalget eller regionsrådet svarende til de udvalg, der kan nedsættes efter § 17, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse.

Regionsrådet kan i henhold til regionsloven § 11, stk. 2, alene beslutte at yde udvalgsvederlag for medlemskab af forretningsudvalget og særlige udvalg af midlertidig karakter. Ved særlige udvalg af midlertidig karakter forstås i henhold til vederlagsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1460 af 19. december 2005 som ændret ved bl.a. bekendtgørelse nr. 1096 af 25. november 2009) et særligt udvalg, der nedsættes for en periode på højst to år (*tidsmæssigt midlertidighedskrav*) til varetagelse af bestemte opgaver af midlertidig karakter (*opgavemæssigt midlertidighedskrav*).

Et særligt udvalgs funktioner skal både i tidsmæssig udstrækning og efter sin karakter adskille sig fra regionsrådets løbende opgavevaretagelse, hvis udvalgets medlemmer skal kunne få vederlag. For at understøtte kravet om midlertidighed er det i bekendtgørelsen bestemt, at når der er ydet udvalgsvederlag til et særligt udvalg af midlertidig karakter i højst to år, kan der ikke i det følgende år inden for samme valgperiode ydes udvalgsvederlag til et udvalg med i det væsentlige samme opgaver.

Reglerne om nedsættelse af særlige udvalg i regionerne er ikke til hinder for, at særlige udvalg i regionerne virker i en længere periode end ét år. Det er alene i de særlige regler for udvalgsvederlag, begrænsningen ligger.

Summen af de vederlag, der kan ydes regionsrådsmedlemmer for medlemskab af forretningsudvalget, kan efter vederlagsbekendtgørelsen højst udgøre 100 pct. af vederlaget til formanden for regionsrådet. Summen af de årlige vederlag, der kan ydes regionsrådsmedlemmer for medlemskab af særlige udvalg af midlertidig karakter kan ligeledes højst udgøre 100 pct. af vederlaget til regionsrådsformanden.

2.2 Dispensationsbestemmelsen i regionslovens § 36

Efter § 36, stk. 2, jf. stk. 3, i regionsloven kan økonomi- og indenrigsministeren godkende, at et regionsråd i styrelsesvedtægten træffer bestemmelse om en anden styreform end den i § 13 nævnte. Bestemmelse herom træffes forud for eller i løbet af regionsrådets valgperiode og er bindende for den resterende del af valgperioden.

I bemærkningerne til bestemmelsen er udtrykkeligt anført, at ministeren ikke med bestemmelsen vil kunne godkende en styreform, der svarer til det almindelige udvalgsstyre, dvs. med stående udvalg, der varetager den umiddelbare forvaltning af regionens opgaver.

Efter den gældende bestemmelse i regionslovens § 36, stk. 1, kan et regionsråd med økonomi- og indenrigsministerens godkendelse fastsætte regler i styrelsesvedtægten, der afviger fra bl.a. vederlagsreglerne i regionslovens § 11.

Som en konsekvens af, at der udtrykkeligt efter forarbejderne til § 36 ikke er hjemmel til at godkende en styreform, der svarer til det almindelige udvalgsstyre, dvs. med stående udvalg, der varetager den umiddelbare forvaltning, har godkendelse efter regionslovens § 36, stk. 1, af vederlag til stående udvalg heller ikke kunnet komme på tale.

3. Lovforslagets indhold

Den i lovforslaget foreslåede ændring af regionslovens § 36, stk. 2, indebærer, at økonomi- og indenrigsministeren kan godkende, at et regionsråd træffer beslutning om en styreform, der svarer til det såkaldte udvalgsstyre, som efter gældende ret er den almindelige styreform i kommunerne.

En tilsvarende styreform i en region vil indebære, at regionsrådet er øverste ansvarlige organ i regionen, og at den umiddelbare forvaltning af regionens opgaver varetages af stående udvalg. Forretningsudvalget vil fortsat have opgaver svarende til de opgaver, som et økonomiudvalg har i kommunerne, samt, i det omfang regionsrådet beslutter det, tillige den umiddelbare forvaltning af opgaver, som ikke er henlagt til de stående udvalg. Regionsrådet vil herefter ikke længere kunne varetage den umiddelbare forvaltning af regionens opgaver.

Relationerne mellem regionsrådet, forretningsudvalg og de stående udvalg vil ligeledes skulle svare til de relationer, som gælder efter den kommunale styrelseslov mellem kommunalbestyrelsen, økonomiudvalget og de stående udvalg. Endelig vil der fortsat være adgang til at nedsætte særlige udvalg, jf. regionslovens § 13, stk. 6, og den kommunale styrelseslovs § 17, stk. 4.

De nærmere vilkår for godkendelse af en regional styreform med stående udvalg, herunder med hensyn til vederlæggelse af medlemmer af forretningsudvalget og de stående udvalg, vil, jf. den gældende regionslovs § 36, stk. 3, blive fastsat af økonomi- og indenrigsministeren i overensstemmelse med det ovenfor anførte.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1 nedenfor.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer

Lovforslaget har været i høring hos Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Danske Handicaporganisationer, Dansk Erhverv, Dansk ErhvervsFremme, Danske Patienter, Dansk Handicapforbund, Dansk Industri, Danske Regioner, Dansk Sygeplejeråd, Dansk Transport og Logistik, Datatilsynet, DESA Dansk Erhvervssammenslutning, Det Centrale Handicapråd, FOA, Foreningen af Statsforvaltningsdirektører, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, FTF, Handel, Transport og Serviceerhvervene, Hotel-, restaurant- og turisterhvervets brancheorganisation, Håndværksrådet, Institut for Menneskerettigheder, KL, Kommunale tjenestemænd og overenskomstansatte, BDO Kommunernes Revision A/S, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landsorganisationen i Danmark, Offentlige Ansattes Organisationer, Organisationen af Selvejende Institutioner, Rengøringsselskabernes Branche- og Arbejdsgiverforening, Sammenslutning af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Stats- og Kommunalt Ansattes Forhandlingsfællesskab og Sundhedskartellet.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser	Negative konsekvenser
Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige	Ingen	Ingen
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Bestemmelsen indebærer, at den eksisterende adgang til at godkende, at regionsrådet træffer beslutning om en anden styreform, udvides til også at omfatte et almindeligt udvalgsstyre.

Efter regionslovens § 36, stk. 3, kan økonomi- og indenrigsministeren fastsætte de nærmere regler om en styreform, som godkendes efter § 36, stk. 2. Det er hensigten, at ministeren i medfør af denne bestemmelse fastsætter vilkår for godkendelse af, at regionsrådet træffer beslutning om almindeligt udvalgsstyre, der svarer til det, som gælder for kommuner efter den kommunale styrelseslov.

Der gælder følgende efter den kommunale styrelseslov om det almindelige udvalgsstyre:

Efter styrelseslovens § 17, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen nedsætte stående udvalg til varetagelse af den umiddelbare forvaltning af kommunens anliggender. Efter bestemmelsen skal der nedsættes mindst ét stående udvalg, men bortset herfra bestemmer kommunalbestyrelsen selv antallet af stående udvalg. Udvalgenes medlemstal skal være ulige og kan ikke overstige halvdelen af kommunalbestyrelsens medlemstal. De stående udvalgs sammensætning og opgaveområder fastsættes i kommunens styrelsesvedtægt.

Efter styrelseslovens § 17, stk. 1, varetager udvalgene den umiddelbare forvaltning af kommunens anliggender, og efter styrelseslovens § 21, stk. 1, bestyrer udvalgene de anliggender, der er underlagt dem, inden for rammerne af det vedtagne årsbudget i forbindelse med kommunalbestyrelsens vedtagelser og i overensstemmelse med de relementer m.v., der er udstedt af kommunalbestyrelsen. Bestemmelsen i styrelseslovens § 21, stk. 1, tillægger udvalgene en betinget kompetence til at handle på kommunalbestyrelsens vegne. I det omfang kommunalbestyrelsen ikke træffer nærmere bestemmelse, påhviler det derfor udvalgene at træffe de beslutninger, der er et nødvendigt eller naturligt led i forvaltningen af det sagsområde, der er henlagt til udvalget. Derimod er udvalgene ikke i medfør af loven bemyndiget til at træffe beslutninger, der rækker herudover, dvs. beslutninger der ikke har et sådant forvaltnings- eller bestyrelsespræg. I sådanne tilfælde må udvalgene forelægge sagerne for kommunalbestyrelsen. Ved udvalgenes varetagelse af den umiddelbare forvaltning forstås således, at de afgør alle sædvanlige sager inden for deres sagsområder, med mindre andet følger af lovgivningen eller af kommunalbestyrelsens beslutning.

Udvalgenes umiddelbare forvaltning indebærer også, at kommunalbestyrelsernes beslutninger som udgangspunkt forberedes ved udvalgsbehandling i det eller de relevante udvalg, således at der skal foreligge en udvalgsindstilling, inden kommunalbestyrelsen træffer afgørelse. Udvalgene skal efter styrelseslovens § 21, stk. 2, inddrage og forhandle med andre stående udvalg, når de forbereder foranstaltninger, der er af væsentlig betydning for disse udvalg.

Udvalgene har tillige pligt til inden for deres område at føre budgetkontrol, jf. styrelseslovens § 21, stk. 1, og til efter styrelseslovens § 21, stk. 3, at bidrage til økonomiudvalgets budgetforslag inden for deres område. Endvidere bidrager udvalgene efter styrelseslovens § 21, stk. 3, til økonomiudvalgets budgetforslag inden for deres område.

Økonomiudvalgets lovbundne opgaver er i modsætning til de stående udvalgs umiddelbare forvaltning af kommunens anliggender ikke knyttet til administrationen af et enkelt område under kommunen, men er opgaver, som først og fremmest vedrører tilvejebringelsen af kommunens midler og bevarelsen af dens aktiver. De fleste af disse funktioner er dermed af tværgående og koordinerende karakter. Økonomiudvalget har således indseende med de økonomiske og almindelige administrative forhold inden for samtlige kommunens administrationsområder, og udvalgets erklæring skal indhentes om enhver sag, der vedrører disse forhold, inden sagen forelægges kommunalbestyrelsen til beslutning, jf. styrelseslovens § 18, stk. 2. Endvidere varetager økonomiudvalget den umiddelbare forvaltning af anliggender, der vedrører kommunens kasse- og regnskabsvæsen og løn- og personaleforhold, og økonomiudvalget forestår eller samordner kommunens planlægning, jf. styrelseslovens § 18, stk. 3 og 4.

Videre udarbejder økonomiudvalget forslag til kommunens årsbudget og budgetoverslag for en flerårig periode, der forelægges for kommunalbestyrelsen, jf. styrelseslovens § 37. Økonomiudvalgets udarbejdelse af kommunens årsbudget og budgetoverslag er tillagt udvalget som en selvstændig kompetence.

Den ovenfor beskrevne styreform vil med de fornødne tilpasninger kunne godkendes som styreform for en region som konsekvens af de med nærværende lovforslag foreslående ændringer af § 36, stk. 2.

Der vil i forbindelse med ministerens godkendelse endvidere skulle tages stilling til spørgsmålet om vederlæggelse.

Efter den gældende bestemmelse i regionslovens § 36, stk. 1, kan et regionsråd med økonomi- og indenrigsministerens godkendelse fastsætte regler i styrelsesvedtægten, der afviger fra bl.a. vederlagsreglerne i regionslovens § 11.

Med forslaget om, at regionerne fremover skal kunne meddeles godkendelse til en styreform med stående udvalg, vil regionen med hjemmel i den gældende bestemmelse i regionslovens § 36, stk. 1, og med økonomi- og indenrigsministerens godkendelse tillige kunne fastsætte bestemmelser om vederlag til medlemmer af stående udvalg i regionerne, dvs. bestemmelser der afviger fra reglerne i regionslovens § 11 og bestemmelser udstedt af økonomi- og indenrigsministeren i medfør heraf.

Økonomi- og Indenrigsministeriet forudsætter i den forbindelse, at bestemmelser om vederlag til regionsrådets medlemmer af stående udvalg skal fastsættes inden for de gældende rammer for vederlæggelse af udvalgsmedlemmer i regionen. Det bemærkes herved, at der ikke med en godkendelse til at nedsætte stående udvalg i regionen, følger nye opgaver til regionen.

Det foreslås således, at økonomi- og indenrigsministeren vil kunne godkende, at summen af de årlige vederlag, der kan ydes til regionsrådsmedlemmer for medlemskab af et forretningsudvalg, stående udvalg og eventuelle særlige udvalg samlet højst kan udgøre 200 pct. af vederlaget til formanden for regionsrådet. Det svarer til den pulje på 100 pct. af vederlaget til formanden for regionsrådet, som efter de almindelige regler kan ydes til forretningsudvalgsmedlemmer, sammenlagt med den pulje på ligeledes 100 pct. af vederlaget til formanden for regionsrådet, som efter de almindelige regler kan ydes til medlemmer af særlige udvalg af midlertidig karakter. Regionsrådet vil således – med forbehold for ministerens godkendelse heraf – selv kunne træffe beslutning om fordeling af vederlag til de enkelte udvalg, herunder om fordeling af vederlag mellem forretningsudvalg, stående udvalg og eventuelle særlige udvalg, samt om fordelingen af vederlag mellem medlemmer og formænd. Vederlæggelse af formænd for stående udvalg og eventuelle særlige udvalg i regionerne skal ske i overensstemmelse med de regler herom, der gælder for udvalgsstyrede kommuner, som indebærer, at vederlaget for det enkelte hverv højst kan udgøre indtil 40 pct. af vederlaget til formanden for regionsrådet.

I forhold til en region, der meddeles godkendelse til en styreform med stående udvalg, findes der ikke grundlag for at opretholde en bestemmelse om, at der kun kan ydes vederlag til medlemmer af særlige udvalg, når sådanne udvalg har midlertidig karakter. Det bemærkes herved, at de pågældende krav til midlertidighed har til hensigt at understøtte det særlige forretningsudvalgsstyre i regionerne, hvorefter der ikke er adgang til at nedsætte stående udvalg.

Der vil i forbindelse med økonomi- og indenrigsministerens godkendelse af en styreform med stående udvalg i en region samt tilhørende bestemmelser om vederlag endvidere skulle fastsættes vilkår vedrørende administrationen af sådanne vederlagsbestemmelser, herunder om tidspunkt for og virkning af beslutning om udvalgsvederlag.

Regionsrådets beslutning om, at regionens styreform skal være et almindeligt udvalgsstyre i stedet for et fleksibelt forretningsudvalgsstyre, skal ske i form af ændring af regionens styrelsesvedtægt. Der skal i den forbindelse fastsættes midlertidige bestemmelser i et særskilt kapitel i styrelsesvedtægten blandt andet om de stående udvalgs sammensætning, deres opgaveområde, antal udvalg, antal medlemmer og vederlag. Der skal endvidere være en bestemmelse om, at den kommunale styrelseslovs regler om stående udvalg finder tilsvarende anvendelse for de regionale stående udvalg.

Økonomi- og indenrigsministeren vil i forbindelse med godkendelse af den ændrede styrelsesvedtægt bl.a. påse, at bestemmelserne er i overensstemmelse med de principper, der gælder for almindeligt udvalgsstyre efter den kommunale styrelseslov, herunder om at antallet af udvalgsmedlemmer i de enkelte udvalg ikke overstiger halvdelen af regionsrådet og er ulige, samt at der fastsættes bestemmelse om vederlag som anført ovenfor, samt at der ikke fastsættes bestemmelser om delegation.

Beslutning om ændring af styrelsesvedtægten, således at styreformen i regionen er et almindeligt udvalgsstyre, træffes i overensstemmelse med de almindelige

regler herom, det vil sige ved en almindelig flertalsbeslutning og efter 2 behandlinger i regionsrådet, jf. § 3, stk. 3, og § 12 i regionsloven, jfr. § 11, stk. 3, i den kommunale styrelseslov.

Regionsrådets bestemmelse om almindeligt udvalgsstyre træffes forud eller i løbet af regionsrådets valgperiode og er bindende for den resterende del af valgperioden, jf. § 36, stk. 2, 2. pkt.

Til § 2

Det foreslås, at bestemmelsen træder i kraft den 1. juli 2012, fra hvilket tidspunkt økonomi- og indenrigsministeren således vil kunne godkende den omhandlede ændring af en regions styrelsesvedtægt med virkning fra et i godkendelsen nærmere angivet tidspunkt.

egge Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering	Lovforslaget
§ 36 <i>Stk. 2.</i> Et regionsråd kan med økonomi- og indenrigsministerens godkendelse træffe bestemmelse i styrelsesvedtægten om en anden styreform end den i § 13 nævnte. Bestemmelse herom træffes forud for eller i løbet af regionsrådets valgperiode og er bindende for den resterende del af valgperioden	§ 1 I lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab, jf. lovbekendtgørelse nr. 1401 af 1. november 2010 som ændret ved § 2 i lov nr. 510 af 6. juni 2007 og § 2 i lov nr. 606 af 14. juni 2011, foretages følgende ændring: 1. I § 36, <i>stk. 2, 1.pkt.</i>, indsættes efter "den i § 13 nævnte": ", herunder om, at den umiddelbare forvaltning kan henlægges til stående udvalg". § 2 Loven træder i kraft den 1. juli 2012.

Forretningsudvalgets møde den 27. marts 2012

Meddelelse nr. 35.23

Emne: Aftale mellem Region Sjælland og Region Hovedstaden om
behandling af patienter

1 bilag

26. marts 2012

Samarbejdsaftale mellem Region Sjælland og Region Hovedstaden om behandling af patienter

Region Sjælland og Region Hovedstaden er enige om at samarbejde på følgende grundlag:

1. Behandling på regions- og hovedfunktionsniveau afregnes som hovedregel til 90 % af DRG-taksten. Rabatten indføres fra dags dato.
2. I de tilfælde, hvor Region Hovedstaden og Region Sjælland er enige om, at der er tale om større konkret afgrænsede behandlinger – f.eks. hofte-, knæ- og rygoperationer - afregnes dette som hovedregel til 70 % af DRG-taksten. Der indledes med det samme dialog om dette.
3. Region Sjælland fremsender en plan for hjemtagning af patienter fra Region Hovedstaden. Region Hovedstaden bistår Region Sjælland med hjemtagning.
4. Region Sjælland vil også fremover have Region Hovedstadens hospitaler, herunder især Rigshospitalet, som væsentligste og største samarbejdspartner i forhold til højt specialiseret behandling. I takt med, at nogle af disse behandlinger kan udføres i Region Sjælland, tilbyder Region Hovedstaden bistand ved hjemtagning og indgåelse af formaliserede samarbejdsaftaler. Omkostningsbaserede takster på højt specialiseret niveau er transparente og med beskrivelse af, hvad der indgår i afskrivninger, forskning, uddannelse og særydelser.

Herudover er Region Sjælland og Region Hovedstaden enige om, at der med samarbejdsaftalens indgåelse ikke er flere økonomiske udeståender fra årene 2007-2010 vedr. Sikringen.

For Region Sjælland _____

Steen Bach Nielsen
Regionsrådsformand

For Region Hovedstaden _____

Vibeke Storm Rasmussen
Regionsrådsformand